

Ekonomická Univerzita

Dátum exportu: 30.09.2011 10:09

1. **Ľudia, ktorí vdýchnu značke život**
[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 01/09/2011; ePROFIT.sk; Petra Švorcová]
2. **Kto, odkiaľ, kam**
[Téma: Ekonomická univerzita; Stratégie; 02/09/2011; 08/2011; s.: 62; Servis; Redakcia]
3. **Futurológ: Systém sa preklopí na budúci rok**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 03/09/2011; s.: 16,17,18,19; Rozhovor; Tina Čorná]
4. **Natália sa stala súčasťou kúzla Davida Copperfielda**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 05/09/2011; Nitra - Spoločnosť; Jana Černáková]
5. **Postrehy patriota Cedrica Žocha**
[Téma: Ekonomická univerzita; Topoľčianske noviny; 06/09/2011; 35/2011; s.: 2; Spravodajstvo; SAM DAIMLER]
6. **Na úvod dobrá previerka**
[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 07/09/2011; 207/2011; s.: 36; Volejbal; LUCIA JEŽÍKOVÁ]
7. **Futurológ: Systém sa preklopí na budúci rok**
[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 06/09/2011; Domáce; Tina Čorná]
8. **Na odmietnutia si nezvyknem**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 08/09/2011; s.: 24; NÁJDITE SI PRÁCU S HN; Tomáš Nejedlý]
9. **Niektoré univerzity požičajú aj zo svojho fondu**
[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 12/09/2011; s.: 17; Servis; or]
10. **Najväčší teroristický útok v dejinách, aj takýto prívlastok má 11. september 2001**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Dvojka, 21:30; 09/09/2011; Komentáre; Z domova; Vlado Lichvár]
11. **Na učenie nie je nikdy neskoro**
[Téma: Ekonomická univerzita; Revue priemyslu; 08/09/2011; 09/2011; s.: 60,61; ŽIVOT A KARIÉRA; Marián Hudec]
12. **Majster sveta a jeho láska na prvý pohľad**
[Téma: Ekonomická univerzita; lady.sk; 12/09/2011; Lenka]
13. **Manažéri už viac myslia na budúcnosť**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 14/09/2011; s.: 19; FIRMY & FINANČIE PLUS; Vladislav Doktor]
14. **Keď deti zamestnávajú rodičov**
[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 15/09/2011; ePROFIT.sk; Ján Blažej]
15. **Väčšine vysokoškolákov sa začína tento týždeň nový akademický rok**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Lumen, 17:30; 19/09/2011; Infolumen; Z domova; Kristína Hatarová, Štefánia Kačalková-Štefančíková]
16. **Študenti sa vracajú na internáty, väčšine sa začína akademický rok**
[Téma: Ekonomická univerzita; tvnoviny.sk; 19/09/2011; TVnoviny; TASR]
17. **Absolventi škôl, čo podporujú odbornú prax, majú vyhraté**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 20/09/2011; s.: 21,24; vzdelávanie; Jana Véghová]
18. **Na východ bude dochádzať**
[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 21/09/2011; 218/2011; s.: 34; VOLEJBAL; LUCIA JEŽÍKOVÁ]
19. **Nové Zámky: Investičné príležitosti v meste, ktoré žije**
[Téma: Ekonomická univerzita; ASB; 19/09/2011; 08,09/2011; s.: 12,13,14; REGIÓNY; Ľudo Petránky]
20. **Študovať na vysokej sa dá aj za štátne**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 21/09/2011; Ekonomika - Spotrebiteľ; Jarmila Horáková]
21. **Zaznamenali sme**
[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 22/09/2011; s.: 21,23; ŠPORT; Redakcia]
22. **Niektoré univerzity požičajú aj z fondu**
[Téma: Ekonomická univerzita; Košický Korzár; 21/09/2011; 218/2011; s.: 9; Rodina; or]
23. **Generálka pred štartom sezóny**
[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 23/09/2011; 220/2011; s.: 41; VOLEJBAL; luc]
24. **V Bratislave sa uskutoční konferencia o Facebooku**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 22/09/2011; Počítače - Správy; sme.sk]
25. **Skutočné zárobky lekárov**

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 23/09/2011; Blogy; Martin Filko]

26. Nový web pre absolventov

[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 16:00; 23/09/2011; Správy; Z domova; Zuzana Hanzelová]

27. Toľko berú absolventi našich vysokých škôl!

[Téma: Ekonomická univerzita; Nový Čas; 24/09/2011; s.: 2,3; TÉMA DŇA; ivš]

28. Absolventi vysokých škôl: Takéto sumy sa im objavujú na výplatných páskach

[Téma: Ekonomická univerzita; cas.sk; 24/09/2011; Čas.sk; Nový Čas, ivš]

29. Jurzyca zverejnil platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 23/09/2011; Domáce; SITA]

30. Jurzyca zverejnil platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; zenskyweb.sk; 23/09/2011; SITA]

31. Jurzyca zverejnil platy: Najviac zarába technik a zdravotník

[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 23/09/2011; Správy - Domáce; SITA]

32. Školu si už možno vybrať aj podľa platu absolventov

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 24/09/2011; s.: 6; Správy; Radovan Krčmárik]

33. Eugena Jurzyca zverejnil platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 23/09/2011; Webnoviny.sk; SITA]

34. Ministerstvo zverejnilo platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 23/09/2011; Z domova; TASR]

35. Pozrite sa, aké univerzity zabezpečujú najvyššie platy

[Téma: Ekonomická univerzita; tvnoviny.sk; 23/09/2011; TVnoviny; TASR]

36. Ministerstvo školstva zverejnilo platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 23/09/2011; Z domova; TASR]

37. Skončili ste školu? Vieme, koľko môžete zarobiť

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 23/09/2011; HNonline; TASR]

38. Ministerstvo školstva zverejnilo platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; pluska.sk; 23/09/2011; Slovensko; TASR]

39. Hančík: Musíme popracovať na koncovkách

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 26/09/2011; 222/2011; s.: 40; VOLEJBAL; luc]

40. Jurzyca zverejnil platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; aktualne.sk; 23/09/2011; Domov; Stanislava Harkotová]

41. Absolventské platy: Kto zarába najviac

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 26/09/2011; s.: 10,11; SERVIS; ZUZANA BANKOVICHOVÁ]

42. V Bratislave sa uskutoční konferencia o Facebooku

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 23/09/2011; medialne.sk; redakcia]

43. Ministerstvo školstva sprístupnilo informácie o platoch absolventov magisterského štúdia verejných vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Regina, 18:00; 23/09/2011; Žurnál Rádia Regina; Z domova; Peter Béreš]

44. Ministerstvo školstva sprístupnilo informácie o platoch absolventov magisterského štúdia verejných vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 20:00; 23/09/2011; Správy; z domova]

45. Informácie o platoch absolventov VŠ

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio FM, 17:00; 23/09/2011; Správy; z domova; Katarína Ščepánová]

46. Mŕtva eurozóna

[Téma: Ekonomická univerzita; JOJ, 19:30; 23/09/2011; NOVINY TV JOJ; z domova; Eva Bariová]

47. Ministerstvo školstva zverejnilo platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio VIVA, 15:00; 23/09/2011; Správy Rádia VIVA; Z domova; Jana Belovičová]

48. Zákazníci Primi a Kubu poslali deťom v núdzi viac ako 5 700 Eur

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 26/09/2011; medialne.sk; event2all]

49. Absolventské platy: Kto zarába najviac?

[Téma: Ekonomická univerzita; pluska.sk; 26/09/2011; Ekonomika; Plus JEDEN DEŇ/ZUZANA BANKOVICHOVÁ]

50. VW je pre študentov vysokých škôl pri rozhodovaní o zamestnaní na 1.mieste

[Téma: Ekonomická univerzita; transport.sk; 27/09/2011; transport.sk, TASR]

51. Euroval je najmenej bolestivé riešenie

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 28/09/2011; s.: 10; NÁZORY A ANALÝZY PLUS; Redakcia]

52. Štátnice nebudú len výnimočne

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:30; 27/09/2011; Správy STV; Z domova/zo sveta; Rita Fleischmannová]

53. V Bratislave vystúpi ďalší nobelista Oliver E. Williamson

[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 28/09/2011; Investujeme.sk; redakcia]

54. Nič nie je čierne alebo biele

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 29/09/2011; s.: 24; KARIÉRA; van]

55. Hlavou proti eurovalu

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 29/09/2011; 39/2011; s.: 12,13; EKONOMIKA; Marián Leško]

56. Opäť nadvláda Slávie EU a Doprastavu?

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 29/09/2011; 225/2011; s.: 30; Volejbal; LUCIA JEŽÍKOVÁ]

57. Martinus.sk zvláda komunikáciu na Facebooku najlepšie

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 29/09/2011; Počítače - Správy; Filip Struhárik]

58. V Humennom čakajú na Austrálčanov

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 30/09/2011; 226/2011; s.: 43; Volejbal; luc, ku]

59. Postrehy patriota Cedríca Žocha

[Téma: Rektor EU; Topoľčianske noviny; 06/09/2011; 35/2011; s.: 2; Spravodajstvo; SAM DAIMLER]

60. Zaznamenali sme

[Téma: Rektor EU; Plus jeden deň; 22/09/2011; s.: 21,23; ŠPORT; Redakcia]

61. Štátnice nebudú len výnimočne

[Téma: Rektor EU; STV Jednotka, 19:30; 27/09/2011; Správy STV; Z domova/zo sveta; Rita Fleischmannová]

62. V Bratislave vystúpi ďalší nobelista Oliver E. Williamson

[Téma: Rektor EU; investujeme.sk; 28/09/2011; Investujeme.sk; redakcia]

63. New Member:

[Téma: Rektor EU; Connection; 28/09/2011; 07,08/2011; s.: 8,9; member news; redakcia]

---

1. Ľudia, ktorí vdýchnu značke život

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 01/09/2011; ePROFIT.sk; Petra Švorcová]

Aká je úloha marketingových manažérov v príbehu značiek, ktoré ich živia

Za každou úspešnou značkou je tím ľudí. Nad nimi bdejú marketingoví manažéri, ktorí musia byť so značkou zžití najviac. Majú čosi z tvorivosti kreatívcov aj logiky stratégov. Profit ich prácu priblížil cez príbehy piatich ľudí, ktorí stoja za piatimi úspešnými značkami – každá komunikuje svoju hodnotu inak a každý z oslovených pristupuje k svojej práci odlišne.

Niektorí si o nich myslia, že sú iba prekladačmi reklamných konceptov, ktoré prichádzajú zo zahraničnej materskej spoločnosti. V niektorých prípadoch je táto myšlienka skutočne pravdivá a marketingoví riaditelia majú na reklamných konceptoch podiel iba v pečiatke na ich písomnej forme, ktorou potvrdzujú prijatie. Na druhej strane si ich však iní myslia s kreatívcami. Občas aj tento názor platí, pretože na to, aby reklamné agentúry vedeli, akú reklamu majú vytvoriť, potrebujú vedieť, čo vlastne značka chce povedať. A pre niektorých neplatí ani jeden z týchto názorov. Kde je teda skutočná pravda o marketingových riaditeľoch? V každej firme je ukrytá niekde inde.

Buď mini...

Pred viac ako päťdesiatimi rokmi egyptský prezident znárodnil a následne zatvoril Suezský prieplav, čím zapríčinil výkyvy v cenách ropy a benzínu smerom nahor. Britské úrady zvažovali možnosť zavedenia prídellového systému na benzín, každý človek mal mať k dispozícii tridsaťosem litrov na mesiac. Myslíte, že ľudia znížili počet jazd automobilom, aby znížili spotrebu benzínu? Nie, radšej vyšpekulovali nový model auta s nízkou spotrebou. "Keď značku Mini odkúpila automobilová spoločnosť BMW Group, otvorili sa jej nové dvere do sveta. Je absolútnym protikladom toho, čo spoločnosť doteraz predstavovala. Do kontrastu so športovým štýlom a konzervatívnym luxusom sa postavila prémiová cestná trendy motokára," usmieva sa Milan Stupka, corporate communication manažér pre značky BMW a Mini na Slovensku. Malé autíčko mu viditeľne prirástlo k srdcu, lokálnu identitu mu buduje už sedem rokov.

Vákuum po ukončení **Ekonomickej univerzity** si vyplnil po svojom, odišiel do Veľkej Británie, kde v tom

časе mohol byť buď študentom, alebo au-pair. Ako sám vraví, bola to dobrá skúsenosť, pretože na vlastné oči mal možnosť vidieť kapitalizmus, ktorý sa na Slovensku ešte len rozbiehal, a aj všetko to, čo vtedajší marketingový guru Philip Kotler opisoval vo svojich univerzitných marketingových knihách. Vystriedal aristokratickú rodinu, ktorej dedičstvo sa meralo na hrady, čínsku rodinu i židovskú rodinu, ktorej domáca učila na univerzite marketing, vďaka čomu spoznal správanie a rozhodovanie "kapitalistických zákazníkov" zvnútra rodín. Popritom si urobil kurz marketingu a reklamy prostredníctvom Londýnskej obchodnej a priemyselnej komory. Keď sa vrátil na Slovensko a absolvoval vojenčinu, zamestnal sa v eventovej agentúre televízie Markíza.

Pozíciu marketingového asistenta ešte u importéra pre značku BMW našiel cez inzerát. Keď sa výrobca rozhodol vytvoriť na Slovensku priame zastúpenie, obsadil miesto marketingového manažéra. "Na jednej strane budujeme diler'ský marketing, ktorý sa zakladá na priamej komunikácii značky s klientom v regiónoch, čo napríklad zahŕňa aj dizajn showroomu. Na druhej strane sa však viac venujeme národnému marketingu budovania stratégie značky," hovorí M. Stupka a dodáva, že za tých osem rokov, počas ktorých vo firme pôsobí, sa jednočlenný marketingový tím rozrástol. Ako rástol, rozdeľovali sa kompetencie. "Momentálne sa primárne sústreďujem na značku Mini ako takú, diler'ský marketing, PR a eventy," priznáva.

... buď iný

Materská automobilová spoločnosť BMW má prísne pravidlá budovania značky a toleruje lokalizáciu značky na jednotlivých trhoch v rámci istých limitov. Pri značke Mini však tento systém funguje inak, aj napriek tomu, že v prvých rokoch predala na našom trhu okolo štyridsať kusov automobilov. "Je to predovšetkým kvôli tomu, že na Slovensku nefunguje stratégia značky Mini tak, ako je nastavená. Globálne oslovuje skupinu ľudí, ktorá je na Slovensku veľmi malá. Veľká časť kreatívy spojenej s budovaním značky Mini na Slovensku teda ostáva v našich in-house rukách," vysvetľuje Milan, ktorému sa podarilo vyšpecifikovať pre značku lokálnu cieľovú skupinu zákazníkov. Nie sú ňou len mladí ľudia, ale aj tí, ktorí sa hlásia k určitému životnému štýlu "byť iný" a ktorí sú trendsettermi. "Bez dôvery materskej spoločnosti by sa to však presadzovalo a realizovalo len ťažko," dodáva M. Stupka.

Ak si nedokážete narýchlo spomenúť na žiadnu televíznu reklamu na značku automobilov Mini, nesnažte sa ďalej. Značka nevyužíva tradičný marketingový mix, pretože sa sústreďuje na veľmi špecifickú cieľovú skupinu. Preto sa M. Stupka snaží vymýšľať nové kreatívne cestičky, ako byť jedinečný a zaujať. Hľadá spôsoby, ako sprostredkovať zážitok zo zábavnej jazdy, a partnerov, s ktorými sa navzájom zviditeľnia. V spolupráci s Rádiom Expres napríklad vytvorili najrýchlejšie Mini taxíky v meste. Mini bolo prvým autom, ktoré prešlo po moste Apollo a dokonca sprevádzalo zlatú trofej FIFA, o ktorú bojovali aj slovenskí futbalisti.

"Ľudia si zážitok zapamätajú skôr ako reklamu. Preto hľadáme aj outdoorové aktivity, ktoré majú nádych gerilového marketingu, podporené silným PR. Jednou z najúspešnejších bola tá, keď sme postavili maketu auta Mini v životnej veľkosti do stredu Hodžovho námestia. Na každej strane pontóna, na ktorom stála, bol odkaz súvisiaci so stranou, z ktorej ľudia prichádzali. Mini bolo otočené čelom k vodičom prichádzajúcim zo Starého mosta a pod sebou malo nápis, aby ho vodiči pozdravili zablikaním svetiel. A oni naozaj blikali," rozpráva M. Stupka o interaktívnej kampani, ktorá mu najviac utkvela v pamäti, a v očiach má zvláštny prejav Minilásky.

Keď ju miluješ...

Pred ôsmimi rokmi nastúpil Branislav Burák na pozíciu brand manažéra do marketingového tímu spoločnosti Kofola na Slovensku, ktorý tvorili dokopy s ním dvaja ľudia. Dúfal, že dostane na starosť práve značku Kofola. Majiteľ spoločnosti mal preňho iný výzvu, vraj väčšiu ako kolový nápoj. Dal mu na starosť vybudovať na Slovensku značku pramenitej vody Rajec, ktorá sa stala kariérom príbehom Braňových prvých dvoch rokov. Majiteľ predpovedal vode veľký úspech, on bol viac opatrný, ale odhodlaný dostať Rajec medzi top značky. "Vtedy komunikovalo na trhu pätnásť rôznych značiek vôd a ja som dostal za úlohu vytvoriť a presadiť úplne novú. Vôbec nebolo ľahké presvedčiť obchodníkov, aby ju predávali. Bola rovnako drahá ako vtedajší líder na trhu. S Rajcom som nakoniec, tuším, vyrástol aj ja sám," zamýšľa sa s úsmevom aj nad vlastnými začiatkami B. Burák, podľa ktorého je pri vstupe novej značky na trh dôležitá najmä kvalita produktu, pretože so zlým výrobkom ani najlepší marketér záranky neurobí.

Po dvoch rokoch budovania značky Rajec postúpil na pozíciu marketingového riaditeľa pre Slovensko. Dostal šancu vybudovať si vlastný tím a portfólio produktov, ktorých značku zastrešoval, sa postupne rozrástlo aj o Kofolu. Budovať značku, akou je Kofola, sa zdá byť ľahké. Je lokálna, je na trhu vyše päťdesiat rokov a ľudia ju milujú. Prečo ju vlastne milujú? "Kofola je sama o sebe výnimočnou značkou. Našou úlohou bolo odlíšiť ju od ostatných globálnych značiek kolových nápojov. Stavili sme na emócie a špecifické príbehy, ktoré sa odrážajú v každej reklamnej kampani. Dnes je práve vďaka tomu dobre rozpoznateľná a myslím si, že aj kvôli príbehom ju ľudia milujú," hovorí B. Burák na základe toho, prečo

ju "miluje" aj on sám.

... nie je čo riešiť

Už osem rokov sa v čase Vianoc objavuje na televíznych obrazkách malé dievčatko kráčajúce zasneženým lesom so svojim otcom, aby si odpílii vianočný stromček. Otec povzbudzuje dcéru vo vianočný deň, že ak vydrží do večera nepapať, uvidí zlaté prasiatko, tak ako hovorí ľudová zvyklosť. "Z dlhodobého hľadiska je reklamná kampaň o zlatom prasiatku najúspešnejšou kampaňou na Kofolu vôbec. Určitým spôsobom zrútila aj doterajšie marketingové pravidlá, podľa ktorých sa reklama stáva po určitom období obohranou. Pre prasiatko to malo platiť po dvoch rokoch," hovorí Braňo a spomína aj na to, ako prebiehalo nakrúcanie. Zatiaľ čo u zákazníkov boduje malé dievčatko, na pláci bodovalo prasa, ktoré bolo zvyknuté na pohodlný život a behanie sa mu priveľmi nepozdávalo, nieto ešte na rozkaz.

Tým, že Braňo pôsobí na slovenskom trhu niekoľko rokov a pred rokom mu vďaka získanej pozícii marketingového riaditeľa spoločnosti Kofola Holding pribudli na starosť aj ostatné značky, debata sa zvrťáva na to, čo sa za tie roky na trhu vlastne zmenilo. "Trh je pod väčším tlakom zo strany dodávateľov a spotrebiteľov sú vnímavejší. Majú viac priestoru a informácií, ale aj vďaka tomu sa skvalitňuje komunikácia. Prostredie je náročnejšie, ale výsledky by mali byť o to kvalitnejšie," myslí si B. Burák a rozhovorom kľučkuje späť k tomu, či sa v pozícii marketingového riaditeľa vníma skôr ako prekladač reklamných konceptov, alebo sa väčšmi prikláňa ku kreatívcovi. Vraj je raz jedným a inokedy druhým. "Vo firme vládne neformálnejšia atmosféra a kultúra, myslením je Kofola mladou firmou, ktorá umožňuje voľnejšie a tvorivejšie uvažovanie. Na druhej strane aj v mladej firme sú štandardizované formálne úkony, ktoré urobiť treba. Takže mojou úlohou je predovšetkým riadenie a rozvoj marketingového tímu, tvorba stratégie značiek ako takých, riadenie ich života a inovovanie do budúcnosti, čo navonok zákazníci vnímajú najmä prostredníctvom reklamných kampaní," dodáva.

Aký je teda recept na dlhodobu úspešnú značku? Podľa B. Buráka by nemal marketingový tím ani v tvrdom konkurenčnom boji zabudnúť na vlastnú kontinuálnu cestu a komunikovať len to, čomu verí. Zdôrazňuje, že prispôbovať sa podľa toho, čo robí konkurencia, úspech neprinesie. Aj to je jedným z dôvodov, prečo Kofola ostáva jednou z mála domácich značiek, ktorých marketingová stratégia a reklamné kampane sú vytvárané u nás.

Budúcnosť je jasná...

"Pri rebrandingu značky Globtel na Orange to so sloganom dokonca vyzeralo tak, že budúcnosť bude žiarivá či jagavá. Bolo ťažké preložiť slogan z angličtiny tak, aby nestratil význam, a aby sa hodil pre našich zákazníkov," spomína s úsmevom na zlomový bod v živote mobilného operátora jeho riaditeľka pre komunikáciu a značku Andrea Cocherová. Bol to zároveň zlomový bod aj jej kariéry, pretože si nevedela dobre predstaviť, ako na zmenu úspešného Globtelu na absolútne neznámu značku, ktorá bola charakteristická oranžovou farbou, ľudia zareagujú. Stále dúfala v to, že na Slovensku rebranding nakoniec neprebehne, keďže nie je naň dôvod. Prebehol a je považovaný za jeden z najväčších na slovenskom trhu, možno aj preto, že bol priekopníkom.

Ešte ako študentka strednej školy A. Cocherová zbierala jahody, sadila zemiaky či pracovala v pivovare. Jej ambície síce smerovali vysoko, ale nepredpokladala, že sa jedného dňa ocitne v pozícii riaditeľky úseku pre komunikáciu a značku najväčšieho slovenského mobilného operátora. V štúdiu na vysokej škole zlúčila odbor žurnalistiky s propagáciou, ktorá dnes figuruje ako marketingová komunikácia. Rodičia boli zo začiatku k jej rozhodnutiu skeptickí, pretože na nej pozorovali trému zakaždým, keď sa stretla s neznámym človekom. To ešte netušili, že sa v dvadsiatich troch rokoch stane šéfredaktorkou časopisu Stratégie. Ako sama priznáva, na to, aby niekoho oslovila na rozhovor, sa občas odhodlávala aj hodinu. Málokto, kto ju dnes pozná, by to do nej povedal.

Andrea na otázku, ako sa v tej pozícii sama cíti, odpovedá pohotovo. "To, že Orange kladie veľký dôraz na komunikáciu a značku ako takú, prináša na jednej strane viac kreatívnej a samostatnej práce, väčšie kompetencie, ale na strane druhej je to o to väčšia zodpovednosť. Úsek komunikácie, ktorý riadim, sa významne podieľa na formovaní a tvorbe stratégií firmy. Je dobré, ak značka nie je len napĺňaním vopred zadefinovaných cieľov," hovorí A. Cocherová. Tým, že sa nebojí na seba zobrať zodpovednosť a považuje sa za aktívneho človeka, chápe svoju prácu ako džob snov, v ktorom stále nachádza nové a nové výzvy. A to je v Orangei už pätnásty rok.

... budúcnosť je Orange

Kreatívu reklamných kampaní Orangeu má už niekoľko rokov na starosti bratislavská reklamná agentúra Wiktor Leo Burnett. Andrea sa snaží do kreatívnej tvorby vstupovať iba minimálne, pretože nechce zasahovať do práce iným ľuďom. Považuje sa skôr za marketéra ako za kreatívca. "Sústredím sa najmä na analýzu trhu a jeho spotrebiteľov. Snažím sa pochopiť ich vnímanie reklamy, schopnosť stotožniť sa s ňou, ale aj to, či je posolstvo reklamnej kampane pre nich dostatočne zrozumiteľné. Kreatívne nápady,

ktoré agentúra prináša, dokážem posunúť dopredu cez konštruktívne dodatky. Argumentujem tým, čo podľa mňa má potenciál spotrebiteľov zaujať a čo by pre nich nemalo význam. Podľa môjho názoru by sa reklama mala šiť na značku, nie značka na kreatívny nápad. Vtedy z toho môže vzniknúť síce zaujímavá reklama, ale bez dosiahnutia cieľov," hovorí o náplni svojej práce A. Cocherová, ktorá je zároveň matka troch detí. Vraj si to vyžaduje veľa kompromisov, ale na druhej strane si človek začne viac vážiť maličkosti a drobné radosti života. Vďaka je za každý jeden úsmev a aj ten najmenší úspech jej detí. Je jednou z mála, kto má v pracovni veľkú korkovú nástenku a na nej množstvo fotografií, kresieb a odtlačkov dlaní svojej rodiny.

Stratégia značky Orange je dvojaká – dlhodobá, ktorá sa skladá z definovanej pozície značky, z toho, ako komunikuje a vyzerá. To sa mení minimálne, a ak sa niečo zmení, tak cielene. Krátkodobá stratégia zasa závisí od operatívnych cieľov, ktoré sa robia na ročnom či časovo ešte kratšom základe. Kampane bežia neustále, kým jedna plynie, tvorí sa druhá. Orange je dôkazom toho, že aj za dva týždne sa dá vytvoriť úspešná reklamná kampaň. "Trh sa počas môjho pôsobenia vo firme naozaj zmenil. Aj kampane. Kedysi stáli na tom, aby ľuďom napríklad jednoducho a rýchlo oznámili, že tento mesiac majú volanie za polovicu. Dnes je v hlavách spotrebiteľov obrovský pretlak informácií a je veľmi ťažké zarezonovať. Ak sa na chvíľu stratíte z dohľadu, rýchlo zabudnú. A pri našom počte zákazníkov je televízia ako komunikačný kanál nevyhnutná," argumentuje Andrea a dodáva, že aj komunikácia Orangeu sa mení – do popredia sa dostávajú cielene kampane a viac ako na získavanie nových zákazníkov sa zameriava na lojalitu tých stálych.

The power...

Keď sa spýtate výkonnej riaditeľky softvérovej firmy SAS, kde vzala svoju marketingovú riaditeľku Katarínu Šušaničkovú, spontánne vám odpovie, že ju nikomu nedá ani za nič. Keď prvý raz prišla do firmy, zastúpil na pár týždňov asistentku na recepcii, študovala prvý ročník na vysokej škole a voľný čas trávila na kurze dabingu. Práca pre SAS bola jej prvou brigádou vôbec. A zrazu ubehlo trinásť rokov, počas ktorých rástla nielen firma, ale spolu s ňou aj ona sama.

"Keď som nastúpila, asistentka mala na starosti aj veľa vecí spojených s marketingom. Tým, že bol mojím odborom na vysokej škole, kreatívnych nápadov som bola plná. Aj vďaka tomu, že sa mi ich darilo spolu s kolegami realizovať, si ma vo firme nechali. Keď sa časom firma rozrástla, bolo treba vytvoriť samostatné oddelenie marketingu a PR. Už to nebolo len o organizácii eventov, ale o strategickom plánovaní v spolupráci s obchodným oddelením, s implementáciou CRM systému a online nástrojov. Keď ma však plánovali posunúť vyššie, veľmi som nechcela," prezrádza K. Šušaničková. Ako dôvod uvádza, že ťažko sa vzdávala prvého kontaktu so zákazníkom, či už cez zdvíhanie telefónov, víťanie na recepcii alebo registrácie na akciách, čo robila veľmi rada. Aj dnes sa ako marketingová riaditeľka občas postaví do dverí, aby mohla privítať napríklad účastníkov školení či príležitostne usadiť nejakú návštevu. Potom však musí bežať za vlastnými povinnosťami. SAS je jednou z mála IT firiem, ktorá ostala v súkromných rukách pôvodného majiteľa. To sa v jej kultúre rýchlo odrazilo. O to viac, ak je majiteľom Jim Goodnight, ktorý dáva svojim ľuďom zodpovednosť a pocit, že pracujú na svojej firme.

"Marketingové stratégie firmy sú postavené na troch pevných pilieroch. Prvým je vzdelávanie, ktoré je pre majiteľa kľúčové. Univerzity sú jeho srdcovkou, lebo na ich pôde SAS vznikol. Druhým pilierom sú inovatívne prístupy, predovšetkým pre online prostredie. Naše vlastné softvérové nástroje nám pomáhajú robiť digitálny marketing efektívnejšie. Nevyužívame tradičný marketingový mix. A posledným pilierom je byť na trhu čitateľným a odlišiteľným. Dlhो sme s tým ako firma zápasili, aby sme vytvorili niečo, čo zákazníkovi jasne povie, kto sme. Až nakoniec prišiel Jim s tým, že SAS sa rovná analytika. A má pravdu, analytika vystihuje asi najlepšie to, kým sme," odhaľuje stratégia materskej spoločnosti K. Šušaničková a dodáva, že pokiaľ by iba preberala reklamné koncepty, ktoré spoločnosť posielala do všetkých krajín a týmto pilierom neverila, na marketingu by sa to výrazne odrazilo.

... to know

Otázka vzdelávania sa dostáva čoraz viac do popredia. Firmy sa snažia pomáhať slovenským školám nadefinovať predmety tak, aby študenti získali viac praxe ako teórie. SAS a jeho vzdelávací projekt Academic nie sú výnimkou. "Pomáhame budovať predmety tak, aby boli pre študentov atraktívne. Príkladom môže byť marketingová analytika. Zároveň poskytujeme náš softvér, ktorý môžu študenti využívať na štatistiku a analýzu dát. Je už na nich, či ho budú používať každú hodinu alebo len občas, či ho využijú pri záverečných prácach, rovnako aj to, či učitelia spomenú meno firmy. Snažíme sa ich naučiť pracovať so softvérom, ponúkame konzultácie diplomových prác. Ak si naňho študenti zvyknú, budú ho vyhľadávať aj vo svojej práci," rozpráva Katka a ako príklad uvádza banky, ktoré musia na zákazníka pozerieť cez rôzne dátové štruktúry, aby bol jeho obraz celistvý a vedeli sa rozhodnúť, či má perspektívu a či zbytočne nebojujú o zlého klienta.

"Tým, že firma dáva každoročne na výskum a vývoj štvrtinu svojich príjmov, tak na marketingový rozpočet toho veľa nezostáva. Je to dobré, pretože sme nútení hľadať netradičné cestičky, aby sme

dokázali zaujať potenciálneho klienta. Myslím si, že aj marketing celkovo je potom o niečom inom ako o tom, že z každého časopisu vyskočí inzercia. Najlepšou a najefektívnejšou propagáciou je, keď nás softvér vyrieši problémy firiem a tento fakt môžeme cez príbehy zákazníkov podávať ďalej," hovorí K. Šušaniková a dodáva, že marketing musí ísť s obchodným oddelením ruka v ruke. Tým, že SAS pôsobí na trhu veľkých firiem, nesnaží sa len získavať nových zákazníkov, ale zlepšovať čoraz viac služby aj pre tých existujúcich a rozširovať bázu používateľov naprieč rôznymi oddeleniami.

Dôležitou súčasťou pre získanie spätnej väzby sú konferencie a odborné semináre, ktoré SAS každoročne organizuje. Vyplnené dotazníky, uvoľnené rozhovory cez prestávky a veľká účasť lojálnych zákazníkov sú znakom toho, že všetko zatiaľ funguje tak, ako má. "Marketing firmy je centralizovaný v Amerike, takže dostávam do rúk už pripravené podklady na reklamu. Na druhej strane nie sú povinné a môžem si z nich vybrať iba to, čo považujem na slovenskom trhu za zmysluplné. Lokalizácii značky venujem veľkú časť kreativity a na projekte Academic či na webe sa môžem doslova vyblázniť," vyznáva sa zo svojich kompetencií K. Šušaniková so skromným úsmevom. Na chvíľku sa ešte zamyslí a dodáva, že vlastne si ani nevie predstaviť, že by nerobila to, čo doteraz. Veď práve to ju baví a naplňa.

Less bank...

Dokázal by zdanlivo obyčajný farebný pixel preraziť do povedomia ľudí lepšie ako Broňa? Keby boli predstaviteľmi konkurenčných značiek, ktoré sa snažia komunikovať rovnakým alebo podobným spôsobom, bola by to zaujímavá otázka. Takto majú každý svoju identitu aj v takom vysoko konkurenčnom sektore, akým je bankovníctvo. Pixly, ktoré môžu na prvý pohľad vyzeráť ako zvláštne zvolený marketingový prvok, sú neoddeliteľnou súčasťou Zuno, novej direct banky, ktorá prišla na slovenský trh koncom minulého roka. "Tiež sme na začiatku očakávali, ako ľudia na pixly zareagujú, ale pomohli nám výrazne sa odlíšiť od ostatných značiek. Sú jedinečné, možno obyčajné a bez príbehu, ale charakterizujú smer a štýl, ktorým ideme," hovorí o tom, ako urobiť zo zdanlivej nevýhody konkurenčné plus Daša Matušíková, marketingová riaditeľka banky Zuno, ktorá stratégiu značky nesie na pleciach. Hoci je Zuno na slovenskom trhu iba začiatočníkom, Daša ním rozhodne nie je.

Záujem o marketing v nej vzbudilo štúdium marketingu a obchodu na bratislavskej **Ekonomickej univerzite**. Základy a pravidlá marketingu jej vstúpil marketingový guru Philip Kotler, zvyšok priniesla prax. Počas trinástich rokov pôsobenia v kreatívnej agentúre Publicis, v ktorej si prešla od account manažérky všetkými pozíciami až k postu výkonnej riaditeľky, zrealizovala vyše päťsto reklamných kampaní. Venovala sa aj novému biznisu, vďaka ktorému pochopila, že pre vytvorenie dobrej reklamnej kampane je dôležité, aby si kreatívna agentúra a značka porozumeli a komunikovali rovnakým jazykom. Kreatíva sa dá podľa nej robiť aj na nekreatívnej veci, ale iba v prípade, že značka vie, aké sú jej ciele.

S týmito skúsenosťami pred dvoma rokmi Daša prešla na druhú stranu rieky. "Oslovila ma možnosť vybudovať niečo od základov. Byť pri zrode značky a vytvárať smer, ktorým sa bude hýbať. Keď som nastúpila, Zuno malo vytvorené meno, základný prvok značky a farebnosť. Zvyšok bol už na nás," približuje zrod identity marketingová riaditeľka a usmieva sa pri spomienke na to, ako sa tvárili obchodní partneri a klienti, ktorým po rokovaní povedala, že nemá vizitku. Všetko bolo totiž tajné, až kým banka nevstúpila na trh. Museli jej jednoducho veriť.

... more life

Najväčšou výhodou bolo podľa slov D. Matušíkovej to, že začínali od nuly. Nikto Zuno nepoznal, väčšina nepoznala ani koncept banky druhej voľby, takže ich neovplyvňovali žiadne mistry okrem tých, ktoré si sami so spolupracujúcou kreatívnou agentúrou určili. "Na začiatku to bolo zložitejšie. Vedeli sme presne, čo nechceme – konvenčnosť a tradičný spôsob komunikácie. Nebolo ľahké vypovedať, ako sami banku cítíme, aby jej imidž vychádzal zo srdca. Vyžadovalo si to niekoľko hodín otvorených debát, kým sme na to prišli," hovorí D. Matušíková a výsledný efekt približuje na neformálnom jazyku, na nekonvenčnej farebnosti či na netradičnom uvítacom balíčku pre klientov. Napríklad zmluvu pre klientov skresávali z pôvodných šiestich strán na dnešné dve niekoľko mesiacov, keďže musela ako právny dokument spĺňať všetky náležitosti. Daša to pomenúva jednoducho, všetky omáčky treba dať von, jednoduchosť je základom "bankovania" so Zuno. Baví ju robiť veci inak.

Zuno sa pomaly rozrastá. Nedávno bola otvorená pobočka v Česku, v pláne sú ďalšie európske krajiny. Dalo by sa teda očakávať, že centrála marketingu odíde do silnejšej krajiny a slovenský tím sa bude prispôbovať konceptom, ktoré v nej vzniknú. Aj v tomto si Zuno zachováva svoju jedinečnosť, medzinárodná značka sa vyvíja v Bratislave a odtiaľ sa lokalizuje do ostatných krajín. D. Matušíková a jej tím rozhodne nemožno radíť do kategórie prekladačov papierov. "Tým, že som zodpovedná za identitu značky, strážim to, ako vyzerá a ako komunikuje aj v ostatných krajinách. Spolu s tímom zabezpečujeme aj marketingovú komunikáciu a jej lokalizáciu. Treťou zložkou, ktorú máme na starosti, je samotný marketingový set-up, ktorý tvorí nami vytvorených štyristo dokumentov. Pomáhame ho aplikovať do ostatných pobočiek," vymenúva Daša, ktorá na otázku, ako niečo takéto prijímajú ostatné krajiny, odpovedá, že je to všetko o kompromisoch.

Foto - Maňo Štrauch

[Späť na obsah](#)

2. Kto, odkiaľ, kam

[Téma: Ekonomická univerzita; Stratégie; 02/09/2011; 08/2011; s.: 62; Servis; Redakcia]

Zmeny v Dexia banke

Henrieta Gahérová sa stala novou riaditeľkou Odboru riadenia produktov.

Zodpovedať bude za tvorbu a rozvoj produktov a služieb banky pre všetky klientske segmenty. Zároveň je aj prokuristkou banky. Svoju bankovú kariéru odštartovala vo VÚB, kde prešla viacerými pracovnými pozíciami od poradcu v pobočke až po riaditeľku odboru riadenia retailového segmentu. V Slovenskej sporiteľni pôsobila ako riaditeľka divízie riadenia produktov. Zodpovedala za celé produktové portfólio retailového a korporátneho segmentu banky, vrátane manažmentu cieľových skupín a cenotvorby banky.

Jozef Kiss povedie odbor riadenia retailového predaja.

Odbor riadi stratégiu a predaj v celej retailovej obchodnej sieti, ako aj ostatných predajných kanáloch. Svoju bankovú prax začal v roku 1995 vo VÚB banke, kde v rámci banky prešiel viacerými manažérskymi pozíciami. Od roku 2006 pôsobil v Slovenskej sporiteľni, kde bol zodpovedný za riadenie Divízie retailového predaja. Do jeho zodpovednosti patrili regionálne riaditeľstvá, riadenie predaja pobočkovej siete, riadenie externého predaja, riadenie kvality pobočkových procesov, privátne bankovníctvo a riadenie predaja POS terminálov.

Novým riaditeľom odboru marketingu a komunikácie je Dušan Viszt.

Zodpovedný je za rozvoj značky, prieskumy trhu, externú a internú komunikáciu banky. Bol členom predstavenstva spoločnosti Heineken, zodpovedným za marketing a PR značiek Zlatý Bažant, Corgoň, Kelt, Krušovce a Heineken. Pracoval aj na rôznych manažérskych postoch v reklamných agentúrach a v rádiu Twist. Do Dexia banky prišiel zo Slovenskej sporiteľne, kde zastával pozíciu riaditeľa marketingu a analýz trhu.

Danube Wings s novým generálnym riaditeľom

Ing. Ján Rostáš, PhD., je novým generálnym riaditeľom predstavenstva spoločnosti VIP WINGS, ktorá prevádzkuje najväčšie aerolínie Danube Wings. Funkciu prevzal po Petrovi Galovičovi, ktorý bol v spoločnosti vo funkcii člena predstavenstva a letového riaditeľa (Flight Manager). Ján Rostáš pracuje v spoločnosti od februára 2010 ako zástupca generálneho riaditeľa a Security Manager. Je absolventom Vysoké školy dopravy a spojov v Žiline, odbor prevádzka a manažment leteckej dopravy, kde absolvoval aj doktorandské štúdium venované quality managementu leteckých spoločností. Počas viacerých semestrov tu vyučoval prevádzku leteckej dopravy. V rokoch 2003 až 2009 pracoval aj ako letový dispečer v Sky Europe Airlines.

Nová prezidentka Asociácie PR agentúr SR (APRSR)

Valné zhromaždenie APRSR na svojom zasadnutí zvolilo novú prezidentku APRSR, ktorou sa na funkčné obdobie júl 2011 až jún 2012 stala Katarína Stupková, Managing Partner z agentúry 1st CLASS AGENCY. V oblasti PR, komunikácie a marketingu pracuje viac ako 13 rokov. Počas vysokoškolského štúdia na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**, odbor marketing, pracovala vo viacerých reklamných agentúrach. Po získaní LCCI Diploma z marketingu a PR v Obchodnej a priemyselnej komore v Londýne začala pracovať na Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR na pozícii komunikačného poradcu ministra a hovorkyne ministerstva, kde koncepčne a personálne budovala oddelenie pre styk s verejnosťou. V roku 2002 začala pracovať v private equity skupine Penta ako PR špecialista a správca Nadácie Penta. Okrem vytvárania a realizácie komunikačných stratégií skupiny Penta prioritne pracovala a strategicky zastrešovala komunikáciu projektov v oblasti zdravotníctva. Má dlhodobé skúsenosti v oblasti internej a externej komunikácie, krízovej komunikácie, komunikácie vstupu nových firiem na trh, filantropie a CSR, event manažmentu a komunikačného poradenstva. Od roku 2007 je spoluzakladateľkou PR agentúry 1st CLASS AGENCY a na pozícii managing partner sa aktívne venuje poradenstvu pre vybraných klientov a vzdelávacím aktivitám agentúry.

Príspevky do tejto rubriky posielajte na adresu: redakcia@strategie.sk

Martin Mazag do PRime time

Od júla tohto roku začal vo funkcii nového managing directora PR agentúry PRime time pôsobiť Mgr. Martin Mazag, ktorý na tomto poste nahradil Petra Volného. Na pozíciu prichádza po viac ako 15 rokoch pôsobenia v Stratégiách.

S: Prečo ste sa rozhodli prijať ponuku v PR?

Ponuka bola pre mňa zaujímavá z viacerých dôvodov. PR prežíva - najmä vďaka boomu sociálnych sietí - konjunktúru a stáva sa čoraz podstatnejším prvkom komunikačných projektov nového typu. Dobrým dôkazom toho sú napríklad aj tohtoročné výsledky Cannes, kde kampaň ako ROM získala Grand Prix v kategóriách Promo, Direct a Titanium a zlato v kategórii PR - pričom jej podstata bola založená na PR... PR je teda dnes spolu s digitalom jedno z najrozvíjajúcejších komunikačných odvetví. Práve preto tu vidím obrovský nový priestor, ako ponúknuť aj slovenským zadávateľom reklamy tie najmodernejšie typy kampaní.

S: Prečo práve PRime time?

Táto agentúra má úspešnú históriu - patrila k zakladateľom tohto odvetvia na Slovensku - a z toho vyplývajú veľké skúsenosti v PR a množstvo realizovaných úspešných kampaní pre domácich klientov, ale aj klientov našej siete Weber Shandwick. No a v neposlednom rade je to synergia so sesterskými agentúrami: reklamnou agentúrou Mayer McCann Ericsson a mediálnou agentúrou Universal McCann.

S: Čo chcete do agentúry priniesť?

Tých 15 rokov v biznise ma priviedlo k presvedčeniu, že jedným z kľúčových prvkov úspechu v marketingu, komunikácii - ale aj v bežnom živote - sú nápady. Môžu to byť aj iné prvky, ako napríklad výška rozpočtu či dominantné postavenie na trhu a mnohé ďalšie. Ale iba schopnosť neustále generovať nové nápady je to, čo nám môže zabezpečiť kontinuálny a výrazný náskok pred konkurenciou. To je aj jeden z kľúčových prvkov, ktoré sa objavia v novej DNA agentúry PRime time.

[Späť na obsah](#)

3. Futurológ: Systém sa prekloní na budúci rok

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 03/09/2011; s.: 16,17,18,19; Rozhovor; Tina Čorná]

Tina Čorná

Bratislava

O nastávajúcom roku 2012 vydali svoje svedectvo Mayský kalendár aj hollywoodsky kasový trháč. Vedci, ktorí sa zaoberajú budúcnosťou našej civilizácie vecne, zas tvrdia, že sa o rok zmení celý svetový ekonomický systém. "Nie je to cyklická kríza, ale transformačná," hovorí slovenský futurológ Ivan Klinec. Tvrdí, že nastane čas etiky.

Prečo školstvo na Slovensku stále upadá? Nestačí azda na zmenu jediné politické rozhodnutie, aby sa kvalitné vzdelanie konečne stalo prioritou?

Ak chceme zastaviť tento deštruktívny trend, bez pevného politického rozhodnutia to nepôjde. Stačí si uvedomiť, že pri zrode úspechu ázijských krajín stáli práve politické rozhodnutia ich vlád spred desiatich - dvadsiatich rokov o potrebe pozdvihnúť vzdelanostnú úroveň širokých vrstiev obyvateľstva.

O aké projekty ide?

Napríklad v Číne sa na pozdvihnutie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva realizujú dva. Je to projekt 211, ktorý má za cieľ kultivovať vysokovzdelanú elitu pre potreby zabezpečenia národných stratégií ekonomického a spoločenského rozvoja. Podieľa sa na ňom 112 univerzít a vysokých škôl. Druhým je projekt 985, ktorý je zameraný na pozdvihnutie úrovne čínskeho vzdelávacieho systému a podieľa sa na ňom približne 34 univerzít. Projekty sú finančne dobre zabezpečené a priamo prepojené so zvyšovaním konkurencieschopnosti čínskej ekonomiky. Školstvo a vzdelanie sú v Číne významnou prioritou rozvoja. Zato nám na Slovensku stačia obyčajné heslá, že budujeme znalostnú spoločnosť, ale školy čoraz viac upadajú a sú v katastrofálnom stave.

Od Novembra 1989 žiadna vláda neprišla s jasným rozhodnutím, že nebude šetriť na školstve. Aký zámer vlastne mali a majú naši volení zástupcovia s budúcnosťou svojich voličov?

Od začiatku tu boli zle stanovené priority. Svetový trh ani ekonomickú konkurenciu nezaujímajú, či sa u

nás hlásajú pravicové heslá alebo ľavicové, ale či sa naši ľudia dokážu uplatniť tam, kde treba naozaj niečo vedieť.

Čím si vysvetľujete, ako ľahko a na dlhé roky sme sa zmierili s východiskami Mikloša a Dzurindu, že Slovensko môže konkurovať svetu jedine lacnou pracovnou silou?

Je to zastaraná ekonomická teória, že lacná pracovná sila je konkurencieschopná. Nie je to pravda. To, že Európa nemôže konkurovať svetu lacnou pracovnou silou, napísal Oswald Spengler, autor Zániku Západu, ešte na začiatku 20. storočia. Už vtedy tvrdil, že človek, čo žije v Európe, v západnej civilizácii a to sa týka aj nás - nedokáže konkurovať ľuďom, ktorí žijú v Ázii. Nedokáže pracovať za podobných podmienok, lebo by sa fyzicky zničil a zahynul. Západná civilizácia mala jedinečnú šancu vážne konkurovať svetu, keď ľudia okolo Ala Gora realizovali víziu informačnej spoločnosti, ktorá je založená na skvelom vzdelaní a drahej pracovnej sile. Sú tu teda dva koncepty - lacná a drahá pracovná sila. No lacná pracovná sila už nie je dobrá ani pre rozvojové krajiny, aj tie naplno investujú do vzdelania.

Prečo sme sa práve my rozhodli urputne držať lacného, neperspektívneho variantu?

Zrejme preto, že po roku 1989 sa hodilo cez palubu dlhodobé strategické plánovanie a prognózovanie. Odrazu to nebolo žiaduce. Až okolo roku 2000, keď EÚ pripravovala Lisabonskú stratégiu a Ivan Mikloš bol pri moci, pustil sa so svojimi kolegami aj do prípravy prognóz, ktoré neskôr vyústili do iniciatívy Minerva. Boli to akési pokusy o víziu znalostnej ekonomiky a spoločnosti, lebo to vyžadovala únia. Stratégia obsahovala príliš veľa cieľov a vlastne sa ani nedala zrealizovať. Dlhodobé aspekty sa v politike aj tak neocitli, iba sa aplikovala ideologická interpretácia ekonomických poučiek vytrhnutých z kníh. Len sa prevrátilo znamienko, že nič z toho, čo bolo za komunizmu, už nesmie platiť. A záujem o budúcnosť a dlhodobé smerovanie odrazu nikto nepotreboval. Napríklad Václav Klaus, inak bývalý prognostik, ktorý celé roky chodil po svete a poučoval, ako má fungovať "správny kapitalizmus", sa o budúcnosť určite nezaujímal. Bol najmúdrejší. A skončilo sa to katastrofálne, lebo jediné, čo sa tu zmenilo, bolo vlastníctvo. Ale zaostávanie za vyspelým svetom sa zväčšilo.

Ako sme si predstavovali "naš kapitalizmus"?

Islandský sociológ a ekonóm Johann P. Árnason napísal štúdiu o postkomunistických krajinách, kde ukazuje, ako komunistickí hospodári zabetónovali ekonomickú štruktúru, keď sa snažili napodobňovať Západ, čím prakticky zastavili vývoj. Ekonomická štruktúra v západných krajinách sa dynamicky vyvíjala a komunizmus tak zaostal o desiatky rokov, pretože sa vyvíjať prestal. Po roku 1989 urobili postkomunistické krajiny tú istú chybu. Pokúsili sa kopírovať systém západných krajín, ale osvojili si iba vybrané parametre. A systém opäť zabetónovali. V tom 1989 roku si povedali, že jediné, čo charakterizuje západné krajiny, je súkromné vlastníctvo, a preto keď sa všetko sprivatizuje, dosiahnu automaticky svetovú úroveň. Napríklad môj kolega sociológ vtedy rozprával, že keď sa podniky sprivatizujú, budú automaticky generovať vedecko-technický pokrok. No vývoj išiel inak. Vlastnícka štruktúra sa síce zmenila, ale podniky neboli konkurencieschopné, vedecko-technický pokrok negenerovali a väčšina zanikla.

Ficova vláda prišla s vlastným pokusom získať kompetentnú víziu pre Slovensko až do roku 2030. V hre bol i Prognostický ústav SAV. Ako to dopadlo?

Prognostický ústav SAV vtedy už nebol schopný personálne zabezpečiť tvorbu vízie. Preto napokon túto úlohu riešil Ekonomický ústav SAV, ktorý však nemal pripravené zásadné metodologické východiská. Vízia vznikala improvizáciou, pričom už na začiatku nebolo zdefinované, čo to tá vízia vlastne je.

Takže keď sa u nás politici obrátia na odborníkov, nenájdu ich?

Tí, čo robia u nás "vízie", produkujú niečo, čo sa na ne vôbec nepodobá. Vo svete takéto vízie robia celé tímy vzdelaných odborníkov a používajú na to metodologické nástroje vyvinuté na pôde futurologie- Ide o akési high-tech spoločenských vied. U nás sa politici nemajú na koho obrátiť už len preto, že keď nám dávajú za vzor Fínsko, vzápätí nespomenú, že tam napríklad pôsobí vyše 900 futurologov, vyškolených profesionálov, ktorí robia dlhodobé projekty do budúcnosti. Je to významná súčasť fínskeho ekonomického zázraku. Fínski odborníci chodia po celom svete a vytvárajú najrôznejšie scenáre budúceho vývoja. Napríklad majú alternatívne scenáre aj na to, ako asi bude vyzeráť ich najdôležitejší sused Rusko v roku 2030. U nás nie sú ľudia školení na také niečo. Pričom futurologiu, dlhodobé myslenie a tvorbu dlhodobých vízií a stratégií veľmi podporuje priamo EÚ, ktorá na to dáva veľké prostriedky. Má množstvo projektov, ale Slovensko sa na nich prakticky vôbec nezúčastňuje.

Prečo?

Okrem iného azda aj preto, že už pred rokom 1989 nebolo žiaduce zaoberať sa možnými scenármi budúcnosti. Zahranická literatúra bola nedostupná a pre väčšinu bolo scestným zaoberať sa

budúcnosťou ako takou. Budúcnosť bola predsa určená a nalinkovaná. Prejavuje sa to aj dnes, keď sa pozrieme, ako odvážne sa hocikto vyjadruje o kríze. Rôzni experti hovoria prvé, čo im zide na myseľ, väčšinou rôzne nezmysly. Najvypuklejšie je to, keď hodnotia osud EÚ. Pritom ide o dlhodobé procesy, ktoré Európa vytvára niekoľko desiatok rokov. Nie je to tak, že teraz sa zruší euro a zasa bude nejaká ideológia vládnuť v rámci jedného štátu.

Ako sa cítite vy ako futuroológ v tejto situácii?

U nás sú na tom celoplošne zle všetky spoločenské vedy. A úplne zlyhali ekonomické vedy. Napríklad takmer 40-členná Katedra ekonomickej teórie na **Ekonomickej univerzite** sa upriamila na jedinú "dostupnú" teóriu - hlavného ekonomického prúdu. Vo svete je bežné zaoberať sa celou škálou ekonomických teórií od minulých po súčasné, od hlavného prúdu po alternatívne. Na Slovensku sa napríklad nikto podrobne nezaoberá Kondratievovou teóriou dlhých vln, ktorá opisuje 50, 60-ročný ekonomický cyklus sprevádzaný boomom a nasledovaný depresiou. Alebo v čase krízy - ako dnes - by sa zišiel expert na svetoznáme dielo ekonomického klasika a rodáka z Moravy Josepha Aloisa Schumpetera, ktorý analyzuje konjunktúrne cykly a krízy kapitalistickej spoločnosti. Potom by boli aj vyjadrenia o kríze presnejšie a odbornejšie.

Napokon je prirodzené, keď niekto začne tvrdiť, že do takéhoto školstva už ani netreba nič investovať?

Nie je to vôbec prirodzené - je to, akoby niekto vyhlásil, že už nič nevráti do ošarpanej budovy, lebo si radšej počká, kým sa opraví sama a začne sa lesknúť. No ale potom už nič investovať netreba. Doničené školstvo, zdravotníctvo, vedu potrebujeme postaviť na nohy. A keď sa povie "investovať", automaticky to predpokladá skôr či neskôr výnos. Vo vyspelých krajinách a v Ázii predsa vkladajú do vedy, vzdelania, výskumu veľa prostriedkov nie preto, že majú peňazí nazvyš alebo že sú nejakí vedymilní, ale preto, že z toho majú veľký zisk.

Áký model budúcnosti vyznávajú euroskeptici? Napríklad SAS už dnes pochováva euro - akú víziou vlastne ponúka ľuďom, za ktorých tu rozhoduje?

Títo ľudia práveže nehovoria o žiadnej vízii, pravdepodobne ju ani nemajú. Únia sa však vytvára niekoľko desiatok rokov evolučným spôsobom a jej inštitúcie vždy zaostávali za jej vývojom. Keď sa pozrieme na dokumenty, ako sa vytvára EÚ, jasne vidíme tlak globálnej ekonomiky, aby sa Európa viacej integrovala. Dnes tu máme ešte silnejší tlak na väčšie prepojenie a trend je taký, že ak chce EÚ prežiť, musí sa transformovať do podoby, ako sú napríklad Spojené štáty americké. Spojené štáty európske by mohli fungovať na podobných princípoch ako USA.

Skeptici však spochybňujú samotnú podmienku "ak chce EÚ prežiť". Oni o to nestoja.

Keď porovnáme ekonomiky sveta, zistíme, že najväčšia pripadá na EÚ. Máme tu teda úniu s vlastnou menou a dôležitými orgánmi. Nemá síce spoločnú armádu či políciu, ale evolučným spôsobom sa postupne približuje k podobe federálneho celku. Vytvára sa teda nový štát, nová supervelmoc, ktorá si bude postupne dotvárať štruktúru a potrebné stratégie. Sme súčasťou vytvárajúcej sa supervelmoci, ktorá je najväčšia na svete, až potom sú USA, tretia je Čína. Určite je výhodnejšie byť súčasťou takejto supervelmoci, ako ostať na periférii. Dobrý príklad, ako by sme skončili, keby sme boli mimo tohto procesu, je Mexiko a Nové Mexiko, ktoré boli kedysi na rovnakej úrovni a teraz Mexičania hŕfne utekajú do USA.

Čo charakterizuje ľudí, ktorí tu, zo Slovenska, ohrozujú projekt spoločnej Európy?

Oni vôbec neberú do úvahy žiadnu budúcnosť. Keď sa prešlo na euro, naši politici stratili niektoré nástroje - nemôžu riadiť menu, lebo sa to robí na vyššej úrovni. A čím viac sa EÚ centralizuje, tým viac sa moc posúva smerom dohora a stávajú sa z nich provinční politici. Strácajú moc, lebo ju spoločnosť presúva do iného centra. Nemajú takú dôležitosť, po akej túžia. Takže teraz by ju najradšej získali naspäť.

Aj za cenu "mexikanizácie"?

Ak teoreticky pripustíme, že by sa Slovensko vyčlenilo, musíme si uvedomiť, že už teraz je v západných krajinách 400- až 500-tisíc ľudí zo Slovenska, ktorí tam odišli za prácou. Ak by sa mali odrazu vrátiť, nájdú zamestnanie doma? Ak by sa vrátila slovenská koruna, bola by nestabilná a pre našu krajinu by sa to mohlo skončiť katastrofou. Integrované procesy, ktoré smerujú z EÚ, sú dobré aj preto, že sme konečne začali trochu uvažovať o dlhodobejšom smerovaní spoločnosti.

Pri SAS je zaujímavý paradox, ako na jednej strane presadzuje model slabého štátu, na druhej strane využíva jeho zvyšný potenciál na to, aby Slovensko "robilo problémy" veľkým hráčom v únii, keď potrebujú rýchle rozhodnutia...

Pojem národného štátu je zastaraný. Voľakedy platil, ale teraz sa už vytvára niečo ako trhový štát. Štát, ktorý funguje v tých istých hraniciach, zmenili sa však princípy a charakter jeho fungovania. Korporácie, globálne siete, globálne problémy narušili ekonomickú suverenitu krajín na celom svete. Asi tretina bývalých národných ekonomík sa stala súčasťou globálnej korporatívnej štruktúry, na ktorú národné vlády nemajú páky. Iba asi dve tretiny bývalej národnej ekonomiky sa ešte dajú riadiť a ovplyvňovať vládou krajiny. Určite je pre niektorých našich politikov lákavá predstava, aby sme sa uzavreli a odizolovali, aby si to tu oni riadili, ako uznajú za vhodné, ale to už je len prázdna predstava. Čistá suverenita s ekonomikou prepojenou s transnacionálnymi štruktúrami sa už naspäť získať nedá.

Definitívne?

Áno, a navyše, keď počujem tvrdenia rôznych pravicových ekonómov, že keby sa dôsledne aplikovala ich hospodárska politika, dosiahli by sme vyrovnaný rozpočet, tak sú to iba slová. Spojené štáty boli najúspešnejšie v čase Clintona a Ala Gora, ktorí boli 8 rokov pri moci a dosiahli posledné tri roky po sebe prebytkový štátny rozpočet. Potom prišiel Bush mladší, po roku sa prebytok roztopil a ten vyrovnaný štátny rozpočet tam nie je doteraz.

Ako si vysvetľujete ekonomický úspech Clintonovho obdobia?

Clinton s Alom Gorom robili hospodársku politiku s perspektívou budúcnosti. Podporovali technológie, mali asi 20 podporných federálnych programov a stratégií na rôznych úrovniach. Za 8 rokov vytvorili 20 miliónov pracovných miest. Keby sme v tom čase robili podobné politiky, aj pre nás by to znamenalo asi 400-tisíc pracovných miest v nových sektoroch, pretože niečo zaniká a niečo nové vzniká. U nás je však stále štruktúra hospodárstva rovnaká.

Prečo sa nezmenila?

Väčšina našich politikov a ekonómov žije v predstave, že ekonomika je akoby vytrhnutá z času... Aj dnes v spoločnosti panuje predstava, že vonkajší vývoj sa nás netýka. Že táto kríza sa začala v Amerike a tam sa aj stratí. Nemusíme nič robiť. Stačí čakať a všetko zasa ožije samo od seba.

Teraz je to dajme tomu trochu inak. Aj tí ľudia, čo sa doteraz o futurologiu nezaujímal, sú znepokojení a zaujímajú sa prinajmenšom o to, čo bude ďalej. Aký je charakter súčasnej krízy?

Určite nie je cyklická. Táto kríza je transformačná. Končí sa to, čo bolo doteraz - priemyselná, industriálna spoločnosť. Dobré to vidno na USA, kde priemyselné oblasti odchádzajú do minulosti a na ich miesto nastupujú nové technológie. Keď sa pozeráme, ako sa obchoduje na burzách, pôsobí to ako veľký chaos. V tomto chaose je však vnútorný poriadok - odstraňuje to, čo už nikto nechce, a vyzdvihuje to, čo musí prísť. Technológie a siete idú dohora a priemysel klesá. A táto zmena bude kulminovať.

Kedy?

Keď sa hovorí, že v roku 2012 by mal nastať koniec doterajšieho sveta, a nie apokalypsa, tak niektorí futurologovia hovoria, že práve na budúci rok sa bude preklápať aj celosvetový ekonomický systém. Globálny systém narazil na svoje limity a musí zmeniť pravidlá hry. A nemá na to desiatky rokov, ale musí to spraviť veľmi rýchlo. Napríklad keď sa vytváral euroval, únia musela rýchlo improvizovať, aby sa nezrútila mena a celá ekonomika. Očakávaná mimoriadna zmena by mala znamenať aj zmenu fungovania všetkých ekonomík sveta, aj zmenu ich priorít. A, samozrejme, zmenu postavenia človeka v novom ekonomickom systéme.

Kam táto zmena vedie?

Ekonomické systémy sa budú musieť zmeniť na "predvídateľné". Musia vedieť anticipovať - od jednotlivca cez podniky, organizácie, štát až po globálnu úroveň štruktúr, ktoré sa budú zaoberať dlhodobým smerovaním do budúcnosti. Bude to prostriedok, aby sa civilizácia preorientovala z režimu, keď štáty medzi sebou bojujú, na režim spolupráce. Globálne problémy už presiahli hranice schopností jednotlivých štátov a ľudstvo ich bude musieť riešiť vo väčších celkoch, spoločnými silami. Chciac-nechciac sa ľudia budú musieť zaoberať vývojom na niekoľko desiatok rokov dopredu. A budú tak robiť spolu. Riešenia budú teda spoločné a globálne s dosahom na jednotlivé krajiny i na jednotlivých ľudí.

Americký expert Philip Bobbitt nevyklučuje, že spomínanou veľkou udalosťou môže byť aj svetový konflikt. Ved' ľudia, čo majú moc, sa jej nikdy nechcú v mene spolupráce dobrovoľne vzdať...

V roku 2008 sa v rámci najväčšieho futurologického projektu - projektu Milénium - urobila štúdia, ako bude vyzerať ekonomický systém, ktorý sa bude vytvárať najbližších 20 rokov. A na prvé miesto vystúpilo kľúčové slovo etika, čo sa ozaj nikde nespomína. Práve etika by sa mala do roku 2030 stať

rozhodujúcim prvkom nového ekonomického poriadku. Koncept etickej trhovej ekonomiky je už popísaný. Teraz ho treba ešte realizovať v praktickom živote.

Keď sa pozriete na dnešnú mapu sveta, nevnímate výzvu na etické správanie, keď ide o zisk, ako prázdnu frázu?

Ako fráza to znie najmä preto, že ekonomická teória sa stala abstraktným modelom plným čísiel. No keď sa pozrieme do minulosti, všetci veľkí ekonómovia tvrdili, že práve etika bola nosným princípom ekonomík, ktoré fungovali. Počnúc Adamom Smithom aj neviditeľná voľná ruka trhu mala byť etická. Teraz sa vytvárajú zdola nové modely ekonomického a podnikateľského správania, napríklad také hodnotovo orientované bankovníctvo, rôzne eticky nastavené investície, a naberá to na sile. Máme pred sebou 20 rokov, keď by sa to malo zrealizovať a nežiaduce a nemorálne formy správania by sa mali v ekonomike marginalizovať. Počíta sa aj s tým, že rating firiem sa bude hodnotiť aj z etického hľadiska - ako a kde taká firma pôsobí a ako sa správa.

Miloš Zeman, bývalý premiér a prognostík, nedávno poznamenal, že on vidí priamu spojitosť medzi vedeckou prognózou a antiutópiou. Dokumentoval to na románe Jevgenija Zamjatina My, v ktorom ruský spisovateľ už začiatkom 20. rokov minulého storočia opísal totalitu stalinizmu. Vaša vízia zas pôsobí ako ozajstná utópia...

Nesúhlasím. U nás je napríklad nezamestnanosť jeden z najväčších problémov, ktorý sa však naozaj vyriešiť dá, a veľmi efektívne. Vo svete je dobre známy koncept, ktorý rozpracoval belgický podnikateľ Gunter Pauli pod názvom Modrá ekonomika. Jeho kniha s rovnakým názvom má podtitul Desiat rokov, sto inovácií, sto miliónov pracovných miest. Ide o poslednú správu pre Rímsky klub. Pauli v nej opísal sto inovácií, ktoré napodobňujú prírodu. Všetky ich aj odskúšal v praxi - napríklad v Strednej Amerike alebo v Afrike, kde sa podarilo skvele obnoviť zničené oblasti okolo pralesov. Vo svojom koncepte vychádza z toho, že príroda nepozná nezamestnanosť, lebo v prírode je zamestnaný úplne každý. A chorá je spoločnosť, ktorá má 30 percent nezamestnaných a k tomu väčšinou mladých ľudí. Pauliho podnikateľský model by sa dal úplne reálne použiť aj v zničených regiónoch na Slovensku.

Čo sa musí stať, aby sme prestali byť hlúpi?

Panuje tu problém negatívneho videnia. Medzi politikmi aj medzi ľuďmi. Politici hovoria o občanoch tejto krajiny, že sú leniví, nechce sa im robiť, že vedci, učitelia, umelci a už aj študenti sú príživníci. Tento pohľad sa musí zmeniť. Už Tomáš Baťa hovoril, že najväčšia sila ekonomiky je samotný človek. Keď si niekto založí rodinu a chce sa o ňu postarať, tak robí, a ak za to dostane nejaké peniaze, tak robí viac a vytvorí hodnoty. Ide tu o pozitívny prístup - že človek nie je lenivý a že ho netreba poháňať nejakými drábmi a nútiť čosi robiť.

Sú naši ľudia pripravení započúvať sa do nových pozitívnych vízií?

Áno, ale politici ich neponúkajú, lebo ich nemajú. Tak ako ich, naopak, mal Mahathir bin Mohamad, keď Malajzii ponúkol víziu, že ekonomika sa môže zmodernizovať a pozdvihnúť, že ľudí treba vzdelávať, dať im školy, oni potom spravia svoju prácu dobre a vôbec ich netreba naháňať priamou silou alebo nejakým ekonomickým násilím. Že keď ich budeme nútiť nejakými nástrojmi, tak potom budú akože robiť. To je vlastne proti ľudským právam - aby jeden druhému hovoril - daj mi moc a ja na teba teraz vymyslím páky, ako ťa prinútim robiť. Spolupráca by mala nahradiť násillie a vylúčenie. Budúcnosť je v radosť z vytvoreného.

Ako si takú víziu predstavujete vy?

Mali by sme sformulovať východiská od bodu tu a teraz, až po "čo ďalej" - chceme sa dostať niekde, kde sa nachádzajú Nemci, Rakúšania, Japonci, alebo inde? Na nejakú reálnejšiu pozíciu? Realizačná stratégia sa nedá naplniť za päť rokov, ale za desať sa dá.

Ak sa vrátíme k problémom vyvolaným globalizáciou, kam až budú narastať?

V istom zmysle globálna ekonomika už narazila na svoje limity, nemá sa kde rozpínať. Takže sa bude musieť orientovať dovnútra a nastane trend obnovovania lokálnej ekonomiky z miestnych zdrojov. Ľudia začnú obnovovať to, čo bolo zničené globalizáciou.

Takže kríza zohráva pozitívnu úlohu katalyzátora?

Vždy, keď je kríza, trhá a uvoľňuje väzby a štruktúry, ktoré sú zabetónované. Dnes jasne vidíme, že sieťová organizácia je výkonnejšia ako hierarchická, ktorá dominuje v našich krajinách a nedokáže už konkurovať novým výzvam. Únia už dávno dáva veľké prostriedky na výskumy založené na sieťovej organizácii, spájajúcej inštitúcie aj jednotlivcov.

Vy ako vedec stále veríte, že sa u nás odrazu z ničoho nič nájde na vedu toľko prostriedkov, koľko potrebuje?

Sú to stovky európskych projektov, na ktorých sa Slovensko stále nezúčastňuje. Väčšinou sú naše vedecké inštitúcie také chudobné, že nemajú pre svojho výskumníka peniaze ani na cestu na konferenciu či na účastnícky poplatok. Som presvedčený, že sa to musí skončiť a na vedu sa začne dávať viac. Ak dáme na vedu viac, viac aj získame. A budeme civilizovanejší. Sme predsa súčasťou EÚ. Slovensko by malo čím skôr začať kopírovať efektívne rozhodnutia rozvinutejších krajín. V EÚ je veda prioritou, musí sa stať prioritou aj na Slovensku.

SAS vystupuje v tom zmysle, že nechce nikoho podporovať a už vôbec nie kopírovať, a blokuje rozhodnutia vlády voči EÚ...

Je veľká chyba, že sa malé krajiny takto správajú. My sme sa stali členmi klubu najvyspelejších krajín, máme voľný prístup k technológiám, naši ľudia môžu študovať, kde chcú, môžu nájsť prácu v rôznych inštitúciách, kde sa robí ozajstná veda. Tí starší si iste pamätajú, že kedysi platili rôzne embarga na vyspelé technológie. Dodnes mnohé krajiny, čo k týmto technológiám majú sťažený prístup, ich jednoducho kradnú a kopírujú pokútnym spôsobom. A my akoby sme si toto všetko neuvedomovali - nevyužívame ich, nezúčastňujeme sa na medzinárodných projektoch, nemáme technológiu ako prioritu hospodárskych politík, hoci je rozhodujúca. Je to paradoxné, akoby nás prestala zaujímať v momente, keď k nej máme voľný prístup.

Odkiaľ beriete presvedčenie, že sa u nás veci zmenia smerom k človeku?

Ak by sme zotrvali pri ekonomických teóriách, ktoré hovoria, že by malo existovať iba to, čo prináša zisk, mohli by sme už dnes zrušiť zdravotníctvo, vedu, školstvo, kultúru. Ostali by sme necivilizovanou, zaostalou krajinou, prepuklo by tu barbarstvo tak, ako je to napríklad v Afrike, kde sa rozpadávajú štáty, a svet by sa vrátil dozadu. Preto zákonite musí prísť vízia, ako by to malo vyzeráť. Keď sme sa už stali členmi klubu najvyspelejších krajín, tak by sme mali stáť o to, aby sme sa dostali na vyššiu úroveň, ako sme dnes. A na to potrebujeme konkrétnu stratégiu, ako na to. Napríklad takí lekári, čo chodia do zahraničia, dobre vedia, ako to tam funguje. Neverím, že by nedokázali vytvoriť funkčný systém v zdravotníctve na základe svojich zahraničných skúseností.

Cesta pre Slovensko je teda vláda odborníkov?

V Číne začali fungovať reformy lepšie po tom, čo sa na čelo vlády postavil fyzik s IQ okolo 200 bodov. Ideologické súboje medzi rôznymi ekonomickými teóriami sa raz musia skončiť, musíme vytvoriť strategickú víziu dlhodobého smerovania. Keď sa u nás robili strategické dokumenty, vždy sa v nich prejavilo, že sú šité na politické zafarbenie tej-ktorej vlády. Ak bola pri moci pravica, bolo to viac pravivé, ak ľavica - viac ľavicové. No malo by to byť robené tak, aby nás to priblížilo k vyspelým krajinám. Napodobiť a preniesť, čo sa dá, do našich podmienok. Otec čínskych reforiem Teng presadzoval múdrosť, že nie je dôležité, či je mačka čierna, alebo biela, dôležité je, že chytá myši. Táto múdrosť je dobrou inšpiráciou a východiskom do budúcnosti aj pre Slovensko.

AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

Ivan Klinec (1961)

- Slovenský ekonóm, prognostík a futuroológ.
- Pracuje v Ekonomickom ústave SAV v oddelení
- metodológie výskumu budúcnosti a strategického vyhodnocovania.
- V rokoch 1989 - 2009 pôsobil v Prognostickom ústave SAV.
- Má významný podiel na rozvoji futurologie ako vedy o budúcnosti na Slovensku.
- Vyučuje na Univerzite Palackého v Olomouci.
- Od roku 1997 sa podieľa na najväčšom futurologickom projekte sveta - projekte Milénium
- Poslednými scenármi z jeho dielne je súbor alternatívnych scenárov Slovensko 2036, Európa 2036 a Svet 2036.

Foto:

Futuroológ Ivan Klinec tvrdí, že globálny systém narazil na svoje limity a musí zmeniť pravidlá hry.

[Späť na obsah](#)

4. Natália sa stala súčasťou kúzla Davida Copperfielda

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 05/09/2011; Nitra - Spoločnosť; Jana Černáková]

Vo vymenených šatách sa cítila ako vo vreci, no aj tak vyhrala. Titul kráľovnej krásy sveta zmenil Natálii Kacinovej život. Aj keď zrušila študijný pobyt v USA, brána sveta sa jej otvorila dokorán.

NITRA. S titulom Queen of the World jej patril celý svet. Natália Bizoňová Kacinová precestovala niekoľko krajín, spoznala lesk i biedu modelingového biznisu. Očaril ju, nie však natoľko, aby prestala myslieť na zadné dvierka. Školu napriek úspešne rozbehnutej kariére nenechala a dnes je za to rodičom i vlastnému zdravému úsudku vďačná. Má svoju agentúru, v ktorej okrem iného ženám radí, ako byť peknou, úspešnou, trendy a pritom zostať sama sebou.

Zámerne či omylom?

V roku 1997 vtedy len 17-ročná Nitrianka Natália Kacinová v konkurencii 49 adeptiek vyhrala súťaž krásy Queen of the World. Napriek tomu, že jej niekto (omylom či zámerne?) vymenil šaty, ktoré mali šité na mieru. "V tých druhých som vyzerala ako vo vreci," spomína na nepríjemnosť Natália.

Do celosvetového kola v nemeckom Baden-Badene sa nominovala víťazstvom v národnej súťaži. "S výhrou na domácej pôde som vôbec nepočítala. Súťaž bola pol roka pred svetovým finále a ja som už mala zaplatený študijný pobyt v USA. Deň po súťaži som mala odletieť," spomína. "Štúdium som teda zrušila, ale neľutujem to, za oceán som sa dostala neskôr. Môj život by sa bol odvíjal zrejme celkom inak, keby som vtedy nevyhrala, ale príliš nad tým nerozmýšľam. Asi to tak malo byť."

Ovláda 5 jazykov

Študentka španielčiny v bilingválnej sekcii párovského gymnázia si vybavila individuálne štúdium a vybrala sa do sveta. Vďaka víťazstvu v súťaži precestovala mnoho krajín – najviac pôsobila v Taliansku, Nemecku a Francúzsku. Vyskúšala si prácu na módných móloch ale najmä robila fotokampane svetových značiek - kozmetickej firmy Sisley, kalendár Versace, plavkové kampane a podobne. Ako "queenka" účinkovala na nemeckých šou, zoznámila sa na nich napríklad s Mariah Carey či Rickym Martinom.

Oľukala sa, získala sebavedomie, stala sa známu. Po roku kraľovania sa Natália vrátila na Slovensko a začala študovať medzinárodné podnikanie na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. Keď sa naskytla možnosť získať ročné výmenné štipendium v Moskve, neváhala. "Ťahalo ma to tam, mamina je Ruska. Získala som nové vedomosti a tiež som sa zdokonalila v ruštine."

Okrem ruského a slovenského jazyka sa ešte dohovorí v angličtine, španielčine, taliančine a francúzštine. Po univerzite takmer 4 roky pracovala v nadnárodnej spoločnosti, kde komunikovala po francúzsky.

Moderovala karneval v Brazílii

Zo svojho kraľovania a kariéry modelky má Natália veľa spomienok a skúseností. Zažila ťažké začiatky – za úspechom vyrazila s mapou v ruke. "Nie je to med lízať. Vládne tu závisť, intrigy a neprajnosť. Z týchto zážitkov vyplýva aj moja najlepšia životná skúsenosť – vedieť sa spoľahnúť sám na seba," konštatuje Nitrianka. "Hoci som mala ponuky do USA aj Japonska, som rada, že som radšej pokračovala v štúdiu. Chcela som mať niečo v rukách, veď do sveta modelingu prichádzajú stále nové, mladšie a krásne dievčatá. Konkurencia je stále vyššia."

Éru svetovej modelky bude Natálii pripomínať množstvo skvelých zážitkov. Jedným z nich bolo v roku 2000 aj moderovanie karnevalu v Brazílii. "Bola to pre mňa veľká exotika – nádherná krajina s obrovskými kontrastmi. Natáčali sme z karnevalu dokument pre slovenskú a českú televíziu. Veľmi ma to bavilo, preto sa k moderovaniu vraciam aj v súčasnosti," vraví Natália. "V regionálnej televízii moderujem lífestylový magazín, som moderátorkou rôznych kultúrno-spoločenských akcií, naposledy som napríklad robila koncert a autogramiádu maďarskej kapely Omega.

Natáliu teda najviac napĺňa moderovanie, modeling už robí len pre dobrú vec, naposledy sa napríklad zúčastnila charitatívnej prehliadky pre nadáciu v Bratislave, so známymi osobnosťami fotila aj kalendár, z ktorého výťažok z predaja pôjde na konto ZOO v Bratislave. Začiatkom leta bola aj sudičkou pri krste 20. albumu Dalibora Jandu.

Podpálila obrúsok

"Svoj prejav sa snažím zdokonaľovať na moderátorských školeniach. Venujem sa aj práci vo svojej agentúre – robíme módne šou a iné akcie pre firmy a organizácie. Na internetovom portáli som módnou policajtkou a od septembra organizujem po celom Slovensku školenia, kde ženám radím, ako sa o seba

starať, ako objaviť v sebe krásu a nájsť svoj štýl. Ako sa vhodne nalíčiť na rôzne príležitosti, ako si upraviť vlasy, aby vyzdvihli svoje prednosti a potlačili nedostatky," pokračuje Natália.

"Dozvedia sa aj základy komunikácie, pozitívneho myslenia, správneho stravovania, s módnym návrhárom sa naučia základy módného stylingu. Oboznámia sa aj so zásadami spoločenského protokolu. Dost' si na dodržiavanie etikety potrpím, aj keď som asi človek, ktorý priťahuje trapasy. V bratislavskej reštaurácii som raz nechtiac pripálila obrúsok. Hodila som ho na zem, ale tam sa rozehorel ešte viac, tak ho manžel začal hasiť. Čašníci k nám pribehli s otázkou, či nám nie je náhodou zima..."

Natália na seba prezradila, že pred zrkadlom ráno veľa času netrávi. Na všedný deň sa líči len minimálne – použije maskaru a lesk na pery. Na večer, moderovanie a významné pracovné akcie si dovolí výraznejší make-up. "Som za prirodzenosť. Ak to nie je nevyhnutné, pleť netreba zaťažovať. Nikdy nevynechám večerné odlíčenie, ako žena po tridsiatke používam hydratačné krémy, masky, občas idem aj ku kozmetičke. Dbám na zdravú stravu a životný štýl, pretože aj to sa odrazí na pleti."

Obľubuje modrú

Podľa Natálie škaredé ženy nie sú, len sa nevedia upraviť a komplexne zladit' celú vizáž. "Ženy svoj štýl nachádzajú až s rokmi. Viem to z vlastných skúseností, myslím si, že v mojom veku už viem, čo mi bez ohľadu na módu skutočne pristane, našla som samú seba," hovorí modelka.

"Obľúbené značky, ktoré ma nikdy nesklamú, mám, ale pokojne si oblečiem aj neznačkové veci, ktoré sa mi jednoducho páčia. Nájazdy do obchodov nerobím, na nakupovanie musím mať náladu. Momentálne je mojou obľúbenou farbou modrá, presne odzrkadľuje moje pocity v tejto fáze života."

Natália už pobežala kus sveta a tak môže hodnotiť. Podľa nej Slovenky majú dobrý vkus, starajú sa o seba a idú s módou, no nie za každú cenu. Horšie sú vraj na tom Rakúšanky a oveľa lepšie zas Talianky. Tie sú vždy takpovediac šik. "Nemyslím si, že je to len otázka financií, pekne sa obliecť a vkusne upraviť sa dá aj za menej peňazí."

Pád z koňa ich zblížil

Manželom nitrianskej modelky je známy právnik Juraj Bizoň. Natália sa s ním zoznámila pred dva a pol rokom cez svoju agentúru. Ešte v ten deň vraj skončili v reštaurácii, čašníci sa ich už chystali vypoklonkovať. "Cítili sme, že to medzi nami zaiskrilo a začali sme sa stretávať. Pol roka po našom zoznámení nás však zaskočil môj pád z koňa," spomína Natália, ktorá pred rokmi jazdila parkúr. Vtedy, keď sa to stalo, bola na bežnej prechádzke a nemala prilbu.

"Kôň ma naraz vyhodil, letela som asi tri metre. Zlomila som si krčok stehennej kosti. Na rok som bola odpísaná, chodila som s barlami. Bola som na tom psychicky dosť zle, veľa vecí som vtedy prehodnotila." Vzápätí však dodáva príslovie "aj v tom najhoršom dobré nájdeš".

"Paradoxne nás nehoda s Jurajom ešte viac zblížila a rozhodli sme sa vziať. O ruku ma požiadal nanajvýš romanticky – na dovolenke na Maledívach. Prvú svadbu sme mali na pláži – po takej Juraj vždy túžil, druhú na Slovensku."

Dve svadby

Priam rozprávková svadba bola pred rokom v Topoľčianskom zámku. Nevesta mala na sebe šaty od návrhára Josefa Klíra, po polnoci si obliekla model od Nitranu Róberta Bartolena. "Svadbu organizovala moja agentúra. Bola som spokojná. Som detailistka, chcem sa vydávať len raz, tak nech to stojí za to a nech mám na čo spomínať," zdôraznila Natália.

Svadobnú cestu absolvovali už vlastne pred obradom – na spomínaných Maledívach. "Keďže sme s manželom obaja vášniví cestovatelia, smežeme sa, že sme na svadobnej ceste stále." Vlani si splnili svoj cestovateľský sen – navštívili Austráliu a Nový Zéland.

S Copperfieldom na javisku

Nedávno sa Bizoňovci vrátili z 18-dňovej dovolenky v USA. Požičali si auto a vyrazili za krásami kontinentu. Obdivovali Grand canyon, navštívili Los Angeles, San Francisco, hollywoodske štúdiá aj pobrežie Big Sur v Kalifornii. Nezabudnuteľný bol pobyt v Las Vegas, s ktorým sa spájajú dva najsilnejšie Natálie zážitky.

"Emotívne skladby Celine Dion ma rozplakali a šou Davida Copperfielda bola mojím splneným snom. Sedela som v prvom rade a on ma náhodou vyťahol na pódium. Stala som sa súčasťou jeho kúzla s kartami," vraví nadšená Natália. "Už ako malá som fascinovane sledovala jeho mágiu a vždy som ju

túžila vidieť naživo."

Natália sa najlepšie cíti pred kamerou s moderátorským mikrofónom.

Natália (vľavo) na pódiu s Davidom Copperfiledom.

Romantická svadba na pláži na Maledívách.

Svadba na zámku v Topoľčiankach.

S manželom Jurajom Bizoňom.

Pre rokmi jazdievala parkúr.

Natália na dovolenke v Santa Monice.

Na Novom Zélande.

V zajatí podmorského sveta. FOTKY: ARCHÍV N. BIZOŇOVEJ KACINOVEJ

Jana Černáková

[Späť na obsah](#)

5. Postrehy patriota Cedrica Žocha

[Téma: Ekonomická univerzita; Topoľčianske noviny; 06/09/2011; 35/2011; s.: 2; Spravodajstvo; SAM DAIMLER]

1000 a 1 dôkazov (dôkaz dvadsiaty štvrtý)

Drahí moji, som rád, že ma práve čítate, pretože mňa čítajú ženy na zastávke, muži v práci, deti v škole, dôchodcovia na lavičke v parku a nezamestnaní na úrade práce, videl som západ slnka v 79 krajinách sveta, no napriek tomu nie som pivo zo slávnej reklamy, som Cedric Žoch a volajte ma patriot. Dnes sa budeme v nepravideľne pravidelnej rubrike Pekelne ťažké slovo venovať netradičnému slovu, a to slovu Minerva. Minerva je totiž okrem toho, že je to slovo, aj rímska bohyňa múdrosti a doteraz používané meno. Takže ak náhodou nájdete niekoho na ulici, kto sa vám bude zdať múdry, alebo ak niekto v krčme vystúpi s veľmi dobrou rečou a všetkých privedie do úžasu, tak neprikyvujte ako osol/oslica, ale vyslovte taktiež múdru vetu, napríklad: "Toho človeka obdarila sama Minerva." Samozrejme, budeme to myslieť obrazne, pretože nikto Minervou obdarený nechodí do krčmy. Tí naozaj Minervou obdarení sa nachádzajú na univerzitnej pôde. A práve dnes vám chcem dokázať, že Topoľčany sú také podmanivé, inšpirujúce a k vedomostiam naklonené mesto, že sa tu narodili dvaja naozaj výnimočne múdri ľudia. Výnimočne preto, pretože to dotiahli na samotný vrchol vedomostí. Stali sa z nich rektori na univerzite. Ak niečo má predstavovať múdrosť, znalosti, skúsenosti, vedenie a poznatky, tak to je univerzita. A ak sa niekto dostane na miesto, z ktorého vedie celú univerzitu, tak to musí stať za to. Buďme neobyčajne hrdí na to, že Topoľčany majú takýchto ľudí až dvoch. Prvým z nich je Rudolf Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, čo znamená, že Topoľčany dobyli Bratislavu svojimi vedomosťami. Druhým je Peter Blaho, bývalý rektor Trnavskej univerzity, čo znamená, že Topoľčany dobyli svojimi vedomosťami aj slovenský Rím. A keď už som pri tom Ríme, pán Blaho je významný odborník práve na rímske právo. Je uznávanou kapacitou na svetovej úrovni. Takým niečím sa iné mesto na Slovensku nemôže pochváliť. Preto deti, ktoré ste práve nastúpili do školy, berte si príklad z týchto pánov, vyprndite sa na "sociálne siete" a radšej si na nete o nich vyhľadajte niečo viac a objavute, že vedomosti sú krásne ako umenie, ktoré nás formuje k lepšiemu. Snažme sa o to, aby sme svojich učiteľov jedného dňa prekonali. Na dnes sa s vami lúčim hláškou, ktorú zahlásil jeden v súčasnosti fyzicky veľmi starý, no myšlienkami veľmi mladý pán, Cicero: "Summum ius, summa iniuria." Po slovensky: "Najprísnejšie právo, najväčšie bezprávie."

SAM DAIMLER

[Späť na obsah](#)

6. Na úvod dobrá previerka

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 07/09/2011; 207/2011; s.: 36; Volejbal; LUCIA JEŽÍKOVÁ]

Dva slovenské ženské volejbalové tímy sa predstavili na turnaji v maďarskom Gödöllő

Necelý mesiac zostáva do začiatku nového ročníka slovenskej ženskej extraligy, ako aj európskych súťaží. Volejbalistky z jednotlivých klubov už pár týždňov naplno zarezávajú na tréningoch, kondičnú prípravu plynulo prestriedala herná. Tímy Slávia **Ekonomická univerzita** Bratislava (**EU** BA) a Spišská Nová Ves si uplynulý víkend odskúšali rôzne varianty základnej šestky na medzinárodnom turnaji v maďarskom Gödöllő.

"Na úvod to bola výborná previerka," skonštatoval tréner Bratislavčaniek Martin Hančík. Slávistky si na víkendovom memoriáli Adama Lászlóa vybojovali prvenstvo, z ktorého mal staronový kouč veľkú radosť: "V jednotlivých stretnutiach sme si postupne zmerali sily s družstvami, ktoré boli papierovo najslabšie, až po silné domáce TEVA Gödöllő. Sice nehrá stredoeurópsku ligu, ako ich krajanky z Budapešti, no vzájomný zápas bol jednoznačne najkvalitnejší na turnaji." Lodivod dievčat z bratislavskej haly Mladost' si uvedomuje, že mladý káder je ešte len na začiatku spoločnej cesty a na hre jeho zvereniek je ešte čo zlepšovať. "Musíme vycibriť najmä prihrávku, podanie a obranu v poli. Výkon tímu však od zápasu k zápasu stúpal, čo ma veľmi teší," skonštatoval Hančík mladší. Na maďarskej palubovke sa v družstve majstra vystriedali všetky hráčky. "Som rád, že boli s nami aj reprezentantky, ktoré tréner Miroslav Čada ospravedlnil zo sústredenia v Bojniciach. Skúšal som rôzne varianty, družstvo musím pochváliť za kolektívny bojovný výkon," uzavrel Martin Hančík.

Na rovnakom podujatí sa predstavila aj Spišská Nová Ves, ktorá si z Maďarska napokon odniesla predposlednú, štvrtú priečku. "Bol to prvý turnaj sezóny, výsledok nebol až taký dôležitý. Družstvo máme poskladané zo stabilných domácich hráčok, pribudli nejaké nové posily. Zároveň skúšame, či niektoré dievčatá zvládnu iný post, než na akom pôvodne hrávali," priblížil nám stav v tíme asistent trénera žien Ján Kessel. Zdôraznil, že podstata turnaja spočívala v rozohraní, no najmä zohraní obnoveného kolektívu. "Cieľ sme splnili na výbornú, pretože náš výkon gradoval od zápasu k zápasu." Takisto ako volejbalistky z hlavného mesta Slovenska, aj Spiššičky skúšali, aké zloženie základnej šestky bude v sezóne optimálne. "V družstve panuje výborná atmosféra, dievčatá sa dobre povzbudzovali a ukazujú sa, že tento tím má predpoklady na dobré výkony. Rezervy či chyby, ktoré som postrehol, budeme konzultovať s trénerom Stanislavom Vartovníkom a vynasnažíme sa zapracovať na ich odstránení," uzavrel Kessel. Kým východniarky sa nasledujúci víkend predstavia na extraligovom turnaji v Nitre, slávistky pocestujú do českého Přerova. LUCIA JEŽÍKOVÁ

NAJLEPŠIA NAHRÁVAČKA I LIBERKA

Zástupkyne slovenských fariieb si z turnaja v maďarskom Gödöllő odniesli aj individuálne ocenenia. Kým do bratislavskej Slávie **Ekonomická univerzita** poputovala cena pre najlepšiu nahrávačku turnaja Jaroslavu Smataníkovú, východniarky zo Spišskej Novej Vsi mali v tíme najlepšiu liberku turnaja Lenku Vartovníkovú.

[Späť na obsah](#)

7. Futuroológ: Systém sa preklopí na budúci rok

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 06/09/2011; Domáce; Tina Čorná]

O nastávajúcom roku 2012 vydali svoje svedectvo Mayský kalendár aj hollywoodsky kasový trháč. Vedci, ktorí sa zaoberajú budúcnosťou našej civilizácie vecne, zas tvrdia, že sa o rok zmení celý svetový ekonomický systém. "Nie je to cyklická kríza, ale transformačná," hovorí slovenský futuroológ Ivan Klinec. Tvrdí, že nastane čas etiky.

Prečo školstvo na Slovensku stále upadá? Nestačí azda na zmenu jediné politické rozhodnutie, aby sa kvalitné vzdelanie konečne stalo prioritou?

Ak chceme zastaviť tento deštruktívny trend, bez pevného politického rozhodnutia to nepôjde. Stačí si uvedomiť, že pri zrode úspechu ázijských krajín stáli práve politické rozhodnutia ich vlád spred desiatich – dvadsiatich rokov o potrebe pozdvihnúť vzdelanostnú úroveň širokých vrstiev obyvateľstva. Sú to stovky projektov a úsilie množstva univerzít a škôl, v celej Ázii sa ľudia stále učia, vlády to podporujú a ich krajiny sa rozvíjajú preto, že ľudia sú vzdelaní.

O aké projekty ide?

Napríklad v Číne sa na pozdvihnutie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva realizujú dva. Je to projekt 211, ktorý má za cieľ kultivovať vysokovzdelanú elitu pre potreby zabezpečenia národných stratégií ekonomického a spoločenského rozvoja. Podieľa sa na ňom 112 univerzít a vysokých škôl. Druhým je projekt 985, ktorý je zameraný na pozdvihnutie úrovne čínskeho vzdelávacieho systému a podieľa sa na ňom približne 34 univerzít. Projekty sú finančne dobre zabezpečené a priamo prepojené so zvyšovaním konkurencieschopnosti čínskej ekonomiky. Školstvo a vzdelanie sú v Číne významnou prioritou rozvoja. Zato nám na Slovensku stačia obyčajné heslá, že budujeme znalostnú spoločnosť, ale školy čoraz viac

upadajú a sú v katastrofálnom stave.

Od Novembra '89 žiadna vláda neprišla s jasným rozhodnutím, že nebude šetriť na školstve. Aký zámer vlastne mali a majú naši volení zástupcovia s budúcnosťou svojich voličov?

Od začiatku tu boli zle stanovené priority. Svetový trh ani ekonomickú konkurenciu nezaujímá, či sa u nás hlásajú pravicové heslá alebo ľavicové, ale či sa naši ľudia dokážu uplatniť tam, kde treba naozaj niečo vedieť. Ak nemajú také vzdelanie, aké majú iní, je to prirodzene bezpredmetné. Ako spozorovala Brigita Smögnerová, keď pracovala v Londýne – síce tam pôsobia celé ročníky absolventov našich vysokých škôl, ale väčšinou robia len pomocnú pracovnú silu. Je to ukážka úrovne nášho vysokého školstva a univerzít.

Čím si vysvetľujete, ako ľahko a na dlhé roky sme sa zmierili s východiskami Mikloša a Dzurindu, že Slovensko môže konkurovať svetu jedine lacnou pracovnou silou?

Je to zastaraná ekonomická teória, že lacná pracovná sila je konkurencieschopná. Nie je to pravda. To, že Európa nemôže konkurovať svetu lacnou pracovnou silou, napísal Oswald Spengler, autor Zániku Západu, ešte na začiatku 20. storočia. Už vtedy tvrdil, že človek, čo žije v Európe, v západnej civilizácii – a to sa týka aj nás - nedokáže konkurovať ľuďom, ktorí žijú v Ázii. Nedokáže pracovať za podobných podmienok, lebo by sa fyzicky zničil a zahynul. Západná civilizácia mala jedinečnú šancu vážne konkurovať svetu, keď ľudia okolo Ala Gora realizovali víziu informačnej spoločnosti, ktorá je založená na skvelom vzdelaní a drahej pracovnej sile. Sú tu teda dva koncepty – lacná a drahá pracovná sila. No lacná pracovná sila už nie je dobrá ani pre rozvojové krajiny, aj tie naplno investujú do vzdelania.

Prečo sme sa práve my rozhodli urputne držať lacného, neperspektívneho variantu?

Zrejme preto, že po roku 1989 sa hodilo cez palubu dlhodobé strategické plánovanie a prognózovanie. Odrazu to nebolo žiaduce. Až okolo roku 2000, keď EÚ pripravovala Lisabonskú stratégiu a Ivan Mikloš bol pri moci, pustil sa so svojimi kolegami aj do prípravy prognóz, ktoré neskôr vyústili do iniciatívy Minerva. Boli to akési pokusy o víziu znalostnej ekonomiky a spoločnosti, lebo to vyžadovala únia. Stratégia obsahovala príliš veľa cieľov a vlastne sa ani nedala zrealizovať. Dlhodobé aspekty sa v politike aj tak neocitli, iba sa aplikovala ideologická interpretácia ekonomických poučiek vytrhnutých z kníh. Len sa prevrátilo znamienko, že nič z toho, čo bolo za komunizmu, už nesmie platiť. A záujem o budúcnosť a dlhodobé smerovanie odrazu nikto nepotreboval. Napríklad Václav Klaus, inak bývalý prognostik, ktorý celé roky chodil po svete a poučoval, ako má fungovať „správny kapitalizmus“, sa o budúcnosť určite nezaujímal. Bol najmúdrejší. A skončilo sa to katastrofálne, lebo jediné, čo sa tu zmenilo, bolo vlastníctvo. Ale zaostávanie za vyspelým svetom sa zväčšilo.

Ako sme si predstavovali "naš kapitalizmus"?

Islandský sociológ a ekonóm Johann P. Árnason napísal štúdiu o postkomunistických krajinách, kde ukazuje, ako komunistickí hospodári zabetónovali ekonomickú štruktúru, keď sa snažili napodobňovať Západ, čím prakticky zastavili vývoj. Ekonomická štruktúra v západných krajinách sa dynamicky vyvíjala a komunizmus tak zaostal o desiatky rokov, pretože sa vyvíjať prestal. Po roku 1989 urobili postkomunistické krajiny tú istú chybu. Pokúsili sa kopírovať systém západných krajín, ale osvojili si iba vybrané parametre. A systém opäť zabetónovali. V tom 1989 roku si povedali, že jediné, čo charakterizuje západné krajiny, je súkromné vlastníctvo, a preto keď sa všetko sprivatizuje, dosiahnu automaticky svetovú úroveň. Napríklad môj kolega sociológ vtedy rozprával, že keď sa podniky sprivatizujú, budú automaticky generovať vedecko-technický pokrok. No vývoj išiel inak. Vlastnícka štruktúra sa síce zmenila, ale podniky neboli konkurencieschopné, vedecko-technický pokrok negenerovali a väčšina zanikla.

Ficova vláda prišla s vlastným pokusom získať kompetentnú víziu pre Slovensko až do roku 2030. V here bol i Prognostický ústav SAV. Ako to dopadlo?

Prognostický ústav SAV vtedy už nebol schopný personálne zabezpečiť tvorbu vízie. Preto napokon túto úlohu riešil Ekonomický ústav SAV, ktorý však nemal pripravené zásadné metodologické východiská. Vízia vznikala improvizáciou, pričom už na začiatku nebolo zadefinované, čo to tá vízia vlastne je.

Takže keď sa u nás politici obrátia na odborníkov, nenájdu ich?

Tí, čo robia u nás „vízie“, produkujú niečo, čo sa na ne vôbec nepodobá. Vo svete takéto vízie robia celé tímy vzdelaných odborníkov a používajú na to metodologické nástroje vyvinuté na pôde futurologie. Ide o akési high-tech spoločenských vied. Na porovnanie spomeniem napríklad Malajziu, kde sa systematicky realizuje 30-ročná vízia premeny Malajzie na modernú a vzdelanú spoločnosť s názvom Wawasan 2020, ktorú naštartoval začiatkom 90. rokov vtedajší premiér Mahathir bin Mohamad. Krok po kroku sa tento zaostávajúci kút zeme dostáva z periferie do centra diania.

Vráťme sa k našim odborníkom...

U nás sa politici nemajú na koho obrátiť už len preto, že keď nám dávajú za vzor Fínsko, vzápätí nespomenú, že tam napríklad pôsobí vyše 900 futurologov, vyškolených profesionálov, ktorí robia dlhodobé projekty do budúcnosti. Je to významná súčasť fínskeho ekonomického zázraku. Fínski odborníci chodia po celom svete a vytvárajú najrôznejšie scenáre budúceho vývoja. Napríklad majú

alternatívne scenáre aj na to, ako asi bude vyzerat' ich najdôležitejší sused Rusko v roku 2030. U nás nie sú ľudia školení na také niečo. Nevedia rozmýšľať o alternatívach budúcnosti. Fínsko sa s obľubou používa ako abstraktný vzor, ale čo tam v skutočnosti robia a koľko to stojí energie, ale aj politického porozumenia, to tu málokto vie. Pričom futurologi, dlhodobé myslenie a tvorbu dlhodobých vízií a stratégií veľmi podporuje priamo EÚ, ktorá na to dáva veľké prostriedky. Má množstvo projektov, ale Slovensko sa na nich prakticky vôbec nezúčastňuje.

Prečo?

Okrem iného azda aj preto, že už pred rokom 1989 nebolo žiaduce zaoberať sa možnými scenármi budúcnosti. Zahranická literatúra bola nedostupná a pre väčšinu bolo scestným zaoberať sa budúcnosťou ako takou. Budúcnosť bola predsa určená a nalinkovaná. Prejavuje sa to aj dnes, keď sa pozrieme, ako odvážne sa hocikto vyjadruje o kríze. Rôzni experti hovoria prvé, čo im zide na myseľ, väčšinou rôzne nezmysly. Najvypuklejšie je to, keď hodnotia osud EÚ. Prítom ide o dlhodobé procesy, ktoré Európa vytvára niekoľko desiatok rokov. Nie je to tak, že teraz sa zruší euro a zasa bude nejaká ideológia vládnuť v rámci jedného štátu.

Ako sa cítite vy ako vedec, futurolog v tejto situácii?

U nás sú na tom celoplošne zle všetky spoločenské vedy. A úplne zlyhali ekonomické vedy. Napríklad takmer 40-členná Katedra ekonomickej teórie na **Ekonomickej univerzite** sa upriamila na jedinú „dostupnú“ teóriu - hlavného ekonomického prúdu. Vo svete je bežné zaoberať sa celou škálou ekonomických teórií od minulých po súčasné, od hlavného prúdu po alternatívne. Na Slovensku sa napríklad nikto podrobne nezaobera Kondratievovou teóriou dlhých vln, ktorá opisuje 50-, 60-ročný ekonomický cyklus sprevádzaný boomom a nasledovaný depresiou. Alebo v čase krízy - ako dnes - by sa zišiel expert na svetoznáme dielo ekonomického klasika a rodáka z Moravy Josepha Aloisa Schumpetera, ktorý analyzuje konjunktúrne cykly a krízy kapitalistickej spoločnosti. Potom by boli aj vyjadrenia o kríze presnejšie a odbornejšie. Žiaľ, jeho základné viacvázkové práce neboli preložené ani do slovenčiny, ani do češtiny, hoci napríklad v japončine je prístupné celé Schumpeterovo dielo.

Napokon je prirodzené, keď niekto začne tvrdiť, že do takéhoto školstva už ani netreba nič investovať? Nie je to vôbec prirodzené – je to, akoby niekto vyhlásil, že už nič nevloží do ošarpanej budovy, lebo si radšej počká, kým sa opraví sama a začne sa lesknúť. No ale potom už nič investovať netreba. Doničené školstvo, zdravotníctvo, vedu potrebujeme postaviť na nohy. A keď sa povie „investovať“, automaticky to predpokladá skôr či neskôr výnos. Vo vyspelých krajinách a v Ázii predsa vkladajú do vedy, vzdelania, výskumu veľa prostriedkov nie preto, že majú peňazí nazvyš alebo že sú nejakí vedymilní, ale preto, že z toho majú veľký zisk. Keď sa vytvárajú moderné znalostné sektory ekonomiky, zaisťuje sa tým konkurencieschopnosť krajiny. Neslúžia na to, aby vedec na javisku predvádzal svoje teórie, ktoré ovláda naspamäť, ako v cirkuse, a tak si na seba zarábal. Vedci vo vyspelých krajinách prispievajú k rastu ekonomík a potom sa adekvátne podieľajú aj na ich výsledkoch. Aj finančne.

Aký model budúcnosti vyznávajú euroskeptici? Napríklad SAS už dnes pochováva euro - akú víziou vlastne ponúka ľuďom, za ktorých tu rozhoduje?

Títo ľudia práveže nehovoria o žiadnej vízii, pravdepodobne ju ani nemajú. Únia sa však vytvára niekoľko desiatok rokov evolučným spôsobom a jej inštitúcie vždy zaostávali za jej vývojom. Keď sa pozrieme na dokumenty, ako sa vytvára EÚ, jasne vidíme tlak globálnej ekonomiky, aby sa Európa viacej integrovala. Dnes tu máme ešte silnejší tlak na väčšie prepojenie a trend je taký, že ak chce EÚ prežiť, musí sa transformovať do podoby, ako sú napríklad Spojené štáty americké. Spojené štáty európske by mohli fungovať na podobných princípoch ako USA.

Skeptici však spochybňujú samotnú podmienku „ak chce EÚ prežiť“. Oni o to nestoja.

Keď porovnáme ekonomiky sveta, zistíme, že najväčšia pripadá na EÚ. Máme tu teda úniu s vlastnou menou a dôležitými orgánmi. Nemá síce spoločnú armádu či políciu, ale evolučným spôsobom sa postupne približuje k podobe federálneho celku. Vytvára sa teda nový štát, nová superveľmoc, ktorá si bude postupne dotvárať štruktúru a potrebné stratégie. Sme súčasťou vytvárajúcej sa superveľmoci, ktorá je najväčšia na svete, až potom sú USA, tretia je Čína. Určite je výhodnejšie byť súčasťou takejto superveľmoci, ako ostať na periférii. Dobrý príklad, ako by sme skončili, keby sme boli mimo tohto procesu, je Mexiko a Nové Mexiko, ktoré boli kedysi na rovnakej úrovni a teraz Mexičania hŕfne utekajú do USA.

Čo charakterizuje ľudí, ktorí tu, zo Slovenska, ohrozujú projekt spoločnej Európy?

Oni vôbec neberú do úvahy žiadnu budúcnosť. Keď sa prešlo na euro, naši politici stratili niektoré nástroje – nemôžu riadiť menu, lebo sa to robí na vyššej úrovni. A čím viac sa EÚ centralizuje, tým viac sa moc posúva smerom dohora a stávajú sa z nich provinční politici. Strácajú moc, lebo ju spoločnosť presúva do iného centra. Nemajú takú dôležitosť, po akej túžia. Takže teraz by ju najradšej získali naspäť.

Aj za cenu „mexikanizácie“?

Ak teoreticky pripustíme, že by sa Slovensko vyčlenilo, musíme si uvedomiť, že už teraz je v západných

krajínach 400- až 500-tisíc ľudí zo Slovenska, ktorí tam odišli za prácou. Ak by sa mali odrazu vrátiť, nájdu zamestnanie doma? Ak by sa vrátila slovenská koruna, bola by nestabilná a pre našu krajinu by sa to mohlo skončiť katastrofou. Integrované procesy, ktoré smerujú z EU, sú dobré aj preto, že sme konečne začali trochu uvažovať o dlhodobejšom smerovaní spoločnosti.

Pri SaS je zaujímavý paradox, ako na jednej strane presadzuje model slabého štátu, na druhej strane využíva jeho zvyšný potenciál na to, aby Slovensko „robilo problémy“ veľkým hráčom v únii, keď potrebujú rýchle rozhodnutia...

Pojem národného štátu je zastaraný. Voľakedy platil, ale teraz sa už vytvára niečo ako trhový štát. Štát, ktorý funguje v tých istých hraniciach, zmenili sa však princípy a charakter jeho fungovania. Korporácie, globálne siete, globálne problémy narušili ekonomickú suverenitu krajín na celom svete. Asi tretina bývalých národných ekonomík sa stala súčasťou globálnej korporatívnej štruktúry, na ktorú národné vlády nemajú páky. Iba asi dve tretiny bývalej národnej ekonomiky sa ešte dajú riadiť a ovplyvňovať vládou krajiny. Určite je pre niektorých našich politikov lákavá predstava, aby sme sa uzavreli a odizolovali, aby si to tu oni riadili, ako uznajú za vhodné, ale to už je len prázdna predstava. Čistá suverenita s ekonomikou prepojenou s transnacionálnymi štruktúrami sa už naspäť získať nedá.

Definitívne?

Áno, a navyše, keď počujem tvrdenia rôznych pravicových ekonómov, že keby sa dôsledne aplikovala ich hospodárska politika, dosiahli by sme vyrovnaný rozpočet, tak sú to iba slová. Spojené štáty boli najúspešnejšie v čase Clintona a Ala Gora, ktorí boli 8 rokov pri moci a dosiahli posledné tri roky po sebe prebytkový štátny rozpočet. Potom prišiel Bush mladší, po roku sa prebytok roztopil a ten vyrovnaný štátny rozpočet tam nie je doteraz.

Ako si vysvetľujete ekonomický úspech Clintonovho obdobia?

Clinton s Alom Gorom robili hospodársku politiku s perspektívou do budúcnosti. Podporovali technológie, mali asi 20 podporných federálnych programov a stratégií na rôznych úrovniach. Za 8 rokov vytvorili 20 miliónov pracovných miest. Keby sme v tom čase robili podobné politiky, aj pre nás by to znamenalo asi 400-tisíc pracovných miest v nových sektoroch, pretože niečo zaniká a niečo nové vzniká. U nás je však stále štruktúra hospodárstva rovnaká.

Prečo sa nezmenila?

Väčšina našich politikov a ekonómov žije v predstave, že ekonomika je akoby vytrhnutá z času... Aj dnes v spoločnosti panuje predstava, že vonkajší vývoj sa nás netýka. Že táto kríza sa začala v Amerike a tam sa aj stratí. Nemusíme nič robiť. Stačí čakať a všetko zasa ožije samo od seba.

Teraz je to dajme tomu trochu inak. Aj tí ľudia, čo sa doteraz o futurologiu nezaujímali, sú znepokojení a zaujímajú sa prinajmenšom o to, čo bude ďalej. Aký je charakter súčasnej krízy?

Určite nie je cyklická. Táto kríza je transformačná. Končí sa to, čo bolo doteraz – priemyselná, industriálna spoločnosť. Dobré to vidno na USA, kde priemyselné oblasti odchádzajú do minulosti a na ich miesto nastupujú nové technológie. Keď sa pozeráme, ako sa obchoduje na burzách, pôsobí to ako veľký chaos. V tomto chaose je však vnútorný poriadok – odstraňuje to, čo už nikto nechce, a vyzdvihuje to, čo musí prísť. Technológie a siete idú dohora a priemysel klesá. A táto zmena bude kulminovať.

Kedy?

Keď sa hovorí, že v roku 2012 by mal nastať koniec doterajšieho sveta, a nie apokalypsa, tak niektorí futurologovia hovoria, že práve na budúci rok sa bude preklápať aj celosvetový ekonomický systém. Globálny systém narazil na svoje limity a musí zmeniť pravidlá hry. A nemá na to desiatky rokov, ale musí to spraviť veľmi rýchlo. Napríklad keď sa vytváral euroval, únia musela rýchlo improvizovať, aby sa nezrútila mena a celá ekonomika. Očakávaná mimoriadna zmena by mala znamenať aj zmenu fungovania všetkých ekonomík sveta, aj zmenu ich priorit. A, samozrejme, zmenu postavenia človeka v novom ekonomickom systéme.

Kam táto zmena vedie?

Ekonomické systémy sa budú musieť zmeniť na „predvídateľné“. Musia vedieť anticipovať - od jednotlivca cez podniky, organizácie, štát až po globálnu úroveň štruktúr, ktoré sa budú zaoberať dlhodobým smerovaním do budúcnosti. Bude to prostriedok, aby sa civilizácia preorientovala z režimu, keď štáty medzi sebou bojujú, na režim spolupráce. Globálne problémy už presiahli hranice schopností jednotlivých štátov a ľudstvo ich bude musieť riešiť vo väčších celkoch, spoločnými silami. Chciac-nechciac sa ľudia budú musieť zaoberať vývojom na niekoľko desiatok rokov dopredu. A budú tak robiť spolu. Riešenia budú teda spoločné a globálne s dosahom na jednotlivé krajiny i na jednotlivých ľudí.

Americký expert Philip Bobbitt nevyklučuje, že spomínanou veľkou udalosťou môže byť aj svetový konflikt. Ved' ľudia, čo majú moc, sa jej nikdy nechcú v mene spolupráce dobrovoľne vzdať...

V roku 2008 sa v rámci najväčšieho futurologického projektu – projektu Milénium - urobila štúdia, ako bude vyzerať ekonomický systém, ktorý sa bude vytvárať najbližších 20 rokov. A na prvé miesto vystúpilo kľúčové slovo etika, čo sa ozaj nikde nespomína. Práve etika by sa mala do roku 2030 stať

rozhodujúcim prvkom nového ekonomického poriadku. Koncept etickej trhovej ekonomiky je už popísaný. Teraz ho treba ešte realizovať v praktickom živote.

Keď sa pozriete na dnešnú mapu sveta, nevnímate výzvu na etické správanie, keď ide o zisk, ako prázdnu frázu?

Ako fráza to znie najmä preto, že ekonomická teória sa stala abstraktným modelom plným čísiel. No keď sa pozrieme do minulosti, všetci veľkí ekonómovia tvrdili, že práve etika bola nosným princípom ekonomík, ktoré fungovali. Počnúc Adamom Smithom aj neviditeľná voľná ruka trhu mala byť etická. Teraz sa vytvárajú zdola nové modely ekonomického a podnikateľského správania, napríklad také hodnotovo orientované bankovníctvo, rôzne eticky nastavené investície, a naberá to na sile. Máme pred sebou 20 rokov, keď by sa to malo zrealizovať a nežiaduce a nemorálne formy správania by sa mali v ekonomike marginalizovať. Počíta sa aj s tým, že rating firmiem sa bude hodnotiť aj z etického hľadiska - ako a kde taká firma pôsobí a ako sa správa.

Akú etickú hodnotu majú ratingové agentúry?

Nemajú ju. Aspoň nie v súčasnosti. No teraz sú podstatné výzvy pre ľudstvo ako celok – ako napríklad zmenšiť rozdiel medzi chudobnými a bohatými. Cesta k riešeniu vedie jednoznačne cez etiku. Keď budú investori investovať do miestneho rozvoja, hoci im pôjde o menšie priame zisky. Vždy je lepšie, keď sa investuje do rozvoja a dlhodobo sa dosiahne väčšia stabilita. Etika sa ekonomicky vypláca.

Miloš Zeman, bývalý český premiér a prognostik, nedávno poznamenal, že on vidí priamu spojitosť medzi vedeckou prognózou a antiutópiou. Dokumentoval to na románe Jevgenija Zamjatina My, v ktorom ruský spisovateľ už začiatkom 20. rokov minulého storočia opísal totalitu stalinizmu. Vaša vízia zas pôsobí ako ozajstná utópia...

Nesúhlasím. U nás je napríklad nezamestnanosť jeden z najväčších problémov, ktorý sa však naozaj vyriešiť dá, a veľmi efektívne. Vo svete je dobre známy koncept, ktorý rozpracoval belgický podnikateľ Gunter Pauli pod názvom Modrá ekonomika. Jeho kniha s rovnakým názvom má podtitul Desiat rokov, sto inovácií, sto miliónov pracovných miest. Ide o poslednú správu pre Rímsky klub. Pauli v nej opísal sto inovácií, ktoré napodobňujú prírodu. Všetky ich aj odskúšal v praxi – napríklad v Strednej Amerike alebo v Afrike, kde sa podarilo skvele obnoviť zničené oblasti okolo pralesov. Vo svojom koncepte vychádza z toho, že príroda nepozná nezamestnanosť, lebo v prírode je zamestnaný úplne každý. A chorá je spoločnosť, ktorá má 30 percent nezamestnaných a k tomu väčšinou mladých ľudí. Pauliho podnikateľský model by sa dal úplne reálne použiť aj v zničených regiónoch na Slovensku. Ak by sme zrealizovali projekty na báze Modrej ekonomiky, mohli by sme na Slovensku do desiatich rokov vytvoriť 400- až 500-tisíc pracovných miest. Namiesto toho, aby sme sa snažili získavať rýchle peniaze investíciami, aké sú dnes bežné, musíme sa zamerať na obnovu lokálnej ekonomiky.

Čo sa musí stať, aby sme prestali byť hlúpi?

Panuje tu problém negatívneho videnia. Medzi politikmi aj medzi ľuďmi. Politici hovoria o občanoch tejto krajiny, že sú leniví, nechce sa im robiť, že vedci, učitelia, umelci a už aj študenti sú príživníci. Tento pohľad sa musí zmeniť. Už Tomáš Baťa hovoril, že najväčšia sila ekonomiky je samotný človek. Keď si niekto založí rodinu a chce sa o ňu postarať, tak robí, a ak za to dostane nejaké peniaze, tak robí viac a vytvorí hodnoty. Ide tu o pozitívny prístup - že človek nie je lenivý a že ho netreba poháňať nejakými drábmi a nútiť čosi robiť.

Takže neurážať človeka - je u nás už vlastne pozitívny prístup?

Taká je rétorika našich dnešných politikov... Človeku treba dať priestor a príležitosti, aby si ako vždy v minulosti dokázal vytvoriť podmienky pre rodinu. Veď každý človek, čo si založí rodinu, má vyššiu ambíciu pre seba a svoje deti, ako si „vyskladať“ sociálne dávky od štátu. Väčšina ľudí má záujem pracovať, normálne žiť, dôstojne existovať a túži po lepšej budúcnosti pre svoje deti.

Naši ľudia sú teda pripravení započúvať sa do nových pozitívnych vízií?

Áno, ale politici ich neponúkajú, lebo ich nemajú. Tak ako ich, naopak, mal Mahathir bin Mohamad. Keď Malajzii ponúkol víziu, že ekonomika sa môže zmodernizovať a pozdvihnúť, že ľudí treba vzdelávať, dať im školy, oni potom spravia svoju prácu dobre a vôbec ich netreba naháňať priamou silou alebo nejakým ekonomickým násilím. Že keď ich budeme nútiť nejakými nástrojmi, tak potom budú akože robiť. To je vlastne proti ľudským právam – aby jeden druhému hovoril – daj mi moc a ja na teba teraz vymyslím páky, ako ťa prinútim robiť. Spolupráca by mala nahradiť násillie a vylúčenie. Budúcnosť je v radosť z vytvoreného.

Ako si takú víziu predstavujete vy?

Mali by sme sformulovať východiská od bodu tu a teraz, až po „čo ďalej“ - chceme sa dostať niekde, kde sa nachádzajú Nemci, Rakúšania, Japonci, alebo inde? Na nejakú reálnejšiu pozíciu? Realizačná stratégia sa nedá naplniť za päť rokov, ale za desať sa dá. Ak sa tu vytvorí pozitívna vízia a preberieme prvky Modrej ekonomiky, nezamestnanosť sa dá radikálne znížiť, možno aj celkom odstrániť. Musíme obnoviť vlastný vývoj. Existuje taký pojem, ako je učená spoločnosť. Či už je to celá spoločnosť, alebo len organizácia, mali by sme sa učiť na vlastných chybách – neopakovať ich a usilovať sa robiť tak, ako

to už odskúšali vyspelé krajiny.

Ak sa vrátíme k problémom vyvolaným globalizáciou, kam až budú narastať?

V istom zmysle globálna ekonomika už narazila na svoje limity, nemá sa kde rozpínať. Takže sa bude musieť orientovať dovnútra a nastane trend obnovovania lokálnej ekonomiky z miestnych zdrojov. Ľudia začnú obnovovať to, čo bolo zničené globalizáciou.

Takže kríza zohráva pozitívnu úlohu katalyzátora?

Vždy, keď je kríza, trhá a uvoľňuje väzby a štruktúry, ktoré sú zabetónované. Dnes jasne vidíme, že sieťová organizácia je výkonnejšia ako hierarchická, ktorá dominuje v našich krajinách a nedokáže už konkurovať novým výzvam. Únia už dávno dáva veľké prostriedky na výskumy založené na sieťovej organizácii, spájajúcej inštitúcie aj jednotlivcov.

Vy ako vedec stále veríte, že sa u nás odrazu z ničoho nič nájde na vedu toľko prostriedkov, koľko potrebuje?

Sú to stovky európskych projektov, na ktorých sa Slovensko stále nezúčastňuje. Väčšinou sú naše vedecké inštitúcie také chudobné, že nemajú pre svojho výskumníka peniaze ani na cestu na konferenciu či na účastnícky poplatok. Som presvedčený, že sa to musí skončiť a na vedu sa začne dávať viac. Ak dáme na vedu viac, viac aj získame. A budeme civilizovanejší. Sme predseda súčasťou EÚ. Slovensko by malo čím skôr začať kopírovať efektívne rozhodnutia rozvinutejších krajín. V EÚ je veda prioritou, musí sa stať prioritou aj na Slovensku.

SAS vystupuje v tom zmysle, že nechce nikoho podporovať a už vôbec nie kopírovať, a blokuje rozhodnutia vlády voči EÚ...

Je veľká chyba, že sa malé krajiny takto správajú. My sme sa stali členmi klubu najvyspelejších krajín, máme voľný prístup k technológiám, naši ľudia môžu študovať, kde chcú, môžu nájsť prácu v rôznych inštitúciách, kde sa robí ozajstná veda. Tí starší si iste pamätajú, že kedysi platili rôzne embargá na vyspelé technológie. Dodnes mnohé krajiny, čo k týmto technológiám majú sťažený prístup, ich jednoducho kradnú a kopírujú pokútnym spôsobom. A my akoby sme si toto všetko neuvedomovali – nevyužívame ich, nezúčastňujeme sa na medzinárodných projektoch, nemáme technológiu ako prioritu hospodárskych politík, hoci je rozhodujúca. Je to paradoxné, akoby nás prestala zaujímať v momente, keď k nej máme voľný prístup.

Odkiaľ beriete presvedčenie, že sa u nás veci zmenia smerom k človeku?

Ak by sme zotrvali pri ekonomických teóriách, ktoré hovoria, že by malo existovať iba to, čo prináša zisk, mohli by sme už dnes zrušiť zdravotníctvo, vedu, školstvo, kultúru. Ostali by sme necivilizovanou, zaostalou krajinou, prepuklo by tu barbarstvo tak, ako je to napríklad v Afrike, kde sa rozpadávajú štáty, a svet by sa vrátil dozadu. Preto zákonite musí prísť vízia, ako by to malo vyzeráť. Keď sme sa už stali členmi klubu najvyspelejších krajín, tak by sme mali stáť o to, aby sme sa dostali na vyššiu úroveň, ako sme dnes. A na to potrebujeme konkrétnu stratégiu, ako na to. Napríklad takí lekári, čo chodia do zahraničia, dobre vedia, ako to tam funguje. Neverím, že by nedokázali vytvoriť funkčný systém v zdravotníctve na základe svojich zahraničných skúseností.

Cesta pre Slovensko je teda vláda odborníkov?

V Číne začali fungovať reformy lepšie po tom, čo sa na čelo vlády postavil fyzik s IQ okolo 200 bodov. Ideologické súboje medzi rôznymi ekonomickými teóriami sa raz musia skončiť, musíme vytvoriť strategickú víziu dlhodobého smerovania. Keď sa u nás robili strategické dokumenty, vždy sa v nich prejavilo, že sú šité na politické zafarbenie tej-ktojej vlády. Ak bola pri moci pravica, bolo to viac pravicové, ak ľavica - viac ľavicové. No malo by to byť robené tak, aby nás to priblížilo k vyspelým krajinám. Napodobiť a preniesť, čo sa dá, do našich podmienok. Otec čínskych reforiem Teng presadzoval múdrosť, že nie je dôležité, či je mačka čierna, alebo biela, dôležité je, že chytá myši. Táto múdrosť je dobrou inšpiráciou a východiskom do budúcnosti aj pre Slovensko.

Ivan Klinec (1961) - slovenský ekonóm, prognostik a futuroológ.

* Pracuje v Ekonomickom ústave SAV v oddelení metodológie výskumu budúcnosti a strategického vyhodnocovania.

* V rokoch 1986 - 1989 pracoval v Kabinete pre Súhrnnú prognózu do roku 2010 EÚ SAV.

* V rokoch 1989 - 2009 pôsobil v Prognostickom ústave SAV.

* Má významný podiel na rozvoji futuroológie ako vedy o budúcnosti na Slovensku.

* Je autor a spoluautor radu kníh a prvej slovenskej vedeckej monografie o futuroológii.

* Vyučuje na Univerzite Palackého v Olomouci.

* Od roku 1997 sa podieľa na najväčšom futurologickom projekte sveta – projekte Milénium, v súčasnosti pôsobí ako spoluedúci stredo európskeho uzlu tohto projektu.

* Poslednými scenármi z jeho dielne je súbor alternatívnych scenárov Slovensko 2036, Európa 2036 a Svet 2036.

* Je členom Slovenskej asociácie pre Rímsky klub, predsedom Futurologickej spoločnosti na Slovensku, prvým podpredsedom Občianskej futurologickej spoločnosti v Prahe, členom World Future Society, členom World Transhumanist Association – Humanity+ a členom redakčnej rady futurologickej revue Dialogy s budúcnosťou.

Popis foto:Futuroológ Ivan KlinecAUTOR - Robert Hüttner, Pravda

[Späť na obsah](#)

8. Na odmietnutia si nezvyknem

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 08/09/2011; s.: 24; NÁJDITE SI PRÁCU S HN; Tomáš Nejedlý]

HN hľadajú prácu Klaudii, ktorá by chcela v práci spojiť žurnalistiku a finančné poradenstvo.

Ste čerstvý absolvent a hľadáte si prácu? Tento projekt HN vám pomôže urobiť prvý dôležitý krok na trhu práce.

Tomáš Nejedlý

tomas.nejedly@ecopress.sk

Bratislava - Finanční poradcovia a sprostredkovatelia sú vraj otravní a ide im najmä o vlastný prospech. Tento nepekneý a údajne aj nespravodlivý obraz by Klaudia rada zmenila - je totiž jednou z nich. "Táto práca nemá meno, aké by mohla mať a rada by som to zmenila. Rada by som robila prácu, ktorú vedú ostatní oceniť," vysvetľuje. Plán znie takto - získať na spoluprácu hospodársky denník, pravidelne prispievať na jeho stránky ako novinárka alebo aspoň spolupracovníčka a písať o všetkom, čo môže ľuďom zlepšiť finančnú situáciu. Úroky - zviditeľnenie sa, získanie nových klientov a osobný rozvoj. Sebavedomá a príťažlivá absolventka ekonomiky, ktorá dnes sedí pred tromi odborníkmi na personalistiku a médiá, čaká na spätnú väzbu. Získa "strategické" pracovné miesto či aspoň rady, vďaka ktorým zvýši svoju cenu na trhu práce? V pondelok porada s nadriadeným manažérom, prehľad diania na finančných trhoch a príprava týždenného plánu práce. V utorok stretnutia s klientmi, v stredu vzdelávanie a, rovnako ako vo štvrtok, stretnutia s klientmi. V piatok - návštevy finančných inštitúcií. Hoci Klaudia ešte nemá stabilnú klientelu, pracovný týždeň má nabitý.

Daň za úspech

"Tento džob je najmä o vytrvalosti, schopnosti pracovať pod stresom a najťažšie sú odmietnutia. Asi si na to nikdy nezvyknem, ale je to daň, ktorú musím zaplatiť," hovorí uchádzačka. Prečo? Verí, že časom bude vo svete finančného poradenstva dosť "veľká ryba" na to, aby si zabezpečila príjmy na celý život. Porota je zvedavá na Klaudiine úspechy pri získavaní nových klientov a predaji finančných produktov. "Takáto štatistika by nemala dostatočnú výpovednú hodnotu, pretože niekedy je poradenstvo aj o tom, každý mesiac zavolať klientovi, aby zaplatil splátku," diplomaticky sa vyhne odpovedi.

Píšem zadarmo

V skúbení poradenstva a novinárčiny Klaudia nevidí konflikt neplánuje vraj písať o konkrétnych produktoch, ale o riešeniach. Za týždeň by si trúfla na dva články. "Často sa stretávam s novou legislatívou, pravidelne sledujem ekonomické dianie," vymenúva svoje novinárske prednosti. Pri otázke o požadovanom plate najprv opatrne skúma reakcie opačnej strany. V životopise, ktorý má pred sebou každý člen poroty, totiž uviedla len to, že sa nechá príjemne prekvapiť. Tvárou v tvár zvedavému mlčaníu porotcov však Klaudia napokon spustí na nulu. "Je to česť a sebareprezentácia," dodá rýchlo na vysvetlenie. Keďže zatiaľ nenapísala žiadny článok či blog, prichádza ďalšia skúška. O čom by písala, povedzme, zajtra? "Od januára 2012 sa zvýšia zákonné limity na povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel, čo sa prejaví na vyšších výdavkoch spotrebiteľa," hovorí Klaudia, ktorá okrem denníkov sleduje najmä internetové portály o investovaní. Na otázku o obľúbených autoroch kontruje blogom ministra vnútra Daniela Lipšica. Kľúčové rozhodnutie - vzdala by sa kvôli novinárčine práce finančného poradcu? Nie? Porota je jednomyselná Klaudia by sa mala sústrediť na súčasný džob.

Životopis uchádzača

Klaudia z Liptovského Mikuláša (23 rokov)

Pracovné skúsenosti

rok pôsobí ako finančná poradkyňa v oblasti investovania, bankovníctva a poisťovníctva počas štúdia brigádovala v administratívnej obchodnej spoločnosti, banke, absolvovala tiež pracovný pobyt v USA

Vzdelanie

vyštudovala účtovníctvo a audítorstvo na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** diplomovú prácu písala na tému Možnosti využitia matematického aparátu v manažérskom účtovníctve absolvovala študijnú stáž v rámci programu Erasmus na univerzite v talianskom Cagliari uvádza aktívnu angličtinu a pasívnu nemčinu a taliančinu, okrem kancelárskeho softvéru ovláda účtovnícku Pohodu

Ďalšie

doučuje matematiku, má vodičský preukaz sk. B

Klaudia chce zlepšiť renomé finančným poradcom. Snímka: HN/Peter Mayer

Porota HN: hodnotí Klaudiu, ktorá by chcela písať o osobných financiách

Ladislava Molnárová, senior manažérka, Amrop Slovakia

Životopis: Oceňujem CV v štandardizovanom formáte a v primeranom rozsahu dvoch strán vzhľadom na skúsenosti a vek. Plusom je reprezentatívna fotka a pozitívne hodnotím aj adresy zamestnávateľov. Chýba mi údaj o regióne, v ktorom chcete pracovať a linky na publikované články. Tie sú jedinou možnosťou, ako overiť váš písomný prejav a štylistiku. Rozpíšte poslednú pracovnú pozíciu - čo presne ste robili a aké úspechy ste dosiahli. Vystúpenie: Máte prax vo finančnom poradenstve, chceli by ste pracovať ako novinárka a zaujímame sa aj o personalistiku. Počas pohovoru môže takáto nevyhnanosť vyvolať pochybnosti o vašej motivácii, pôsobí to tak, že neviete, čo chcete. Verdikt: Mnohí odborníci sa vyjadrujú pre médiá bez nároku na honorár, oslovenie zo strany novinárov je ocenením odbornosti a profesionality daného človeka. Skúste si najprv vybudovať meno a dôveru médií a honoráre skôr neočakávajte.

Martin Miklánek, personálny manažér, Adecco Group

Životopis: Odporúčam ku každej pozícii, na ktorej ste pracovali, uviesť dosiahnuté úspechy, najmä ak ide o obchod, teda finančné sprostredkovanie. Nebál by som sa prezentovať svoje úspechy, zvýši sa tým vaša cena na trhu práce. Do budúcnosti odporúčam zaradiť priority, čo sa týka pracovného zamerania a zostaviť životopis tak, aby reflektoval pracovnú pozíciu, na ktorú sa hlásite. Pozitívne hodnotím dosiahnuté vzdelanie a absolvovanú stáž v rámci programu Erasmus. Vystúpenie: Ste ambicióznou a empatickou osobou. Vyjadrovali ste sa rozvážne a počas rozhovoru ste boli neustále v dobrej nálade. To je plus. Verdikt: Odporúčam vám zamerať sa na oblasť, v ktorej ste doma, teda rozvoj finančného sprostredkovania. Aj vaše ďalšie pôsobenie by som smeroval do tejto oblasti a nerozptyľoval sa pokusmi presadiť sa v iných odvetviach a oblastiach.

Peter Vavro, šéfredaktor Hospodárskych novín

Životopis: Chcete s médiami spolupracovať, nie pracovať ako novinárka, mali by ste to v CV spresniť. Ak by ste chceli pracovať ako novinárka, mali by ste doplniť akékoľvek skúsenosti s médiami, aj tie pasívne. Vystúpenie: Od uchádzačky o novinársku prácu, ktorá ešte nepublikovala, by som čakal na pohovore novinárske vzory, blogerov, články, ktoré vás zaujali a považujete ich za smerodajné. Chcete písať o finančnom poradenstve, takže by to mali byť určite finanční analytici, blog ministra vnútra na pohovore nezapôsobí. Pozitívne hodnotím, že ste sa prejavili ako empatický človek, s citom pre záujem čitateľa to je pre novinára dôležitá vlastnosť. Verdikt: Buď ste žurnalista alebo finančný poradca, nemôžete byť oboje. Odporúčam vám preto pracovať na tom, v čom ste dobrá, napríklad v poradenstve. Etablujte sa ako človek, ktorého budú médiá oslovovať ako experta na danú oblasť. Ak sa chcete zviditeľniť, toto je tá cesta.

[Späť na obsah](#)

9. Niektoré univerzity požičajú aj zo svojho fondu

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 12/09/2011; s.: 17; Servis; or]

Univerzity v rámci svojich možností môžu študentom vo finančnej tiesni pomôcť aj pôžičkami zo svojho štipendijného fondu.

Bratislava. Študentom vysokých škôl môže v núdzi vypomôcť aj štipendijný fond univerzity. Podrobnosti o finančnej výpomoci cez štipendijné fondy fakúlt rieši štipendijný poriadok, preto je vhodné si ho preštudovať. Štipendijné fondy, z ktorých by mohol študent čerpať pôžičku, však nemá každá vysoká škola. Každá fakulta ale dokáže študentovi v prípade udalosti s vážnymi zdravotnými následkami, alebo náhle nepriaznivej sociálnej situácie v rodine jednorazovo alebo opakovane pomôcť.

Málo známe pôžičky

Najväčšia Univerzita Komenského v Bratislave podľa vyjadrenia Jána Pekára, prorektora pre študijné veci, pôžičky zo štipendijných fondov neposkytuje. To isté nám oznámili z rektorátu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Aj hovorca Katolíckej univerzity v Ružomberku Vladimír Buzna potvrdil, že takáto možnosť u nich nie je zakotvená. Podľa neho poslucháči využívajú pôžičky zo študentského pôžičkového fondu. Naopak, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici túto možnosť ponúka. Nevyužíva sa však hromadne. Podľa prorektorky Miloty Vetrákovéj pôžičku zo štipendijného fondu univerzity v súčasnosti čerpajú štyria študenti - jeden absolvent pôžičku spláca a traja začínajú so splátkami od tohto akademického roku. Rovnako je to na fakultách **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Prorektor Ferdinand Daňo však povedal, že v minulom kalendárnom roku nepožiadali ani jeden študent o takúto pôžičku. Milan Trunkvalter, prorektor Žilinskej univerzity v Žiline, hovorí, že ich fakulty pôžičky poskytujú.

Disciplinárny priestupok

Žiadne zo štipendií nemôže študent použiť na iný účel, než boli určené. Pokiaľ by ho využil napriek tomu, že by naň nemal nárok alebo by ho ináč zneužil, dopustil by sa disciplinárneho priestupku.

(or)

[Späť na obsah](#)

10. Najväčší teroristický útok v dejinách, aj takýto prívlastok má 11. september 2001

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Dvojka, 21:30; 09/09/2011; Komentáre; Z domova; Vlado Lichvár]

MODERÁTOR: Boris Chmel

HOSTIA: Theodore Sedgwick, veľvyslanec USA na Slovensku (simultánne tlmočí: Viliam Behran)

Martin Bútora, bývalý veľvyslanec SR v USA

Ivo Samson, analytik Slov. spoločnosti pre zahran. politiku

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave

Boris Chmel, moderátor: "Najväčší teroristický útok v dejinách, aj takýto prívlastok má 11. september 2001. Doslova so zemou sa zľahli dva mrakodrapy Svetového obchodného centra. Tragédiu, ktorá odštartovala vojnu proti terorizmu, sa budeme venovať v nasledujúcich 25 minútach v komentároch. Dobrý večer. Prípomeňme si najprv udalosti spred 10 rokov."

Vlado Lichvár, redaktor STV: "Mal to byť obyčajný septembrový utorok v New Yorku. Namiesto toho sa však Spojené štáty, ale aj celý svet stali svedkami udalostí, ktoré zmenili históriu. O 8.46 hodine narazilo do severnej veže Svetového obchodného centra veľké dopravné lietadlo. Vyzeralo to ako nehoda. O štvrtť hodiny však narazil do južnej veže ďalší Boeing. Niektorým zamestnancom v nižších podlažiach sa z horiaceho pekla podarilo uniknúť. Tí, ktorí boli vyššie toľko šťastia nemali a skákali z okien. Nárazy poškodili obe 415 metrov vysoké budovy. Dominanta New Yorku sa zrútila ako balíček kariet."

Svedok: "Bol som na 82. poschodí keď do budovy narazilo lietadlo. Výťahy nefungovali, utekal som dole po schodoch. Dúfam, že moja žena je v poriadku."

Vlado Lichvár, redaktor STV: "Zatiaľ čo svet sledoval apokalyptické zábery, dráma sa odohrávala aj na palubách ďalších dvoch unesených lietadiel. Jedno skončilo v budove Pentagonu, ďalšie po súboji medzi únoscami a pasažiermi havarovalo v neobývanej časti pri Pittsburghu. Pravdepodobne malo zasiahnuť Biely dom alebo Capitol."

Goerge Bush, americký prezident: "Toto je národná tragédia. Išlo jednoznačne o teroristické útoky. Hovoril som s viceprezidentom, guvernérom štátu New York, riaditeľom FBI a nariadil som rozsiahle

vyšetovanie."

Vlado Lichvár, redaktor STV: "K útokom sa prihlásil Usama bin Ládín, šéf teroristickej siete al-Káida. Jeho 19 samovražedných atentátnikov pripravilo o život takmer 3 tisíc ľudí. Spojené štáty vyhlásili vojnu proti terorizmu."

Redaktor: Vlado Lichvár

Boris Chmel, moderátor: " No a my si tému 11. septembra rozoberieme s našimi hosťami. V štúdiu vítam veľvyslanca Spojených štátov amerických na Slovensku pána Theodorea Sedgwicka, dobrý večer."

Theodore Sedgwick, veľvyslanec USA na Slovensku: " Dobrý večer."

Boris Chmel, moderátor: " A bývalého veľvyslanca Slovenskej republiky vo Washingtone, pána Martina Bútoru. Vitajte, pekný večer."

Martin Bútor, bývalý veľvyslanec SR v USA: " Dobrý večer."

Boris Chmel, moderátor: " Pán veľvyslanec, začnem trochu osobne, keďže ide naozaj o 10.-te, okrúhle výročie týchto smutných udalostí a tým pádom trochu aj viac emotívnejšie, ako a kde ste vy vtedy prežívali tieto udalosti, ako ste to vtedy spracovávali?"

Theodore Sedgwick, veľvyslanec USA na Slovensku: " Myslím si, že žiadny Američan nezabudne kde presne sa nachádzal v tých kritických chvíľach. Ja osobne som bol na návšteve v Anglicku a som si myslel ako mnohí ľudia sprvoti, že nejaká malá Cesna športová narazila do budovy z dôvodu nehody a zavola som manželke a manželka mi hovorí, že je to veľmi vážne. A chcel som sa vrátiť späť aby som bol so svojou rodinou okamžite, avšak to nebolo možné samozrejme, lebo všetky lety boli zrušené na niekoľko dní, takže bolo to naozaj veľmi také nepríjemné obdobie pre USA."

Boris Chmel, moderátor: " Pán Bútor, vy ste v tom čase pôsobili v Spojených štátoch amerických, takže určite u vás boli tie pocity intenzívnejšie ako u nás, ktorí sme to pozerali z televíznych obrazoviek. Ako ste to vy prežívali, čo ste si prvé mysleli, keď ste videli tie obrázky?"

Martin Bútor, bývalý veľvyslanec SR v USA: " Tie pocity boli veľmi silné, bola to zmes pocitov vlastne, na jednej strane to inferno keď to lietadlo vrazilo do jednej budovy, potom do druhej, tie budovy sa zrútili, potom vrazilo do Pentagonu a v televízii stále ukazovali tú budovu toho Kongresu, ktorá je na kopci. Ja som mal taký pocit úzkosti, že každú chvíľu to vrazí tam. A potom samozrejme človek, ktorý bol zodpovedný nielen sám za seba, ale aj za našich ľudí, za Slovákov a Slovenky, ktorí boli v Amerike, to znamená museli sme okamžite myslieť aj popri všetkých emóciách a tom šoku a tom zdesení a tom úžase sme museli myslieť aj na to, ako sa ujať tejto svojej zodpovednosti, povinností, na ambasáde sme urobili štáb, rozdelili sme si úlohy a usilovali sme sa nájsť ľudí, ktorých najprv označili ako za nezvestných, my sme iba hovorili, že sa nehlásia zatiaľ svojim blízkym. Bola to kombinácia, bola to zmes teda šoku, úzkosti, hrôzy, ale aj povedal by som istej zodpovednosti a vecnosti a nutnosti konať v tej chvíli."

Boris Chmel, moderátor: " Samozrejme ten svet sa trochu posunul za tých 10 rokov ďalej, to vnímanie sveta, aj medzi bežným ľuďmi. Pán veľvyslanec, podľa vás kam sa naozaj posunul či už z hľadiska bezpečnosti, terorizmu?"

Theodore Sedgwick, veľvyslanec USA na Slovensku: " Svet je už oveľa citlivejší na otázku terorizmu, neustále sa o tom hovorí a koná po celom svete. Ja pracujem pre prezidenta Obamu a podporujem jeho politiku multilaterálnej spolupráce všetkých krajín vrátane Slovenska v práci, aby sa toto nezapakovalo. A to je čosi, keď položíte tú otázku, ako sa svet zmenil. Museli sme sa všetci, či Američania, alebo ostatní prispôbiť prísnejším kontrolám na letiskách keď cestujeme, či už tu alebo v USA. Myslím si, že čo je však vhodné poznamenať, že mnohým faktom, mnohým veciam zabránili bežní občania, obyčajní ľudia, ktorí trebárs na Times Square námestí v Amerike obyčajný predavač zabránil teroristickému bombovému útoku. Ďalší chlapík v Detrote, ktorý mal v topánke bombu, obyčajný občan ho tiež zastavil a poukázal na neho. Takže svet sa zmenil, je citlivejší na to, ale v Amerike stále musíme veľmi tvrdo pracovať a dávať veľký pozor."

Boris Chmel, moderátor: " Pán Bútor, čo sa podľa vás zmenilo za tých 10 rokov?"

Martin Bútor, bývalý veľvyslanec SR v USA: " Mne sa zdá, že za to desaťročie sa podarilo dosiahnuť jedno, že aj keď tých teroristických útokov boli stovky odvtedy, ďalším tisícom sa podarilo zabrániť, to sa podarilo vďaka partnerstvu, vďaka medzinárodnej spolupráci či už bezpečnostných zložiek, financií, súdov a ostatných, to je jeden moment. Ten druhý moment je, že samozrejme po tých 10 rokoch sa objavili nové výzvy, nové problémy, nové nebezpečenstvá, to znamená nemyslím si, že dnes je

terorizmus povedal by som takým pojmom, alebo takou hrozbou, s ktorou ľudia chodia spať a ráno sa zobúdzajú, sú tu iné okolnosti, sú tu okolnosti krízy, sú tu okolnosti ako sa západ vyrovná vôbec s tým, aby obstál v súťaži politickej, ekonomickej, duchovnej, kultúrnej, ale myslím si, že čo sa aj podarilo je to, že tie idey al-Káidy, ten radikálny extrémizmus, tá nenávisť voči západu a voči veľkému satanovi, ktorým boli Spojené štáty, že to predsa len nám ukázala arabská jar a tie zmeny v arabskom svete, že to neboli tie myšlienky, ktoré by zneli na uliciach vtedy. To znamená al-Káida už nemá ani takú silu, ani takú atraktivnosť."

Boris Chmel, moderátor: "Dobre. Samozrejme tá cesta k tomuto všetkému nebola až taká jednoduchá. Pán veľvyslanec ako sa vy pozeráte na to, čo sa dialo bezprostredne po 11. septembri, mám na mysli predovšetkým odvetu voči Afganistanu a potom aj Iraku. Bola tá reakcia v tom momente, v tých chvíľach správna, alebo možno aj trochu prehnaná?"

Theodore Sedgwick, veľvyslanec USA na Slovensku: "Ja si myslím, že keď sa človek pozrie na údaje a presne na to, čo povedal veľvyslanec Bútora, dôsledky toho čo sme dokázali i vďaka našej práci, nielen Amerika, ale mnohé ďalšie krajiny, že nedošlo k žiadnym vážnym útokom na Ameriku. Nanešťastie útoky sa odohrali inde, treba dávať prosťe pozor, ale vo veľkej miere si myslím, že kampaň proti terorizmu bola úspechom i práve vďaka tomu, že sme podnikli tieto vojenské kroky. Ale presne ako pán Bútora poznamenal, myslím si, že toto je čosi ako vízia, ktorú Usama bin Ládín mal, ktorá sa opakovala inde a kopírovala trebárs ďalej. Videli sme teraz počas tej arabskej jari, že ľudia si tiež v týchto krajinách želajú lepší život a mať možnosť si zvoliť vlastnú vládu a lepšie hospodárstvo a toto je zameraním dnes. Ale nesmieme prestať dávať pozor."

Boris Chmel, moderátor: "Ak sa môžem opýtať doplňujúcu otázku pán veľvyslanec, čo podľa vás čakalo vlastne arabský svet pred tými 10 rokmi ako nejakú odozvu na tieto útoky? Myslíte si, že čakali na to, že sa pripojí k tomu gro arabského sveta a urobí sa z toho niečo väčšie?"

Theodore Sedgwick, veľvyslanec USA na Slovensku: "Čo sme očakávali my? Myslím si, že Udama bin Ládín to vyjadril veľmi jasne, že bude pokračovať v útokoch voči Amerike a voči západnému svet. Museli sme brať tieto hrozby veľmi vážne a potom stal sa obvyčajným utečencom, kdesi sa skrýval, bol izolovaný na záver toho 10-ročného obdobia, kdesi v Pakistane. Takže výsledkom našej práce v Amerike a spolu s inými krajinami bol úspech a napokon sa podarilo zachytiť ho a zlikvidovať ako vlastne celé vedenie organizácie al-Káida. Ale terorizmus nie je len z al-Káidy, netreba sa len na to zameriavať. Čo sa stalo nedávno v Nórsku trebárs a to nemalo nič do činenia s bin Ládinom, alebo s niekým iným, to bolo úplne čosi iné."

Boris Chmel, moderátor: "Áno, samozrejme, islamský terorizmus je niečo iné. Pán Bútora, podľa vás urobili sa v tých následných krokoch aj nejaké chyby čo sa týkalo odvetných opatrení či už voči Afganistanu alebo Iraku? Boli tam aj nejaké chyby, ktoré by ste vyčítali?"

Martin Bútora, bývalý veľvyslanec SR v USA: "Amerika mala obrovské sympatie na začiatku, Le Monde napísal – Dnes sme všetci Američania, ale zakrátko sa zaplietla aj do takých krokov a do takých problémov, že sa veci začali komplikovať. Ja si myslím, že jednou z tých chýb bolo, že keď už teda sa rozhodli pre zásah v Iraku, že prakticky vtedy tam zničili všetky štátne štruktúry, všetky vojenské štruktúry, všetky policajné štruktúry a tá krajina nemala teda vlastne nejakú kohéziu, tá krajina nemala velenie a Američania sa dostali do komplikovanej situácie. Dnes samozrejme je z tohto hľadiska ten pohľad na tú celú situáciu, na tú celú krízu, na ten celý zápas oveľa vyváženejší."

Boris Chmel, moderátor: "Áno, samozrejme. Ešte si pozrieme samozrejme aj tieto details, ale v tejto chvíli sú našimi hosťami aj bezpečnostní analytici Ivo Samson zo Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku a František Škvrnda z Fakulty medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**. Páni, dobrý večer."

Ivo Samson, Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku: "Dobrý večer."

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**: "Dobrý večer."

Boris Chmel, moderátor: "Pán Škvrnda, naozaj 11. september začal meniť Ameriku aj svet ako celok. Boli tie následné kroky, o ktorých sme už tu hovorili čo sa týka napríklad Afganistanu a Iraku správne podľa vás?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "No ja patríam k tým ľuďom, ktorí si myslia, že tie kroky neboli úplne primerané. Viete, treba sa na to pozrieť asi tak, aký je rozdiel medzi smrťou nevinného človeka 11. septembra v Dvojčikách a medzi smrťou nevinného irackého alebo afgánskeho dieťaťa, ženy, či starca, ktorý o ničom nevie. Takže treba odsúdiť každý teroristický čin, lebo to nie je vec, ktorá by na začiatku 21. storočia bola humánna a dala sa čímkol'vek zdôvodniť. Na druhej strane však treba počítať aj s tým, že ak je tá reakcia na tieto činy neprimeraná, tak sa odštartováva

nesmierne kolo násilia a toho sme žiaľ v dnešnom svete často svedkami."

Boris Chmel, moderátor: " Pán Samson, podľa vás dalo sa zareagovať v tom momente, v tých časoch inak ako to urobila Bushova administratíva, bola tam aj iná cesta podľa vás?"

Ivo Samson, analytik Slov. spoločnosti pre zahran. politiku: " No tak v samotných Spojených štátoch vtedy v tých prvých okamihoch zúrila diskusia o tom, či reagovať tvrdo vojensky, alebo či počkať a začať s tým, s čím Spojené štáty majú skúsenosti už od svojej občianskej vojny v 19. storočí, to znamená s rekonštrukciou. A tieto skúsenosti nakoniec sa osvedčili aj po II. svetovej vojne v Japonsku a v Nemecku. Samozrejme, že boli aj v USA jastrabi, ktorí žiadali tvrdý vojenský úder bez toho, aby Spojené štáty robili to, čo sa nazýva nation building, to znamená táto ekonomická rekonštrukcia. Ale USA sa nakoniec rozhodli pre kombináciu vojenského úderu a ekonomickej rekonštrukcie Afganistanu ako aj Iraku a otázne je, či toto naozaj bol ten správny krok, či nestačilo iba odstránenie a naozaj ten tvrdý vojenský úder a otázne je samozrejme aj to, či tá metóda, ktorú Spojené štáty použili v Afganistane, najmä v Iraku, po vzore tejto denacifikácie v Nemecku po vojne bola naozaj tým najlepším riešením, či Spojené štáty nemali postupovať opatrnejšie a či nemali nejakým spôsobom poskytnúť spoločnostiam v týchto krajinách väčšiu možnosť aby integrovala tie bývalé štruktúry. V každom prípade Spojené štáty a vôbec intervencia posvätená Bezpečnostnou radou OSN zastavila obrovské krviprelievanie v oboch krajinách a počet ľudí, počet obetí, ktorí predtým, ešte pred intervenciou, ktorý bol veľmi vysoký, sa radikálne znížil a to je treba považovať za úspech."

Boris Chmel, moderátor: " Pán Samson, samozrejme na toto sú názory rôzne, ale nedá mi v tejto súvislosti jednou otázkou nespomenúť to, čo medzi ľuďmi koluje stále a to konšpiračné teórie, ktoré sa tu živia aj po tých 10 rokoch. Akú váhu im pripisujete, poprosím vás obidvoch stručne. Pán Škvrnda."

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: " Konšpiračné teórie v takýchto prípadoch veľmi často vznikajú a dá sa povedať, že existujú ľudia, ktorí sa všetky veci snažia vysvetľovať cez nejaké teórie sprisahania a podobné veci, to je jeden druh konšpiračných teórií. V súvislosti s 11. septembrom je však množstvo nezodpovedaných otázok, bolo spracovaných viacero oficiálnych úradných správ bezpečnostných zložiek, technického charakteru v súvislosti so zrútením budov a podobne a dá sa povedať, že časť odbornej, ale možno aj laickej verejnosti nebola spokojná s odpoveďami na otázky, ktoré ich zaujímali a v súvislosti s tým vznikla veľmi široká plejáda konšpiračných teórií, ktoré skutočne chcú vysvetliť podrobnejšie, dôkladnejšie to, čo sa stalo a čo nebolo podľa mňa, podľa iných odborníkov dostatočným spôsobom vysvetlené. Tieto teórie žijú a jediná možná ochrana proti nim je skutočne dôsledne vysvetliť čo všetko sa stalo, aké boli súvislosti a dôsledky."

Boris Chmel, moderátor: " Pán Samson podľa vás, poprosím stručne naozaj, tie konšpiračné teórie, kto ich živí, prečo sa živia?"

Ivo Samson, analytik Slov. spoločnosti pre zahran. politiku: " Konšpiračné teórie zákonite vznikajú ako už môj kolega povedal a konšpiračné teórie vznikli a fungujú ohľadne II. svetovej vojny, ohľadne útoku na Poľsko, ohľadne útoku na Sovietsky zväz, dokonca sa hovorí a oprávnene, že matkou konšpiračných teórií je útok na Pearl Harbor, kde sa tvrdí to isté, že Spojené štáty samy zosnovali japonský útok proti svojej základni, že prezident Roosevelt o tom vedel aby vťahol Spojené štáty do vojny proti Nemecku. Každá konšpiračná teória má určitú výhodu, že sa zakladá nie na pravde, ale na akejsi polopravde, čo je nebezpečné, ale každá konšpiračná teória má aj svoje chyby, má aj svoje slabé miesta a tou je neschopnosť preukázať jednoznačne, že konšpiračná teória je skutočne správna tak, aby jej verila väčšina ľudí."

Boris Chmel, moderátor: " Páni, zatiaľ ďakujem, o chvíľku sa s vami spojíme opäť. Teraz sa pozrime ako sa na spomienkové podujatia chystajú Spojené štáty, kde vrcholia prípravy. Na mieste základov pôvodných budov Svetového obchodného centra otvorila v nedelu pamätník tragických udalostí. Američania budú môcť presne v deň okrúhleho 10. výročia teroristických útokov vzdať hold jeho obetiam priamo na mieste tragédie. Pamätník postavili na počesť takmer 3 tisíc ľudí, ktorí prišli pri útokoch o život, má podobu dvoch obrovských bazénov, ktoré kopírujú obrysy oboch veží Svetového obchodného centra. Pán veľvyslanec, videli sme teraz tie aktuálne obrázky, čo sa bude zhruba diať v Spojených štátoch o 2 dni, aká teda bude tá spomienková oslava tento rok nielen možno v Spojených štátoch, ale aj na Slovensku?"

Theodore Sedgwick, veľvyslanec USA na Slovensku: " Bude veľa spomienkových podujatí v Spojených štátoch, ľudia budú spomínať, ale to hlavné poslanstvo, ktoré chceme vyslať je, že sme odolná krajina, prešli sme hroznou krízou, sme ju prekonali, sme optimisti a hľadáme do budúcnosti. Prezident Obama pocestuje do New Yorku, v nedelu pôjde do Pennsylvanie, aj do Washingtonu, všetky tie miesta, kde sa odohrali útoky. Tu na Slovensku spolu s kolegami z veľvyslanectva sme darovali krv dnes ráno slovenskej transfúznej stanici a my sme to považovali ako také symbolické gesto, aby sme aspoň takouto malou formou pomohli iným ľuďom. To si myslíme, že je dobré poslanstvo, aj sme sa stretli s mnohými vodcami či už občianskymi alebo náboženskými a mnohé cirkvi a kostoly budú o 14.45

vyzváňať na svojich zvonoch, čo je presne ten čas, ktorý pred 10 rokmi zaznamenal prvý útok. Takže som povďačný slovenským predstaviteľom, že spolupracujú s nami na týchto prípravách. Chcem len poznamenať, že toto nielen Amerika, ale bolo 90 krajín, ktoré vlastne sa stali obeťami, mnoho teroristických útokov sa odohralo odvtedy, India, Španielsko, Írsko, Anglicko, Nórsko, takže keď si pomyslíme na tento deň a pomyslíme si na obeť, musíme spomínať na všetky obeť teroristických útokov, ktoré utrpeli za posledné uplynulé 10-ročné obdobie po celom svete, aj v Indonézii."

Boris Chmel, moderátor: " Pán Bútor, chystá sa niečo aj na Slovensku, budú aj tu spomienkové akcie, respektíve ak nie, tak mali byť?"

Martin Bútor, bývalý veľvyslanec SR v USA: " Ja sa domnievam, že to má dve roviny, jedna rovina je nejaká skoro oficiálna spomienková akcia, skôr oficiálne vyjadrenie a to je na politických a verejných predstaviteľoch a na osobnostiach aby sa vyjadrili a druhá možno ešte dôležitejšia je vlastne to, čo vtedy slovenskí občania prejavili pred tými 10 rokmi a to boli individuálne prejavy sympatií, vrúcnosti a solidarity doslova stoviek, stoviek a stoviek ľudí. My keď sme to našim americkým priateľom tlmočili, oni boli za to v tej chvíli, v tej chvíli tej Ameriky zranenej na kolená obrazne povedané veľmi vďační, veľmi si to vážili a veľmi to oceňovali. Ja som presvedčený, že ako sa o tom stále viac hovorí, ako to vidno aj v médiách, že Slováci si skutočne v tomto zmysle slova aj individuálne ako ľudia, ako ľudské bytosti, aj ako občania pripomenú to, čo sa vtedy stalo."

Boris Chmel, moderátor: " Opäť sa spájame s Františkom Škvrndom a Ivom Samsonom. Pán Škvrnda, pozrime sa na to, čo sa bude samozrejme diať aj ďalej, pretože terorizmus smrťou bin Ládina neskončil. Aké je teda podľa vás dnes postavenie al-Káidy, stále sa hovorí, že je oslabená, ale nemôže to byť len taktika podľa vás?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: " Globálna vojna proti terorizmu, ktorú vyhlásil prezident Bush mala paradoxne za následok nárast, najväčší nárast vlny terorizmu v histórii novodobého terorizmu. Ak v 90. rokoch bolo vo svete okolo 8 tisíc teroristických činov, v dôsledku ktorých zahynulo 10 tisíc ľudí, len v rokoch 2005 až 2010 podľa amerických štatistík bolo okolo 90 tisíc teroristických útokov a zahynulo pri nich viacej ako 100 tisíc ľudí. Takže toto je veľmi taký smutný paradoxný príbeh globálnej vojny proti terorizmu a je možné poukázať na také dve ústredné organizácie, ktoré stoja v popredí teroristických aktivít a to je al-Káida a Taliban. Al-Káida síce v Iraku znižuje aktivity, ale stále tam je ešte prítomná a dnes sme svedkami toho, že rozvíja svoje aktivity v Jemene a do určitej miery západ prižmuruje oči pred tým, ako sa al-Káida podieľa na vojne v Líbyi."

Boris Chmel, moderátor: " Ďakujem pán Škvrnda zatiaľ za vaše názory. Poprosím aj reakciu pána Samsona."

Ivo Samson, analytik Slov. spoločnosti pre zahran. politiku: " Tak výsledok tejto vojny proti terorizmu je ten, že Spojené štáty samozrejme sa snažili zabrániť globálnej vojne proti sebe a preniesli boj proti terorizmu na cudzie územie. Výsledkom toho bolo a je, že od 11. septembra 2001 sa v Spojených štátoch neudial ani jeden teroristický útok riadený cudzou teroristickou organizáciou, čo je treba pripustiť úspechom. Žiaľ terorizmus sa preniesol do ostatných oblastí, preniesol sa do Európy medzitým a dnes s tým 10-ročným odstupom môžeme skonštatovať, že Európa sa stala namiesto Spojených štátov terčom teroristických útokov a krajinou, ktorá sa stala najväčšou obeťou teroristických útokov sa paradoxne stalo Rusko."

Boris Chmel, moderátor: " Páni, ďakujem vám za vyššie názory a dovidenia niekedy nabudúce."

Ivo Samson, analytik Slov. spoločnosti pre zahran. politiku: " Dovidenia."

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: " Dovidenia."

Boris Chmel, moderátor: " Pán veľvyslanec, na záver teda naozaj, Spojené štáty zlikvidovali bin Ládina, al-Káida však dnes zverejnila, alebo respektíve dnes prenikli informácie o možnom ďalšom teroristickom útoku pri 10. výročí. Je to podľa vás reálne a ak áno, tak akou formou by ešte mohli nastať takéto útoky?"

Theodore Sedgwick, veľvyslanec USA na Slovensku: " Ja si myslím, že to je realistické. Sú rôzne spôsoby ako sa dajú podobné útoky zorganizovať, zosnovať a úžasné je, samozrejme ako kolega poznamenal, že za posledných 10 rokov naozaj neprebehli žiadne vážne útoky v Amerike, ale tieto možné hrozby, ktoré prípadne hrozia aj v nedeľu podčiarkujú, že bežný občan musí dávať tiež veľký pozor a musíme všetci sledovať a naozaj sa zaoberať a neustále zaoberať sa bojom proti terorizmu. Je to naozaj výsledkom veľkého množstva tvrdej práce, že neboli tieto útoky, že sa mnohým podarilo zabrániť."

Boris Chmel, moderátor: " Pán Bútor, vaše záverečné slovo, je ešte svetová hrozba terorizmu?"

Poprosím vás stručne."

Martin Bútora, bývalý veľvyslanec SR v USA: " Ja si myslím, že samozrejme hrozba je a môže sa to stať, ale musíme sa naučiť s tým žiť, musíme sa naučiť žiť s tým, že tá hrozba je, ako Londýnčania žili s útokmi luftwaffe alebo po atentátoch a po teroristickom útoku v Londýne a zároveň domnievam sa, že sa nesmieme nechať zlomiť, to znamená nesmieme sa nechať zlomiť v tom odhodlaní, že život, ktorý si chceme udržať, život, ktorý je život slobodný a život, ktorý je život demokratický a život, ktorý umožňuje ľuďom naplniť svoj potenciál, si ochránime s vedomím, že sa môže kedykoľvek niečo stať, robí sa veľa pre to, aby sa to nestalo, ale napriek tomu ľudia a tie krajiny idú ďalej a ochrania si svoje záujmy, ochrania si svojich občanov, ochrania si svoje zriadenie, svoj režim a proste svoje usporiadanie."

Boris Chmel, moderátor: " Páni, ďakujem vám veľmi pekne za návštevu. Dovidenia."

Theodore Sedgwick, veľvyslanec USA na Slovensku: " Dovidenia, ďakujem."

Martin Bútora, bývalý veľvyslanec SR v USA: "Dovidenia."

Boris Chmel, moderátor: " Dnešné komentáre sú na konci. Stráňte ešte pekný večer aj v spoločnosti Slovenskej televízie. Dovidenia."

-END

[Späť na obsah](#)

11. Na učenie nie je nikdy neskoro

[Téma: Ekonomická univerzita; Revue priemyslu; 08/09/2011; 09/2011; s.: 60,61; ŽIVOT A KARIÉRA; Marián Hudec]

Slovenskí podnikatelia sa môžu učiť, ako zodpovedne a efektívne podnikáť. Nadácia Pontis pre nich pripravila sériu seminárov v rôznych regiónoch Slovenska. Projekt odštartovali vlani v júli a skončí sa v júni na budúci rok.

Podporuje ho Európska komisia a partnermi sú Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania a CSR Europe (Európska obchodná sieť pre spoločensky zodpovedné podnikanie). Na projekte ďalej spolupracujú SOPK, **Ekonomická univerzita v Bratislave** a ministerstvo hospodárstva.

Dôležité pre hospodárstvo. Sú to malé a stredné podniky, ktoré zohrávajú významnú úlohu vo vyspelých európskych krajinách. Najmarkantnejšie je to v SRN, kde sú základom hospodárstva krajiny. Na Slovensku v nich pracuje vyše 57 percent zamestnancov v nefinančnej podnikovej sfére a veľkou mierou sa podieľajú na tvorbe domáceho produktu. Ich majitelia, podnikatelia, bezplatne získajú praktické rady a skúsenosti ako zlepšiť svoje postavenie na trhu a čo všetko môžu urobiť preto, aby boli úspešní.

Podnikajte zodpovedne. Na seminároch si prakticky vyskúšajú, ako začať so zodpovedným podnikaním. Desiatim vybraným malým a stredným podnikom Nadácia Pontis v spolupráci s **Ekonomickou univerzitou v Bratislave** zadarmo pripraví stratégiu zodpovedného podnikania šitú priamo pre danú spoločnosť. Seminárov sa môžu zúčastniť aj manažéri väčších firiem a zamestnanci pôsobiaci v ľudských zdrojoch a marketingu.

Podnikateľská univerzita. Pripravila ju spoločnosť Fraunhofer IPA Slovakia v Žiline. "V univerzite študujú podnikatelia, ktorí chcú aby ich firmy boli lepšie ako konkurenti, využívali moderné postupy, boli inovatívne a zároveň produktívne. Ide o elitné štúdium s medzinárodným lektorským tímom orientované na prax, bez zbytočných poučiek, teórií a histórie manažmentu. Vyučujú podnikatelia, profesori zahraničných univerzít, finančníci, konzultanti a tréneri," charakterizuje podnikateľskú univerzitu Fraunhofer IPA Slovakia. Organizuje aj Master štúdium pre priemyselné inžinierstvo a logistiku.

Svetové štandardy. "Pri koncipovaní tohto štúdia sme spolupracovali s medzinárodnými organizáciami a vytvorili sme kombináciu americkej školy (Institute Of Industrial Engineers, Maynard's), nemeckej školy (REFA, Fraunhofer) a japonskej školy (Toyota, Kyocera)," zdôrazňuje Fraunhofer IPA Slovakia. Študenti Master štúdia boli aj na exkurzii v Kii. V júli sa zasa školili jej pracovníci z oddelenia kvality v tom, ako môžu využívať modernú techniku v komunikácii s dodávateľmi. Vyskúšali si praktickú tvorbu FMEA na príklade z ich spoločnosti a precvičili si aj metodiku Global 8D, vrátane základných nástrojov na riadenie a zabezpečovanie kvality.

Marián Hudec

Vzdelávanie pomáha podnikaniu: možnosti sú pre veľkých i malých

[Späť na obsah](#)

12. Majster sveta a jeho láska na prvý pohľad

[Téma: Ekonomická univerzita; lady.sk; 12/09/2011; Lenka]

Spracoval(a) : Lenka

Tridsaťjedenročný vyštudovaný obchodník z Frenštátu pod Radhoštem Lukáš Svoboda je aktuálnym majstrom sveta. V roku 2010 zvíťazil v medzinárodnom finále súťaže Pilsner Urquell International Master Bartender, kde porazil súperov zo 17 krajín a stal sa tak súčasťou legendy.

Na svoje remeslo je patrične hrdý. K práci výčapníka sa dostal pred siedmimi rokmi. Dovtedy však pivo skoro vôbec nepoznal. Išlo o náhodu – lásku na prvý pohľad, ktorá trvá až dodnes. "Kvôli vtedajšej priateľke som sa presťahoval do Prahy, kde som lásku k nej čoskoro vymenil za lásku k legendárnemu pivu Pilsner Urquell. Hneď po prvom ochutnaní som si povedal: ‚Luky, toto nie je akékoľvek pivo – je to pivo, ktoré si zaslúži niečo navyše!‘ A už len to, že som mu zostal verný sedem rokov, je niečo fantastické, veď môj najdlhší vzťah so ženou trval maximálne tri roky," vtipne spomína Lukáš.

Prešiel si všetkým

Jeho kariéra sa začala v reštaurácii U Pinkasů, kde začal ako brigádnik, potom sa stal čašníkom, neskôr hlavným a nakoniec výčapníkom, ktorý je v hierarchii reštaurácie najvyššie. Vydržal tam vyše troch rokov a potom si s priateľmi otvoril vlastnú reštauráciu.

Svoj prvý titul národného víťaza súťaže Pilsner Urquell Master Bartender získal už v roku 2006 a v tom istom roku sa vo svetovom finále v New Yorku umiestnil na fantastickom druhom mieste. Odvtedy začal intenzívne pracovať na tom, aby získal titul majstra sveta.

Príprava hodná maturitnej skúšky

"Súťaž ma oslovila hneď prvý rok, keď som sa do nej prihlásil. Dozvedel som sa množstvo informácií a stretol som sa s ľuďmi, ktorí sa podieľajú na výrobe piva v mieste, kde sa táto legenda varí. To všetko bolo pre mňa takým silným zážitkom, že som sa okamžite chcel prihlásiť do ďalšieho ročníka súťaže," prezrádza Lukáš.

Začal na sebe tvrdo pracovať, aby dosiahol svoj cieľ: "Príprava je veľmi dôležitá, bez nej by to nešlo. Využil som možnosť častých návštev pivovaru, študoval som na internete, čítal knihy či odborné časopisy. Samotná súťaž je prípravou hodná maturitnej skúšky. Skrátka celý svoj čas som venoval plzenskému pivu a to sa mi bohato vyplatilo. Na druhej strane je pravda, že osobný život ide bokom – aj preto som možno nezadaný."

Súťaž mu zmenila život

Vďaka svetovému víťazstvu začal koncom roka 2010 pracovať pre spoločnosť, kde dostal voľnú ruku v nových projektoch. Na starosti má prácu s ľuďmi vo výčapoch, ich školenie, prijímanie a mnohé ďalšie aktivity. Práve sa vrátil z New Yorku, kde niekoľko mesiacov pôsobil, cestuje po svete a žije svoj sen. Čoskoro spúšťa svoj vytúžený projekt "škola výčapníkov" a teší sa podpore aj zo strany svojej rodiny, ktorá sa na jeho prácu spočiatku pozerala skepticky: "Moji rodičia zo mňa chceli mať obchodníka niekde vo firme a z mojej práce v hostinci neboli veľmi nadšení. Po mojich úspechoch však svoj postoj prehodnotili a teraz nepochybujú, že tento odbor má svoju budúcnosť."

Celebrita medzi pivármi

"Mám rád ľudí okolo seba a vo výčape je ich naozaj veľa. Stretávajú sa tam ľudia všetkých profesií, bohatí aj chudobní – všetci sú si v danom okamihu rovní. Výčapník tak musí mať dar vedieť sa s ľuďmi baviť, musí im porozumieť. Keď si napríklad príde dať štamgast pivo a v ruke má noviny, je to jasný signál, že sa dnes veľmi rozprávať nechce. A naopak, keď príde hosť k výčapnému pultu a objedná si tzv. na stojáka, chce sa baviť. Spoznal som tak množstvo zaujímavých ľudí, hercov, umelcov, spevákov, ale tiež priateľov spomedzi "normálnych ľudí". Dalo by sa povedať, že pán výčapný je takou celebritou medzi pivármi. Stáva sa medzi ľuďmi známy a to je to, čo na svojej práci milujem a prečo ma baví," prezrádza o svojom remesle Lukáš.

Postreh odborníka

Podľa Ing. Zuzany Littvovej, PhD., z **Ekonomickej univerzity v Bratislave** je práve prvý dojem a celková komunikácia v gastronómii veľmi dôležitá: "Barman si pri prvom stretnutí v priebehu necelých

troch sekúnd vytvorí u zákazníka začiatkový prvý dojem. Od toho sa často odvíja celková zákazníková spokojnosť. Na rozdiel od výrobku, keď je zákazník pri svojom rozhodovaní ovplyvňovaný najmä dizajnom, tvarom a samotnými vlastnosťami výrobku, pri službách uvedená následnosť charakteristík chýba. Vzájomná interakcia medzi ľuďmi, dorozumievanie a komunikácia patrí medzi základné ľudské aktivity, ktorými je v nemalej miere charakterizovaný úspešný predaj, profesionálny personál, výborné reštauračné zariadenie a za tým všetkým aj spokojný zákazník." Podľa Zuzany Littvovej si u nás ešte vždy málo vážime zákazníkov: "Zákazník musí mať pocit, že si personál jeho prítomnosť váži. A tento pocit je založený na všetkých detailoch, ktoré ho dotvárajú. Jedine vtedy bude mať dôvod vrátiť sa späť." Za najťažšie zručnosti, v ktorých sa v rámci komunikácie musia barmani a výčapníci zdokonaľovať, považuje najmä zvládanie konfliktov, z ktorých by sa mal personál priučiť a snažiť sa vzájomnú spoluprácu rozvíjať.

"Skvelé pivo Pilsner Urquell to nie sú len kvalitné suroviny a správny výrobný postup. Mimoriadne pivo si vyžaduje mimoriadnu starostlivosť od výroby až po čapovanie a správne podávanie a vašeň ľudí, ktorí s ním pracujú. Aby plzenské pivo prinášalo skutočný pôžitok, chceme aby barmani, ktorí podávajú Pilsner Urquell poznali nielen zásady správneho podávania a čapovania, ale aby ovládali aj vedomosti o tomto pive a poznali jedinečnú históriu tohto piva. Práve preto Pilsner Urquell už po štvrtý raz zapája barmanov na Slovensku do tejto súťaže," dodáva starší obchodný sládko Plzenského Prazdroja Václav Berka.

[Späť na obsah](#)

13. Manažéri už viac myslia na budúcnosť

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 14/09/2011; s.: 19; FIRMY & FINANČIE PLUS; Vladislav Doktor]

Finančná riaditeľka SAS Automotive pre Česko a Slovensko Petra Kusá Boskovičová pre HN:

V novom seriáli HN vám predstavujeme slovenské manažérky, ktoré sa vo svojej profesii dostali na vrchol.

Prečo je podľa vás na Slovensku stále menej manažérov ako v okolitých krajinách?

Naša spoločnosť podľa mňa ešte nedozrela. Aj preto je na Slovensku podľa môjho názoru menej manažérov v porovnaní s inými krajinami. Za čias socializmu predsa len ženy nemali taký prístup k funkciám ako riaditeľ veľkého podniku a podobne. Teraz je to už oveľa lepšie, čo, samozrejme, súvisí aj s rozvojom našej spoločnosti ako takej, liberálnejšieho prístupu, ako aj lepšieho prístupu k vzdelaniu aj v zahraničí.

Vy ste sa napriek tomu presadili vo firme, ktorá je dodávateľom automobiliek?

Bola to viac-menej náhoda. V SAS Automotive nemám na starosti operatívne veci a samotnú výrobu. Tam je mojim partnerom pri rozhodovaní šéf závodu alebo šéf projektu.

Ste regionálnou finančnou riaditeľkou SAS Automotive, šéfujete teda aj mnohým mužom?

Som šéfkou aj mužom, ale nie je ich veľa. Je ich skôr menej ako žien.

Dostávajú ženy u nás dostatok príležitostí presadiť sa v úlohe manažérov?

Za SAS Automotive môžem povedať, že určite áno. Tých príležitostí bolo určite viac.

Ako ste začínali v SAS Automotive?

Asi ako väčšina ľudí som aj ja absolvovala konkurz. SAS Automotive tu začínala len s nemeckým projektovým tímom, ktorý hľadal lokálneho manažéra zo Slovenska. Najskôr som mala na starosti administratívu okolo vybudovania spoločnosti SAS Automotive tu v Bratislave, neskôr nábor ľudí a zriadenie finančného oddelenia.

Postupne vám však pribúdali kompetencie.

Áno. Na začiatku bolo najdôležitejšie postaviť fabriku na zelenej lúke. Bolo potrebné koordinovať termíny tak, aby sme začali s výrobou v presne stanovenom termíne. A postupne nám pribúdali aj počet zamestnancov.

Koľko mala spoločnosť pracovníkov na začiatku a koľko ich máte teraz?

S výrobou sme začali v roku 2001. V tom roku mala SAS Automotive na Slovensku 63 ľudí. V súčasnosti

nás tu pracuje 377.

Potom ste sa stali aj finančnou riaditeľkou pre Česko.

Keď sa spoločnosť rozhodla rozšíriť svoje aktivity aj v susednom Česku, ponúkli mi možnosť uplatniť svoje skúsenosti s výstavbou závodu na zelenej lúke aj tam, a neskôr som sa stala finančnou riaditeľkou aj pre región východná Európa. Dnes máme jeden závod na Slovensku a dva závody v Česku, v ktorých pracuje spolu 750 ľudí. Okrem toho sa snažíme spustiť výrobu v ďalších východoeurópskych krajinách. Zatiaľ sú to malé projekty, no verím, že sa postupne rozrastú a počet našich závodov sa zvýši.

Napriek tomu, že ste finančnou riaditeľkou, nestojí nad vami žiadny generálny riaditeľ, ale predstavenstvo v Nemecku. Prečo sa SAS Automotive Systems rozhodla pre takúto netradičnú štruktúru manažmentu?

Moja pozícia ma regionálny charakter, a preto patrí priamo pod predstavenstvo v Nemecku. Ide o akési rozdelenie kompetencií osobitne pre financie, a osobitne pre operatívu.

V čom ženy vynikajú oproti mužom?

Ženy vedia robiť niekoľko vecí naraz. Majú väčší zmysel pre detail. Sú empatickejšie, vedia lepšie motivovať zamestnancov. Určite sú podľa mňa tolerantnejšie a skôr sa im podarí nájsť pri riešení pracovných úloh aj kompromis. Nesústredujú sa len na svoj cieľ, ale skôr vedia vyjsť v ústrety aj iným, a dokážu svoj cieľ upraviť tak, aby vyhovoval aj ostatným.

Vedia lepšie ženy manažovať tím?

Vedia s ním podľa mňa lepšie pracovať. Ženy nie sú až také individualistky ako muži. Tiež sú flexibilnejšie a skôr si dokážu vypočúť aj iné názory. Rovnako vedia v mnohých prípadoch lepšie identifikovať problém, ktorý musia riešiť.

Ako sa dá zladiť kariéra a rodina?

Je to otázka stanovenia si priorit. Záleží len na mne, ako si viem zorganizovať prácu tak, aby som venovala dostatok času aj rodine. Určite mám tolerantného manžela a rodinu, ktorá je ochotná pomôcť so starostlivosťou o dieťa.

Čo je vašim najväčším kariérnym snom?

Keďže je pre mňa moja rodina veľmi dôležitá, a nie som s ňou ochotná sa sťahovať z jedného konca Európy na druhý, zatiaľ som v tomto smere dosť opatrná. Určite sa chcem ešte niečo nové naučiť a do budúcnosti by som chcela pribrať na seba ďalšie kompetencie ako napríklad marketing alebo HR.

Na čo ste doteraz vo svojom živote najviac hrdá?

Určite som hrdá na to, že sa mi podarilo zladiť moju rodinu s kariérou. Samozrejme ma teší, že sa nám podarilo na Slovensku vybudovať firmu SAS Automotive, ktorá patrí k najväčším v Európe.

Máte nejaký manažérsky vzor?

Do istej miery ním je súčasný minister financií Ivan Mikloš. Veľmi zaujímavým manažérom je podľa mňa aj Warren Buffett alebo majitelia Microsoftu a Apple Bill Gates či Steve Jobs.

Do akej miery by mal byť manažér príkladom pre zamestnancov?

Manažér určite musí byť pre svojich kolegov príkladom. Keď pracovníci nevidia jeho príklad, nerozumie ich problémom, alebo im nevie poradiť, demotivuje ich to a odchádzajú. Manažér by mal byť pre svojich kolegov vzorom v precíznosti, mal by sa s nimi vedieť porozprávať. Musí vedieť vyriešiť ich problémy a určite musí mať aj organizačné schopnosti.

Ktoré rozhodnutia v doterajšej kariére boli pre vás najťažšie?

Určite bolo pre mňa najťažšie prekonať spolu s tímom roky krízy. Rok a pol, ktorý sme si počas tohto obdobia zažili, bol veľmi kritický. Objednávky pre výrobu klesali a našou úlohou bolo vymyslieť, ako prepustiť čo najmenej ľudí, a udržať napriek tomu firmu konkurencieschopnú.

Zmenila sa po kríze úloha finančných riaditeľov firiem?

Áno. Finanční riaditelia a riaditeľky už nie sú len tými, ktorým záleží na súčasnom finančnom hospodárení firiem. Oveľa viac musíme myslieť aj na budúcnosť. Predtým sa firmy do investícií púšťali v mnohých prípadoch len kvôli posilneniu svojho podielu na trhu. Dnes oveľa viac zvažujú, či bude pre ne pripravovaná investícia efektívna, a kedy sa im vráti.

Tlačia automobilky viac na ceny?

Ten tlak je vyšší. Aj dodávatelia sa preto musia na rokovania s automobilkami oveľa lepšie pripraviť.

Čo vás najviac motivuje v práci?

Určite je to v prvom rade dobre zabehnutý tím kolegov. Či už tu na Slovensku, v Česku, ale aj v Nemecku.

Kto je Petra Kusá Boskovičová

Vyštudovala účtovníctvo a audítorstvo na Fakulte hospodárskej informatiky **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Jej pracovné začiatky sú späté s pozíciou asistentky audítora. Neskôr pracovala ako asistentka daňového poradcu v spoločnosti PriceWaterhouseCoopers. V spoločnosti SAS Automotive Systems pracuje od roku 2000. Začínala ako finančná manažérka pre slovenský trh. Neskôr sa stala regionálnou finančnou riaditeľkou zodpovednou za Česko, Slovensko a východoeurópske krajiny.

Zloženie priemyslu na Slovensku je užšie špecializované ako v západoeurópskych krajinách. Je tu viac automobilového a strojárkeho priemyslu a menej ľahkého priemyslu, ako je napríklad výroba kozmetiky a podobne, hovorí Petra Kusá Boskovičová.

"Ženy majú väčší zmysel pre detail. Sú empatickejšie a vedia lepšie motivovať zamestnancov.

Seriál Ženy v biznise vyvrcholí špeciálnym HN Clubom organizovaným v spolupráci so spoločnosťou Microsoft a ich Professional Initiative Opening Windows pod názvom Ženy vo svete zmien.

[Späť na obsah](#)

14. Keď deti zamestnávajú rodičov

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 15/09/2011; ePROFIT.sk; Ján Blažej]

Pracovný vzťah medzi rodičmi a deťmi prospieva obojstranne

Ak rodič vytvorí firmu, ktorá by mohla žiť aj desaťročia, v duši túži, aby aspoň jedno z detí pokračovalo v tom, čo priniesol na svet. V zahraničí, kde vývoj neprerušili nezdravé socialistické teórie i likvidačná prax, vznikali rodinné podniky. Silné vo svojom okolí, regióne či v krajine. Viaceré prekročili aj hranice. Firmu buduje už štvrtá, piata a neraz dokonca ďalšie generácie. Občas sa však stane presný opak. Podnikať začne dieťa a na spoluprácu si prizve otca alebo mamu. Alebo aj oboch. Ako ľudia, s ktorými si najlepšie rozumie a dôveruje im, hoci sú aj z inej brandže.

Tak začínajú opäť pracovať čerství dôchodcovia, ale na nové pôsobisko prestupujú aj ľudia, ktorí majú do dôchodku ešte veľa rokov. Opúšťajú prácu, pri ktorej by mohli pokojne dožívať a robiť na istotu, kým dieťa ide na vec tempom, v ktorom riskuje a môže, podľa starších generácií, aj naraziť. Nie je to jednoduché, lebo dieťa má svoje predstavy a často opatrnejší rodič zasa celoživotné skúsenosti, svoje vie aj o podrazoch.

Nie je to jednoduché preto, že v rodinách mával zvyčajne posledné slovo rodič, ktorý má však odrazu vo firme rešpektovať dieťa. Niektorí to zvládnu. Iní radšej rozchodia možnosť spolupráce dieťaťa raného slovenského kapitalizmu a rodiča prefackávaného ešte reálnym socializmom, divokou privatizáciou, straníckymi protekciami, korupciou a dnes často aj zdravotnými problémami. Preto je príkladov na rodinné podnikanie v opačnom garde zatiaľ pomerne málo. Ale Michal Štecko starší tvrdí, že zažíva najkrajšie roky svojho života. A jeho syn zasa, že bez otca na poste technického riaditeľa by sa určite nedostal tam, kde je.

Prerušený dôchodok

Nový zahraničný majiteľ si do brnianskej zlievarne, ktorá kedysi bola súčasťou Zetora, priniesol svoj vrcholový manažment. A Vojtech Pánik starší, ktorého považovali za rozhodného šéfa, dobrého vyjednávača a tvorcu správnych zmlúv, musel z kola von. Iste, zaskočilo ho to, pretože zlievarni venoval takmer štyri roky života, aby dal firmu do poriadku. Ale vedel, že aj takto to vo svete vlastníkov chodí. Pokrčil plecami, zbalil sa a dal si žiadosť o predčasný dôchodok.

Manželka sa vždy na dôchodok tešila, lebo za domom v Rakoviciach pri Piešťanoch mala záhradku, zeleninu a kvety. Ale preňho, maturanta zo strojníckej priemyselky a absolventa Vysokej školy ekonomickej, to bola priveľmi rázna zmena životného rytmu. Mal za sebou vyše tri desaťročia na rôznych manažérskych postoch i riadení vo viacerých firmách, štátnej plánovacej komisii, predrevolučných i porevolučných ministerstvách. Dôchodcovský režim však netrval dlho. Čoskoro prišiel syn a ponúkol mu miesto konateľa vo firme, ktorú s priateľmi zakladal. Vojtech Pánik junior mal skúsenosti z kontrolingu v trnavskej fabrike Sony, z postu výkonného riaditeľa brnianskeho Zetora, kde splnil úlohu majiteľa (HTC Holding) a zreštrukturalizoval ho, čiže vrátil dobré meno krachujúcej starej fabrike na výrobu traktorov svetového mena.

Začas bol aj výkonným riaditeľom HTC Holdingu. Mal tridsaťštyri rokov, keď si spolu s dvoma blízkymi spolupracovníkmi povedali, že je čas namiesto práce na objednávku majiteľov začať na svojom. Ich konzultantská spoločnosť Blue Elephant Company má analýzami, auditmi, školeniami, poradenstvom pre manažmenty, konceptmi praktických opatrení a prípadne aj vlastníckym vstupom pomáhať problémovým firmám. Čas ukázal, že práce je dosť. Napríklad aj okolo Brna, kde z čias práce v Zetore dôverne poznali aj problémy viacerých iných podnikov. Tam teraz riešia vývoj v brnianskom Chemoplaste a Metre Blansko.

Na otcovu otázku, prečo mu konateľstvo ponúka, junior odpovedal, že komu má viac veriť, ak nie otcovi. Ovláda dopodrobna otcovu profesionálnu dráhu a môže mu zveriť úlohy, ktorými odbremení troch majiteľov. "Však aj ja by som chcel ísť na rybačku s tým, kto ryby chytať vie," hodnotí otec synov výber po štyroch rokoch.

Blue Elephant je štíhle spoločenstvo. Majitelia si vystačia sami, potrebujú vlastne iba adresu pre poštu, malú strechu nad hlavou v podobe kancelárií v Brne a Piešťanoch, jediného zamestnanca v Brne, kvalitné počítače a pohodlné autá na presun z miesta na miesto. Pánik junior má síce trvalé bydlisko vo Vrbovom, lebo odtiaľ je manželka, ale v súčasnosti býva v Brne. Rovnako ako Trnavčan, jeho druhý slovenský partner. Tretí z trojice majiteľov je z Walesu, býva však v Trnave, kam sa priženil. Pánik otec si prácu v podstate môže organizovať sám a pracovný kút s počítačom má doma v Rakoviciach. Na starosti má najmä firemné zázemie, styk s účtovníkmi, daňovým úradom, sociálnou poisťovňou a bankou. Nedávno s peňažným ústavom vyrokoval úver napriek tomu, že nemohli ručiť hmotným majetkom, lebo ich majetkom sú ich hlavy.

Na synovi, ktorého formovali japonský štýl práce a manažovania i štúdium manažmentu na Univerzite v Chicagu, si otec váži pracovitosť, poctivosť, obrovský prehľad a schopnosť spájať ľudí do výkonných, efektívne pracujúcich tímov. Vie, že vzťah rodičov a detí, na pracovisku starších a mladších, sa mení a už nie je o automatickej poslušnosti tých mladších. On môže prísť s nápadom, syn si ho vypočuje, rozhodnúť sa však musí sám. Zodpovednosť je na jeho pleciach, nie na rodinnom vzťahu. Obdivuje synov zápal, rýchlosť, akou dozrel a napreduje. Občas sa v ňom však ozve rodič zo starej školy s obavou, aby dieťaťu všetko vychádzalo, aby sa nepopáčil ako občas on. Nad takou myšlienkou však rýchle mávne rukou.

Výhodný tandem

Dvadsať rokov od skončenia strojníckej fakulty vydržal Peter Štecko starší v jedinej firme. Bol spokojný, v Kovoprojekte získal množstvo skúseností a dokázal riadiť desiatky ľudí. Ale keď bývalý režim padol, nezaváhal. Už 1. januára 1990 mal s kolegyňou a kolegom vlastnú firmu. Najprv projektovali a neskôr aj vyrábali zariadenia na povrchové úpravy kovov, galvanické prevádzky, lakovne, kaliarne či ďalšie výroby.

Manželka veľmi chcela, aby sa aj syn Peter stal strojárrom a mládenec vyhlásil, že kvôli mame by vyštudoval, ale nikdy by v brandži nerobil. Otec to neriešil, nech si robí, čo ho baví a uživí. Peter bol odmalička živé dieťa, nuž rovnako ako niektoré deti niektorých kamarátov privádzal niektoré učiteľky do zúfalstva. Rodičia sa však zhodli, že ho netreba uzemňovať, robiť poslušného radového občana z dieťaťa, ktorému sa v hlave generuje nápad za nápadom. Otec synovo spontánne i strategické myslenie a technické riešenia spoznával v lodenici pri stavbe plachetníc. Osemročný Peter sa otcovi odmenil najkrajším vianočným darčekom – drevenou škatuľou na náradie.

Keď mal syn osemnásť, otec mu pomáhal zariaďovať originálne riešené predajne odevov. Výborné nápady mal aj v prvej reštaurácii, aj pri každej ďalšej v rastúcej sieti Medusa Group. Z rodičovskej "brigádnickej" pomoci sa stala spolupráca so synergickým efektom, ktorý si nik nevymyslí. V gastrofirmách je veľa zariadení z nehrdzavejúcej ocele a to bol biznis pre otcovu firmu. Navyše riešenia si spolu "vysedeli", precizovali do detailov. Syn vraví o synergickom efekte: nebyť ocovej firmy určite by nebol tam, kde je. Interiéry, ktoré sú v Bratislave uznávané i závidené, robil tandem syn – otec, bez vysokých honorárov architektov, drahého prerábania, tímu technikov aj bez rizika, že to napokon nevyjde tak, ako si to Peter junior predstavoval. "Možno by sa niektoré riešenia ani nezrealizovali, určite

nie v superkvalite a múdrej cene," hovorí syn.

Keď prišiel penzijný vek, otec Štecko firmu predal, lebo nástupcu nebolo. Obe deti boli v inom svete. Prezieravo si však so synom kúpili časť výroby, ktorá sa im pri tvorbe reštaurácií hodí. Syn ponúkol otcovi post technického riaditeľa, lebo mu dôveruje ako nikomu inému. "Prudko sme expandovali a ja som videl priestor pre ocov talent, samostatnosť, navyše absolútnu lojalnosť a pocit spolupatričnosti k firme," hovorí syn.

Otec neváhal. Aj s vedomím, že syn si ho váži, aj s pocitom, že ak mozog celý život beží naplno, nemožno to odrazu preťať penziou. "Nastalo najkrajšie obdobie môjho života," hovorí P. Štecko starší a syn sa desí chvíle, keď raz otec povie, že končí.

A dokedy to chce otec ťahať? "Ak vydrží zdravie, aspoň dovtedy, kým sa budem môcť s vnúčatami lyžovať," odpovedá. Najstarší vnuk má päť rokov a vnučka je v perinke.

Synovi rovesníci krúčia hlavou, prečo stále chodí s rodičmi aj na dlhé dovolenky a on odpovedá, že nemá problém. Aj v dome bývajú na jednej chodbe.

Tridsaťsedemročný Peter Štecko, ktorého nedávno Profit nazval dravcom gastrobiznisu, hovorí, že s ním je niekedy dosť ťažko žiť, je priveľmi autoritatívny, ale bez vzájomnej tolerancie by to nemohlo tak fungovať. "Otec je láskyplný, ohľaduplný, obetavý a ak sa niekedy nezhodneme, vieme, že život ukáže, kto mal pravdu," uvažuje junior. "Otec i ja sme sa v sólo aktivitách neraz popáliť a dnes sme oveľa pokojnejší, racionálnejší – a aj preto je náš tandem výhodný. Každý vieme, čo si ten druhý myslí bez toho, že by to povedal." Preto za šesťnásť mesiacov urobili osem veľkých reštaurácií a otec pomáha dokonca rozbiehať projekty vo Viedni.

Kúsok romantiky

Všetko mohlo zostať pokojne aj po starom. Bratislavčanka Silvia Majerníková sa mohla naďalej venovať iba architektonickej tvorbe, najmä interiérom, ku ktorým ju to ťahalo. A jej mama Modranka Elizabeth Mihalovičová, stavebná inžinierka, sa mohla venovať príležitostným projekčným prácam, realitám, súdnemu znalectvu a taktiež svojim maloobchodom so značkovým textilom.

Mama s dcérou si však vyrátali, že jedna a jedna nie sú dve a výrazne tento súčet zmenili. Netušil som, že malá útulná kaviarnička v historickom centre Bratislavy, iba pár krokov od známej sochy paparazziho, je ich nápad. Francúzske víno, káva a pre okolie povestné zákusky a torty, ktoré pred niekoľkými rokmi piekli výhradne mama s dcérou. Mohla to byť aj pozvánka do maminej realitnej kancelárie na poschodí paláca, ktorý mal gróf Erdödy pre svoje vznešené návštevy. Keď sa uvoľnili priestory na prízemí nádvorja tohto paláca, zriadili si La Maison, malý showroom a predajničku romantických francúzskych bytových doplnkov. Dcéra sa videla v projektovaní milých poetických interiérov, ktoré by mohli byť zaujímavým protikladom nastupujúcej moderny, ale aj nesúrodej klasiky, zmesi nejasných názorov a všetkého, čo sa prinieslo zo starého bytu, nábytku zdedeného po rodičoch v prípade, že nebolo na nový.

Mama z realitky odporučila dcéru svojim klientom, čo kupovali a rekonštruovali v okolí Bratislavy staré vinohradnícke domy alebo pristavovali nové. A dcéra im ponúkala riešenia, ktoré by vyzerali lepšie a nápaditejšie ako produkcia súčasných nábytkárskych firiem. Vo Francúzsku objavila výrobcu nábytku starých meštianskych vybavení či zariadení vidieckych domov so širokým sortimentom z kvalitného masívneho dreva, nie poľských, rumunských či ázijských povrchných napodobením z drevotriesky, kartónu alebo plastu. Pretože mama kedysi vyštudovala ekonomiku a riadenie v stavebníctve, mohla prevziať starosť o "praktickú" časť tohto biznisu, vrátane dovozu a veľkoobchodu. Dcére ostali voľné ruky na kreativitu a obchodné stretnutia, ktoré vyžadovali znalosť anglického jazyka. Mama zase oprášila zabudnutú stredoškolskú francúzštinu.

E. Mihalovičová vraví, že to nie je biznis, ktorý by zaznamenával vysoké príjmy, pretože nejde s prúdom. Ide o interiéry, ktoré sa nehodia do každého domu či bytu, najmä k moderne, ba ani ku každej povahe. Dcéra však pripomína, že prišli s alternatívou, o ktorú rastie záujem. Časy sa totiž, chvalabohu, menia, ustupuje "podnikateľské baroko" a gýče. Ľudia, ktorí majú peniaze, si už nemyslia, že keď utiahnu svoju firmu, vyriešia si aj bývanie. Hoci aj tak, že z nedostatku času či názoru hodia na stôl dáky zahraničný life-stylový časopis so slovami, že takto nejako by to chceli. Architektka cielene oslovuje najmä nežnejšie pohlavie. Aj preto, že je ženou, ale aj preto, že podľa výskumov majú práve ženy čoraz väčšie slovo pri zariaďovaní interiérov, majú zmysel pre romantiku i detail, ktorý je pri tomto type vybavenia veľmi dôležitý.

V detstve mama ovplyvnila dcéru umeleckým citom až tak, že išla študovať architektúru, v preddôchodkovom veku sa zasa ona dala na štúdium výtvarnej tvorby a dejín umenia na Univerzite tretieho veku, aby získala k svojmu citu aj teoretický background. Dcéra pravidelne berie mamu do zahraničia na veľtrhy nábytku a pomáha jej spoznávať iný svet, pretože ona donedávna bola najradšej

doma, vo vinohradníckom mestečku, vinohradoch a prírode. Aj napriek tomu, že nevýhodou je vzdialenosť a cena dopravy, pre francúzskeho producenta sa rozhodli preto, lebo doma nenašli nič podobné. Hoci by sa malá výroba určite užívala. Azda časom. Možno by to raz mohla byť parketa pre dvanásťročnú vnučku, ktorá sa začína po profesionálnom svete svojej mamy i starej mamy rozhlíadať.

Flexibilita

Osemdesiaty deviaty rok prišiel pre Ladislava Vicsápiho (55) trochu neskoro. Mal síce iba Kristove roky, videl však, že mládež vo veku jeho dcér bude mať pred sebou dlhšiu dráhu. Ale ak už nejaký vlak odišiel, hľadel, aby neodišiel aj ďalší. Vyučený elektrikár a akčný muž začal v rodných Vozokanoch (okres Galanta) po revolúcii s krčmou. Ale keď videl, že dcéra hľadala v roku 2006 priestory pre administratívu nového tlačiarenskeho areálu, navrhol pohostinstvo prestavať.

Na obe dcéry bol prísny ako máloktoť rodič. Staršia Natália nešla na vysokú, oznámil jej, že po maturite sa musí užiť sama. Ale bez úradu práce. Natália má 31 rokov, je úspešnou podnikateľkou v polygrafii a otcovu tvrdú školu považuje za najlepší dar do života. "Ako deťom sa nám veľmi nepáčilo, keď sme museli pomáhať vo fóliovníku a kým iné deti mali prázdniny, chodili sme s otcom aj predávať." Po piatej ráno od Banskej Bystrice cez Zvolen a o deviatej končili v Kremnici. Keď bolo na trhoviskách priveľa konkurencie, papriku radšej predal obchodníkom.

V pravý čas sa vedel zmeniť. Niekdajší miestny národný výbor ho zamestnával ako vodiča nákladniaka, neskôr v Agrostave robil závlahového agronóma. Zakrátko po tom, čo dcéra kúpila v Trnave časť starej tlačiarne, pri rodinnom stole navrhol, že k nej pôjde za šoféra. Odberatelia reklamných novín, prospektov a letákov chceli full service, tlačiarenský produkt presne v dohodnutom termíne na mieste distribúcie. Ale niektorým najímaným dopravcom bolo jedno, čo je tlačiarenský biznis. Videli len svoje. Ak nedošli včas, vyhovárali sa na zápchu na ceste. N. Vicsápiová rastom produkcie potrebovala čoraz viac flexibility, nuž sa s otcom dohodla.

Mesačne najazdí otec Vicsápi jedenásttisíc kilometrov z dcérinej tlačiarne Navi Graf z Vozokán najmä k maďarským odberateľom. Zo začiatku to bolo aj o tretinu viac, teraz však autodopravu riadi a rieši logistiku a zmeny služieb i trás. Aj v noci, ak sa napríklad pokazil tlačiarenský stroj. Občas vyráža z tlačiarne auto s tým, čo stihli vyrobiť, aby klient nečakal a po dotlači okamžite vyráža iné. Z vodiča sa stal šéf a spolujazdič dopravnej firmy s piatimi vodičmi, ktorí jazdia na siedmich dodávkach a menších nákladniakoch. Od jesene budú mať aj vlastný veľký kamión. Niekedy sice ide len o niekoľko sto kilogramov a do malej dodávky sa vmestí aj náklad pre niekoľko firiem, ale trebárs mesačný katalóg ponúk siete obchodov s elektronikou má okolo dvadsať ton.

Formálne vedie síce samostatnú firmu, ale prakticky žije zo služieb dcéry. Profitujú obaja. On a jeho vodiči majú stálu robotu a ona poriadok v doprave. Navyše takto s tlačiarňou Navi graf späť špedičná firma vyjde lacnejšie.

Obaja žijú na vidieku, nuž sú pod kontrolou tých, čo nemajú po návrate zo zamestnania čo robiť a nevedia stráviť ich možno krajšie, väčšie domy či lepšie autá. "Ale keď poviem, poď si to aj ty skúsiť, stiahnu sa," hovorí L. Vicsápi. Páči sa mu, akú vážnosť majú napríklad podnikatelia v Rakúsku. Veď dávajú prácu a plácu.

Dcéra sa usmieva, ako hľadali skladníka. Keď ho previedla areálom a vysvetlila, čo treba robiť, poškrabal sa za ušom. Čakal stôl, stoličku, ceruzku a pokoj v kúte. "Mne zmena problémy nerobila, ale ak sa hovorí, že treba dve generácie, až vymrie socializmus v každej hlave, ja tvrdím, že to potrvá aj šesťdesiat rokov," uvažuje L. Vicsápi a vie, čo hovorí. Napriek slušným platom musí z kandidátov na vodičov veľmi preberať. Keď povie, že do penzie určite nepôjde v deň, keď mu to umožní zákon, lebo robota ho baví, mnohí z tých, ktorí podvečer vysedávajú pri pive, ho považujú za nenormálneho.

Rodinný podnik

Samozrejme, že Dagmar a Miron Mikitovci syna Roberta v mnohom inšpirovali. Určite už pri výbere školy, lebo obaja absolvovali Vysokú školu ekonomickú. Aj on sa dal na školu, ktorá sa medzičasom stala **Ekonomickou univerzitou**. Od rodičov vedel, čo je to letenkový biznis, pretože obaja v brandži roky pracovali. Otec dokonca ako šéf zastúpení vtedajších Československých aerolínií v Bejrúte, na Cypre i v Los Angeles a dve posledné zakladal. Mama si po návrate zo sveta spoluzaložila cestovnú kanceláriu.

Posledné slovo pri svojich rozhodnutiach však mal mladý Robert. Tak sa v záverečnom ročníku **Ekonomickej univerzity** rozhodol vytvoriť si vlastnú cestovnú kanceláriu s predajom leteniek a ďalších služieb leteckým cestujúcim. Vytvoril si svoju vlastnú cestu, uhol záberu a popri samotnom predaji leteniek do biznisu veľmi intenzívne zapájal aj svojho koníčka – informačné technológie. V niečom dokázal byť aj vpredu, lebo kým on budoval firmu a okamžite v nej uplatňoval najnovšiu techniku, starší

kolegovia z brandže ju do svojich firiem zavádzali iba časom. Aj preto, že prišli na trh skôr a vybavenie, ktoré už mali, museli nahrádzať postupne.

Niektoré originálne riešenia si necháva pre seba, pokladá ich za svoje obchodné tajomstvo. Na akej úrovni vo svojej firme dokázal IT uplatniť, svedčí aj fakt, že vyhral medzinárodný tender a získali licenciu pre spoločnosť Carlson Wagonlit Travel s celosvetovou pôsobnosťou. Zabezpečujú pre ňu aj spracovanie údajov pre pobočky v dvadsiatich dvoch krajinách. Určite nevyhrali nízkou cenovou ponukou, pretože v tendri boli aj lacnejší uchádzači. Ale takéto kolosy nič neriskujú kvôli cene. R. Mikita je presvedčený, že za nich rozhodol navrhovaný spôsob spracovania údajov, formy zúčtovania a vysoká efektívnosť služby.

Po odchode od ČSA, ktoré sa stali rozpadom Česko-Slovenska Českými aerolíniami, sa syn s otcom veľmi rýchle zhodli: otec sa v synovej cestovnej kancelárii Sky4U stal prevádzkovým riaditeľom. A zostáva ním aj po dovŕšení dôchodcovského veku. "Asi by som ochorel, keby som musel zostať doma. Je to výborný pocit, robiť iba pre radosť," vraví otec Mikita. Časový limit si nekladie, nech rozhodne zdravie a to zatiaľ slúži. Syna zastupuje počas neprítomnosti, na starosti má kontroling i styk s časťou náročnej klientely, najmä významnými podnikateľmi a topmanažérmi. Syn mu dal voľnú ruku, čo však neznamena ulievanie, ale najmä časovú flexibilitu. Pokojne príde, ak treba, až na popoludnie a ťahá do desiatej večer. Alebo cez víkendy. Lebo počas sviatkov vraj až trpí, keď nie je vo firme.

Na synovi si váži, že začínal od piky bez prechádzajúcej praxe a pokojne priznáva, že Robert za jediné desaťročie zvládol toľko, koľko sa otec učil v štátnej organizácii štvrtstoročia. Syn bol totiž na všetko sám, kým otec sa k istým činnostiam dostal postupne, keď tak rozhodlo vedenie aerolínii. Veľké spoločnosti majú však úplne iné štruktúry než firmy s tuctom či dvoma tuctami zamestnancov.

Syn zasa podčiarkuje vzájomné doplňovanie – u otca sa môže oprieť o jeho životné skúsenosti, ktoré prichádzajú aj s vekom. Napríklad spôsob, ako sonduje a hľadá potenciálny trh. "Ja noviny preletím, otec ich číta podrobne, všimne si aj drobné informácie, z ktorých by mohol vzišť obchod," hovorí syn. Tandem s otcom synovi uľahčuje vedenie spoločnosti. Panuje medzi nimi absolútna dôvera, tak ako to v rodine má byť. Pri iných ľuďoch, dokonca tých najspoľahlivejších, by musel byť zrejme istý druh kontroly. Robertova cestovná kancelária je skutočným rodinným podnikom. V jeho štruktúrach sú už aj jeho manželka a takisto mama, ktorá má na starosti fakturácie a účtovníctvo.

Foto - Maňo Štrauch

[Späť na obsah](#)

15. Väčšine vysokoškolákov sa začína tento týždeň nový akademický rok

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Lumen, 17:30; 19/09/2011; Infolumen; Z domova; Kristína Hatarová, Štefánia Kačalková-Štefančíková]

Monika Obrtalová, moderátorka Rádia Lumen: "Väčšine vysokoškolákov sa začína tento týždeň nový akademický rok. Prednáškové sály sa v najbližších dňoch začnú zaplňať na Univerzite Komenského, Slovenskej technickej univerzite, **Ekonomickej univerzite v Bratislave** a ďalších vysokých školách. Študenti sa na svojich alma mater môžu tešiť na vynovené priestory, projekty, či nové učebné odbory. Zároveň o štúdium vzrástol počas prijímacieho konania pre akademický rok 2011-2012 napríklad v informatických odboroch a farmácii."

Kristína Hatarová, moderátorka Rádia Lumen: "Vyše 27-tisíc študentov z toho takmer 10-tisíc prvákov na všetkých fakultách, bude študovať v tomto akademickom roku na Univerzite Komenského v Bratislave. Na slávnostnom otvorení dnes rektor Karol Mičieta upozornil aj na problémy s financiami vo vysokom školstve. Pre mnohé univerzity bude podľa neho úspechom udržanie rozpočtu vo výške roka 2011. Mičieta kritizoval aj systém pridelovania dotácií podľa počtu študentov. Spravodlivejšie by podľa neho bolo rozdeľovanie štátnych prostriedkov podľa počtu doktorandov a celkovej kvality."

Štefánia Kačalková-Štefančíková, redaktorka Rádia Lumen: "Nástup na vysokú školu je pre študentov veľkou zmenou. Očakávania prvákov sú však triezve."

Prváčka: "Očakávam, že dostanem kvalitné vzdelanie."

Prváčka: "Dúfam, že to bude niečo nové, zaujímavé a už sa v tom nájdem."

Prváčka: "Dúfam, že sa budem učiť natoľko dobre, aby mi to potom pomohlo v budúcnosti v práci, alebo nejak tak."

Štefánia Kačalková-Štefančíková, redaktorka Rádia Lumen: "Na slávnostnej ceremónii si študenti

vypočuli aj slová kritiky na financovanie vysokých škôl od rektora Karola Mičietu. Ten uviedol, že mnohé vysoké školy na Slovensku mohli využiť prostriedky z európskych fondov. Univerzita Komenského nie."

Karol Mičieta, rektor Univerzity Komenského: "Pretože Bratislava dosahuje hrubý domáci produkt ako je priemer Európskej únie, tým nemohla dostať túto výnimku."

Štefánia Kačalková-Štefančíková, redaktorka Rádia Lumen: "Ďalším problémom je, že v Bratislave sa 20 rokov neinvestovalo do rekonštrukcií mnohých budov."

Karol Mičieta, rektor Univerzity Komenského: "Máme nové zákony, máme novú legislatívu o hygiene a bezpečnosti práce, ale nemáme na to peniaze, aby sme dokázali zo štátnej dotácie saturovať prevádzkyschopnosť laboratórií, pracovísk. Musíme mať aj iné zdroje."

Štefánia Kačalková-Štefančíková, redaktorka Rádia Lumen: "Univerzita je ochotná riešiť tento problém splácaním, alebo dlhopismi, avšak na to potrebuje záruky od štátu. O tomto probléme už začali rokovať s vládou, ktorá podľa Mičietu hľadá riešenia. Viac peňazí vo vede by privítali aj doktorandi."

Doktorandi: "Myslím, že ten balík peňazí by mal byť väčší, veda je vlastne to, čo nás drží a posúva vpred."

Doktorandi: "Súhlasím s kolegyňou."

Štefánia Kačalková-Štefančíková, redaktorka Rádia Lumen: "Štefánia Kačalková-Štefančíková, Rádio Lumen."

[Späť na obsah](#)

16. Študenti sa vracajú na internáty, väčšine sa začína akademický rok

[Téma: Ekonomická univerzita; tvnoviny.sk; 19/09/2011; TVnoviny; TASR]

Školy vynovili ubytovacie priestory aj učebne.

Väčšine vysokoškolákov sa začína tento týždeň nový akademický rok. Prednáškové sály sa v najbližších dňoch začnú zaplňovať na Univerzite Komenského (UK), Slovenskej technickej univerzite (STU) a **Ekonomickej univerzite (EU)** v Bratislave, Prešovskej univerzite (PU), Katolíckej univerzite (KU) v Ružomberku a ďalších vysokých školách.

Študenti sa na svojich alma mater môžu tešiť na vynovené priestory, projekty či nové učebné odbory. **EU**, ktorá v novom akademickom roku privíta 2150 prvákov bakalárskeho stupňa, prichystala pre študentov nové počítačové učebne a čiastočne vymenila okná v učebniach.

Žilinská univerzita (ŽU) obnovila vybavenie ubytovacích zariadení Veľký diel v rozsahu 480 ubytovacích miest a tiež zväčšila ponuku vydávaných jedál pre študentov na deväť.

"Najvýraznejšou zmenou v areáli ŽU Veľký diel je sprevádzkovanie parkoviska s kapacitou 800 parkovacích miest s nulovým, resp. symbolickým spoplatnením parkovacieho miesta," povedal prorektor pre vzdelávanie ŽU Milan Trunkvalter.

Zrekonštruovanú jedáleň, ktorú môže využívať aj verejnosť, otvorila začiatkom septembra STU.

KU momentálne investuje osem miliónov eur do novej knižnice, kde chce vytvoriť archívne priestory pre vyše 470.000 kníh.

Viacere univerzity začínajú vyučovať nové učebné odbory.

"Pedagogická fakulta (PF) KU bude vzdelávať v troch nových bakalárskych študijných programoch, sú to pedagogika, liečebná pedagogika a učiteľstvo talianskeho jazyka a literatúry v kombinácii," priblížil hovorca KU Vladimír Buzna. Na Filozofickej fakulte (FF) KU budú môcť v novom roku absolventi bakalárskeho stupňa získať zo psychológie magisterský titul.

[Späť na obsah](#)

17. Absolventi škôl, čo podporujú odbornú prax, majú vyhraté

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 20/09/2011; s.: 21,24; vzdelávanie; Jana Véghová]

Jana Véghová

V súčasných podmienkach a meniacom sa pracovnom trhu je nevyhnutné, aby vysoké školy spolupracovali v maximálnej miere s podnikateľmi a firmami a pripravovali študentov pre potreby praxe. Dlhoročné skúsenosti ukázali, že je nanajvýš potrebný spätný transfer knowhow z praxe na univerzitu. Ako upozorňuje Lucia Gunišová, napríklad **Ekonomická univerzita** má uzatvorené zmluvy o spolupráci s mnohými organizáciami a študenti nastupujú počas štúdia na odborné stáže. "Na univerzite je zriadené Kariérne centrum, ktoré ich má podporiť v príprave na budúcu kariéru," informuje Gunišová. "Vysoká škola manažmentu zasa ponúka študentom možnosť študovať počas celého obdobia v slovenskom alebo anglickom jazyku," dopĺňa Lukáš Frývaldský z VŠM.

Študent teda môže získať medzinárodne akreditované a uznávané americké tituly. Na Žilinskej univerzite si odborníci z firmy Ipesoft zobrali pod patronát výučbu predmetu programovanie systémov reálneho času a stali sa jeho garantmi. Študenti tak majú možnosť spoznávať túto oblasť z pohľadu expertov z praxe. Okrem získania nových poznatkov z oblasti najpokročilejších softvérových riešení je výhodou aj možnosť robiť záverečnú diplomovú prácu pre firmu, čo bol aj prípad bývalého študenta Tomáša Stoličného. "Skúsenosti získané počas štúdia som mohol využiť priamo v reálnych projektoch a diplomovou prácou som prispel k vývoju aplikácií používaných zákazníkmi spoločnosti. Úspešná diplomová práca mi zabezpečila štart perspektívnej kariéry a zvýšenie mojej hodnoty na trhu práce." O výhodnosti spolupráce s podnikateľským prostredím je presvedčený aj dekan Fakulty riadenia a informatiky Žilinskej univerzity prof. Karol Matiaško. "Aj vďaka spoločným aktivitám sa univerzite darí odstrániť problém, ktorý reálne pociťujú niektoré univerzity, a to problém odtrhnutosti vysokých škôl od praxe," hovorí dekan Matiaško. "Súčasne týmto spôsobom sprostredkujeme našim študentom priamy kontakt s najmodernejšími technológiami," dodáva. Vzhľadom na to, že založenie Ipesoftu sprevádzala vízia vývoja vlastnej unikátnej softvérovej technológie reálneho času, bola spoločnosť už pri svojom vzniku závislá od nábora ľudí so špecifickými znalosťami. Trh takýchto špecialistov však bol relatívne obmedzený, čo bol jeden z dôvodov rozhodnutia aktívne pristupovať k príprave expertov. Miroslav Kunsch, generálny riaditeľ spoločnosti, spomína: "Rozhodli sme sa uprednostniť vlastný kariérny program pred akvizíciou hotových špecialistov na trhu práce. Umožnilo nám to vyhľadávať talenty a vychovávať si budúcich zamestnancov ešte pred začiatkom ich pracovnej kariéry." Počas trojročného kariérneho programu pracujú vybraní uchádzači na čiastočný úväzok na rôznych pozíciách v spoločnosti, aktívne sa podieľajú na konkrétnych projektoch, prichádzajú do styku so zákazníkmi a reálne riešia problémy z praxe. AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

Vo firmách zúročia študenti vedomosti získané na škole.

Len samotné štúdium a diplom z vysokej školy už na získanie vstupenky do praxe nestačia
.FOTO:SHUTTERSTOCK

[Späť na obsah](#)

18. Na východ bude dochádzať

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 21/09/2011; 218/2011; s.: 34; VOLEJBAL; LUCIA JEŽÍKOVÁ]

V drese volejbalistiek Spišskej Novej Vsi sa predstaví aj MÁRIA HNÁTOVÁ

Do ženského extraligového družstva Spišskej Novej Vsi pribudla po Kataríne Bryndzovej ďalšia posila, ktorej korene síce pochádzajú z východného Slovenska, ale v posledných rokoch sa "veľkému" volejbalu venovala na opačnom konci republiky. Na ročné hostovanie zo Slávie **Ekonomická Univerzita** Bratislava prišla na Spiš rodáčka zo Starej Ľubovne Mária Hnáťová.

"Celé sme to zbúchali veľmi rýchlo. Minulý pondelok ma kontaktovala liberka Lenka Vartovníková, ktorej manžel je zároveň tréner tímu a do stredy bola dohoda na svete," načrtla okolnosti prestupu mladšia z volejbalových sestier Hnáťových. Prestupové šumy okolo dvadsaťdvaročnej prihrávajúcej smečiarky prichádzali najskôr z Nemecka, neskôr z Česka, no 180-centimetrová volejbalistka napokon nabrala východný kurz. Nerozhodnosť okolo angažmánu na novú sezónu totiž podnecovalo rozrobené štúdium trénerstva a učiteľstva na Fakulte telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave. "Teraz som štvrtáčka a školu si chcem určite dokončiť, preto bolo rozhodovanie o niečo zložitejšie." Rozvrh na nadchádzajúci semester jej dovoľuje, aby mohla druhú polovicu týždňa trénovať s novými spoluhráčkami, v Bratislave sa bude pripravovať individuálne. "To nie je žiadny problém, už len v škole mám veľa predmetov, ktoré mi pomôžu udržiavať sa v kondícii. Do toho posilňovňa a volejbalovú prípravu potom zladím so zvyškom tímu." Z Majkinho príchodu na Spiš mali radosť i rodičia, takto budú mať aspoň jednu dcéru o čosi bližšie. "Z domu je to len hodinka cesty. Naši sa veľmi tešia, ako nás budú chodiť povzbudzovať," povedala Mária. Staršiu Andreu už predsa len vídajú menej, okrem toho, že sa v lete vydala, v novom ročníku ženskej extraligy sa predstaví v drese bratislavského tímu VŠK Paneurópa. "Musím povedať, že ma tunajšie podmienky veľmi príjemne prekvapili. V klube funguje všetko na

jednotku, medzi dievčatami panuje úžasná súdržnosť a pohoda." Rovnako ju teší, že na volejbal v Spišskej Novej Vsi chodí veľa ľudí. "Zápasy víkendového domáceho turnaja sme odohrali pred plným hľadiskom. Jednoducho skvelé." hovíe si na novom pôsobisku Mária Hnátová. LUCIA JEŽÍKOVÁ

O POHÁR PRIMÁTORA SNV

Uplynulý víkend v Spišskej Novej Vsi odohrali 4. ročník dobre obsadeného medzinárodného turnaja O pohár primátora SNV. Finálové víťazstvo si po päťsetovej dráme odniesli hráčky z českého Frýdku-Místku, domáce volejbalistky obsadili výborné 2. miesto. Východniarky získali aj individuálne ocenenia: najlepšou liberkou turnaja sa stala Lenka Vartovníková, najlepšia smečiarica bola Paula Kubová.

[Späť na obsah](#)

19. Nové Zámky: Investičné príležitosti v meste, ktoré žije

[Téma: Ekonomická univerzita; ASB; 19/09/2011; 08,09/2011; s.: 12,13,14; REGIÓNY; Ľudo Petránky]

Nové Zámky vznikli ako renesančná pevnosť v druhej polovici 16. storočia, ktorá mala zabrániť postupu osmanských vojsk. Názov hrad Castrum Novum sa dostal aj do dnešného názvu mesta, ktoré sa stalo centrom dolného Ponitria. Dnes sú Nové Zámky významným železničným a cestným dopravným uzlom južného Slovenska, ktorý je predpokladom na ďalší rozvoj tradične silného poľnohospodárstva, ale aj potenciálom na expanziu priemyselnej výroby.

Investičné príležitosti

"Štruktúra stratégie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Nové Zámky sa zakladá na strategických víziách," hovorí primátor mesta Ing. Gejza Pischinger. "V oblasti hospodárskeho rozvoja a základnej infraštruktúry predpokladáme, že ľudské zdroje sa budú optimálne využívať, pretože ich kvalita má nadpriemernú úroveň a v hospodárskej štruktúre mesta sú významným prvkom." Z výrobných aktivít sú podporované najmä environmentálne prijateľné a mimoriadne sofistikované priemyselné odvetvia s vysokou pridanou hodnotou. Spolupráca mesta a podnikateľov prináša vzájomný prospech a vďaka spoločnému postupu sa mesto stáva atraktívnym pre obyvateľov, návštevníkov a investorov. Základná infraštruktúra vyhovuje nárokom na ďalší rozvoj mesta v súlade so zásadami trvalej udržateľnosti. Plocha na priemyselné podniky sa nachádza južne od zastavanej časti mesta v poli medzi Nesvadskou cestou a poľnohospodárskym dvorom Jánov dvor. Lokalita má výmeru 43,4 ha obdĺžnikového tvaru a je prístupná zo spevnenej cesty, ktorá vedie k poľnohospodárskemu dvoru.

Podnikateľské prostredie

"Pre podnikateľskú činnosť spoločnosti je nevyhnutné brať do úvahy prostredie, v ktorom podnikateľská jednotka pôsobí," zdôrazňuje primátor mesta. "Toto prostredie sa skladá z externých vplyvov, ktoré môže spoločnosť len veľmi ťažko ovplyvniť a ovládať. Preto treba lokalitu v Nových Zámkoch priblížiť z pohľadu týchto vplyvov, aby mohli byť lepšie odhadnuteľné." Ekonomické faktory - medzi ne patrí výhodná geografická poloha, ktorá je predpokladom rozvoja priemyselných odvetví v meste. Rovnako ako v minulosti, aj v súčasnosti je mesto významným strediskom poľnohospodárskej výroby. Pestujú sa tu rôzne druhy ovocia a zeleniny a špecifikom je pestovanie špargle. Tieto poľnohospodárske aktivity boli dôvodom na vybudovanie jednej z najväčších konzervární v strednej Európe. Po prekonaní určitých ekonomických problémov by konzervársky priemysel mohol znova zastávať poprednú pozíciu tak ako v minulom období. Demografické faktory - celkový počet obyvateľov v meste je okolo 42 000, z toho nezamestnaní predstavujú menej ako 7 %. Miera nezamestnanosti v okrese sa pohybuje okolo 13 %. Kvalifikovanú pracovnú silu pre rôzne odvetvia priemyslu zabezpečuje široká sieť stredných odborných škôl, pričom v meste majú svoje detašované pracoviská aj tri vysoké školy: Obchodná fakulta **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, bakalárske štúdium v Nových Zámkoch; Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce Sv. Alžbety - Fakulta ošetrovateľstva v Nových Zámkoch; Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave - externé bakalárske štúdium v Nových Zámkoch. Iné vysoké školy technického zamerania sú situované vo väčších mestách neďaleko Nových Zámkov. Vzdelanostná štruktúra - najvyšší podiel v rámci vzdelanostnej štruktúry bývajúceho obyvateľstva mesta Nové Zámky predstavujú obyvatelia s ukončeným učňovským vzdelaním, čo je viac ako 20 % všetkých obyvateľov. Obyvatelia so základným vzdelaním predstavujú takmer 20 % a úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou dosiahlo 19 % bývajúceho obyvateľstva. Vysokoškolsky vzdelaných ľudí je 9 %.

Doprava a technická infraštruktúra

S investičnými možnosťami súvisí aj potenciál rozvoja dopravy a technickej infraštruktúry, preto na území mesta treba počítať so stavbami dopravného a technického vybavenia. "K tým najdôležitejším patrí výstavba základného komunikačného systému mesta, úprava účelovej cesty zabezpečujúcej napojenie navrhovaného priemyselného areálu, ako aj napojenie tohto areálu na zariadenia technickej

infraštruktúry," hovorí primátor Gejza Pischinger. "V neposlednom rade chceme zlepšiť aj situáciu v statickej doprave a zrealizovať nové objekty v mestskej a prímestskej hromadnej doprave."

Kvalita života

"V oblasti sociálneho rozvoja a kvalite života chceme naplňovať predstavu o Nových Zámkoch ako atraktívneho miesta na bývanie," hovorí primátor mesta. "Svojim obyvateľom poskytuje mesto nadštandardné možnosti vzdelávania, kultúrneho, športového vyžitia a iné voľnočasové aktivity. Zdravotnícka a sociálna starostlivosť, ako aj dobrá bezpečnostná situácia v meste a kvalitné životné prostredie vytvárajú dobré podmienky na spokojný život." Mesto žije - súčasťou života obyvateľov mesta je udržiavanie tradícií a zvykov a toto vzácne dedičstvo sa prezentuje na novozámockom folklórnom festivale a na mestských oslavách, ktoré sa konajú každoročne v letných a jesenných mesiacoch. Sú to najmä oslavy Dňa detí, augustová Porciunkula - novozámocký jarmok či septembrové obaračkové slávnosti. Okrem tradičných mestských osláv sa každoročne konajú rozličné festivaly, z ktorých niektoré majú už dlhoročnú tradíciu. Patria k nim najmä novozámocký Jazz Fest, novozámocká súťaž v príprave klobás, Motofest, letecký deň a ďalšie. Kultúrny rozmer mesta prinášajú kultúrne strediská, knižnice, základná umelecká škola, Galéria umenia zriadená novozámockým rodákom akad. mal. Ernestom Zmetákom, múzeum, kino, amfiteáter, ako aj pravidelné podujatia: literárne kaviarne, hudobné festivaly či divadelné predstavenia. Mesto, v ktorom chce byť každý zdravý - pýchou mesta v oblasti športu je termálne kúpalisko Štrand Emila Tatárika, pričom medzi ďalšie navštevované športové stánky patrí aj športová hala Milénium, zimný štadión, atletický a futbalový štadión. Raj pre milovníkov prírody - v každom ročnom období láka nábrežie rieky Nitra. Nezabudnuteľné zážitky ponúkajú lesopark Berek a čarovný minivodopád Zúgov.

Ľudo Petránky

Nové Zámky

Kraj: Nitriansky samosprávny kraj

Región: Dolné Ponitrie

Rozloha katastrálneho územia mesta: 72,56 km²

Počet obyvateľov mesta: 42 262 (2010)

Počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva: 22 730 (53,8 %)

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese: 13,47 %

Významní zamestnávateľia:

- OSRAM Slovakia, a. s.
- Cikautxo SK, s. r. o.
- COOP Jednota Nové Zámky SD
- Poľnohospodár NZ, a. s.
- Pastorkalt, a. s.
- Brantner Nové Zámky, s. r. o.
- SAD Nové Zámky

Silné stránky mesta

- výhodná dopravná poloha
- priaznivé klimatické podmienky, vysoký poľnohospodársky potenciál
- rozvinutá priemyselná výroba
- diverzifikovaný podnikateľský sektor
- dostatok voľnej pracovnej sily v oblasti služieb
- rozvinuté školstvo (vrátane pobočiek vysokých škôl)
- kompaktná urbanistická štruktúra mesta, priaznivé zónovanie funkčných celkov, dobré možnosti dopravnej obsluhy
- aktualizovaný územný plán

Slabé stránky mesta

- mesto nie je priamo napojené na rýchlostnú komunikáciu
- málo rozvinutý cestovný ruch

Nové Zámky: Investment opportunities in a city that lives Nové Zámky was established as a

Renaissance fortress to repel the advances of the Ottoman forces in the second half of the 16th century. The name of the castle, Castrum Novum, has been retained in the present name of the city which became the centre of Dolné Ponitrie. Today Nové Zámky is a significant rail and transport centre for southern Slovakia, which is advantageous for the expansion of both its traditional agricultural trade and for potential industrial manufacturing.

Foto:

Ortofotomapa mesta Nové Zámky

1. historická časť mesta, t. j. priestor vnútri bývalej pevnosti, 2. priemyselné zóny - Pozn.: zakreslené plochy priemyslu (plochy priemyslu a skladovania, ako aj plochy pre komunálnu výrobu, malé a stredné podnikanie) zachycujú v súčasnosti zastavané aj výhľadovo zastaviteľné plochy.

Hlavné námestie s dominantami - farským kostolom a súsoším Najsvätejšej Trojice Foto: Peter Szabó

Ortodoxná synagóga Foto: Peter Szabó

Termálne kúpalisko Štrand E. Tatárka Foto: Peter Szabó

Športová hala Milénium Foto: Peter Szabó

[Späť na obsah](#)

20. Študovať na vysokej sa dá aj za štátne

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 21/09/2011; Ekonomika - Spotrebiteľ; Jarmila Horáková]

Štúdium na vysokej škole nie je lacné. Pre niektoré rodiny znamená veľký zásah do rodinného rozpočtu. Situáciu im môžu uľahčiť sociálne podpory, ktoré vysokoškolákom dáva štát.

BRATISLAVA. V minulom kalendárnom roku riadne skončilo vysokoškolské štúdium na verejných a súkromných vysokých školách 72 231 študentov. Oproti predchádzajúcemu roku to bolo o 1761 študentov viac.

Aby bolo štúdium sprístupnené všetkým študentom v sociálnej núdzi, môžu využiť sociálne štipendiá alebo zvýhodnenú pôžičku zo Študentského pôžičkového fondu.

Vlani tak verejné vysoké školy vyplatili na sociálnych štipendiách vyše 23 miliónov eur. Ku koncu decembra ich poberalo 15 907 študentov. Maximálna výška sociálneho štipendia bola 210 eur.

Záujem je veľký

Na študijných oddeleniach jednotlivých fakúlt hovoria, že záujem o sociálne štipendiá je veľký. V tomto akademickom roku žiadosti uchádzači ešte len začínajú podávať.

Zuzana Kratynová zo študijného referátu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach povedala, že v minulom akademickom roku u nich malo záujem o štipendium 1822 uchádzačov, ale počet tých, ktorí ho naozaj dostali, bol oveľa nižší.

"Mnohí totiž po kontrole všetkých potrebných dokladov, a tých je dosť, nespĺnili podmienky na jeho nárok," povedala.

Na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici sociálne štipendiá priznali 1164 študentom. Je to zhruba desať percent z celkového počtu študentov prvého a druhého stupňa, povedala prorektorka Milota Vetráková. Škola celkovo na tento účel vyplatila 1,4 milióna eur.

Na Katolíckej univerzite v Ružomberku bola priemerná výška štipendia 206 eur. Jej hovorca Vladimír Buzna však povedal, že v porovnaní s predchádzajúcim rokom bolo poberateľov menej, lebo na univerzite poklesol počet študentov.

Kedy treba požiadať

O sociálne štipendium môžu študenti požiadať hneď na začiatku akademického roka alebo kedykoľvek v jeho priebehu, a to až do 30. júna.

Formuláre žiadostí sú na študijných oddeleniach univerzít. Toto štipendium sa priznáva k prvému dňu v

mesiaci, v ktorom študent podal žiadosť.

Tým, ktorým by sociálne štipendium nepostačovalo, alebo by ho nedostali, môže s financiami pomôcť Študentský pôžičkový fond.

Jeho riaditeľ Ľubomír Zburin povedal, že za posledné tri roky ho fond poskytol každému, kto si podal žiadosť.

V minulom akademickom roku fond poskytol 2404 pôžičiek, z toho 301 žiadateľom študujúcim externou formou.

Celkovo na pôžičkách vyplatili 2 918 096 eur.

V poslednom období najviac študenti žiadajú o maximálnu výšku pôžičky a to 1 327,76 eur na akademický rok. "To svedčí o tom, že celkové náklady na štúdium sa z roka na rok zvyšujú," povedal riaditeľ Študentského pôžičkového fondu Zburin.

Až do ukončenia denného štúdia druhého stupňa, no najdlhšie do 26. roku majú vysokoškooláci nárok na zľavnené cestovné na železnici i v autobuse. Treba mať čipovú kartu, študentom ju vydá škola.

Pri jednorazových cestovných lístkoch si študent môže uplatniť 50percentnú zľavu. Pri časových, mesačných alebo týždenných 60percentnú.

Na zľavnené cestovné majú nárok aj študenti, ktorí študujú v zahraničí vrátane Českej republiky. Tí na zľavu potrebujú žiacky preukaz, ktorý im prepravca vydá na základe potvrdenia o návšteve školy a bude platiť od septembra tohto roka najviac do 30. 9. 2012.

Pokiaľ by bol doklad o návšteve školy vydaný v cudzom jazyku, musí študent predložiť úradný preklad. Netýka sa to češtiny.

Študent, ktorý ide na zápis do prvého ročníka denného štúdia na prvom stupni vysokej školy, pri ceste do školy ešte nemá nárok na zľavu.

Až po zápise a po vydaní bezkontaktnéj čipovej karty s aktivovanou dopravnou časťou na termináli školy a holografickou známkou platnosti si už na cestu späť môže kúpiť zľavnený cestovný lístok.

Neplatí pre augustové termíny.

Pokiaľ by študentovi prvého ročníka škola z nejakého dôvodu nemohla zabezpečiť vydanie bezkontaktnéj čipovej karty, môže na zľavu domov cestovať s papierovým potvrdením o návšteve školy. Tá by platila len do 31. októbra 2011.

Zľavy na cestovné sa netýkajú študentov externej formy štúdia.

Už po prvom roku štúdia na vysokej škole môže študent dostať štipendium za prospech.

BRATISLAVA. Tí, ktorí nebudú mať problém s plnením si študijných povinností, si môžu rozpočet zlepšiť odmenou za prospech, a to už po prvom semestri.

Podmienky na udeľovanie prospechových štipendií si stanovujú samotné vysoké školy, nie sú teda všade rovnaké. Študent o štipendium nežiada a ani naň nemá nárok. Či ho získa, závisí od jeho študijného priemeru, ktorý nesmie byť horší ako 1,2 až 1,5 a v jeho výkaze sa nesmie objaviť ani jedno ohodnotenie FX.

Nemôže tiež prekročiť štandardnú dĺžku štúdia, nesmie mu byť udelené disciplinárne opatrenie a nemôže mať v predchádzajúcom akademickom roku prerušené štúdium. Výška štipendia je rôzna, určujú ju jednotlivé fakulty.

Od júla funguje stránka Študentské financie, kde si každý záujemca alebo študent vysokej školy môže sám vypočítať cez online kalkulačku, či má, alebo nemá nárok na sociálne štipendium.

BRATISLAVA. Webovú stránku Študentské financie od jej spustenia počas tohtoročných prázdnin využilo už 6000 záujemcov. Chodia na ňu nielen študenti, ale aj ich rodičia, ktorých zaujíma financovanie vysokoškolského štúdia.

V online kalkulačke si môžu informatívne prepočítať výšku sociálneho štipendia alebo výšku študentskej pôžičky a jej porovnanie s komerčnými produktmi.

Kalkulačka na výpočet výšky sociálneho štipendia nadväzuje na obdobnú službu, ktorá bola na neexistujúcej internetovej stránke ministerstva školstva Moderná škola.

Prečo stránka vznikla

Webovú stránku vytvoril a spustil Patrik Lučan, absolvent bratislavskej Filozofickej fakulty Univerzity Komenského, ktorý ako študent sociálne štipendium poberal.

Hovorí, že práve táto skutočnosť ho motivovala na vytvorenie užitočnej stránky, ktorá by komplexne a aktuálne informovala o možnostiach financovania štúdia ako takého.

"Ako webový programátor som mal neužitočných projektov už plné zuby. Vysokoškolské štúdium niečo stojí, nemá naň každý, a v praxi rodiny riešia veľa finančných problémov, s ktorými si vlastne nevedia poradiť a netušia, na čo všetko majú nárok," povedal Lučan.

Pri otázkach na sociálne štipendia odpovedá Lučan spolu s priateľkou na základe naštudovaných materiálov a v spolupráci s viacerými odbornými pracovníkmi študijných oddelení vysokých škôl.

Projekt úzko spolupracuje so Študentským pôžičkovým fondom, jeho riaditeľ Ľubomír Zburín odpovedá na otázky týkajúce sa tejto oblasti.

Informatívny charakter

Študentské financie nie sú dotované žiadnou organizáciou pôsobiacou vo finančnom sektore. Stránka má informatívny charakter, ak študent do kalkulačky vloží pravdivé informácie, mal by sa dozvedieť skutočnú výšku sociálneho štipendia, alebo aj nemilú správu, že naň nemá nárok.

Lučan však upozorňuje, že pri osobných konzultáciách môže študijný referent natrafiť na skutočnosti, ktoré študenti na stránke neuviedli, a teda výška štipendia môže byť aj iná.

Univerzity v rámci svojich možností môžu študentom vo finančnej tiesni pomôcť aj pôžičkami zo svojho štipendijného fondu.

BRATISLAVA. Študentom vysokých škôl môže v núdzi vypomôcť aj štipendijný fond univerzity.

Podrobnosti o finančnej výpomoci cez štipendijné fondy fakúlt rieši štipendijný poriadok, preto je vhodné si ho preštudovať. Štipendijné fondy, z ktorých by mohol študent čerpať pôžičku, však nemá každá vysoká škola.

Každá fakulta ale dokáže študentovi v prípade udalosti s vážnymi zdravotnými následkami, alebo náhle nepriaznivej sociálnej situácie v rodine jednorazovo alebo opakovane pomôcť.

Málo známe pôžičky

Najväčšia Univerzita Komenského v Bratislave podľa vyjadrenia Jána Pekára, prorektora pre študijné veci, pôžičky zo štipendijných fondov neposkytuje.

To isté nám oznámili z rektorátu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Aj hovorca Katolíckej univerzity v Ružomberku Vladimír Buzna potvrdil, že takáto možnosť u nich nie je zakotvená. Podľa neho poslucháči využívajú pôžičky zo Študentského pôžičkového fondu.

Naopak, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici túto možnosť ponúka. Nevyužíva sa však hromadne. Podľa prorektorky Miloty Vetrákovéj pôžičku zo štipendijného fondu univerzity v súčasnosti čerpajú štyria študenti – jeden absolvent pôžičku spláca a traja začínajú so splátkami od tohto akademického roku.

Rovnako je to na fakultách **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Prorektor Ferdinand Daňo však povedal, že v minulom kalendárnom roku nepožiadali ani jeden študent o takúto pôžičku. Milan Trunkvalter, prorektor Žilinskej univerzity v Žiline, hovorí, že ich fakulty pôžičky poskytujú.

Disciplinárny priestupok

Žiadne zo štipendií nemôže študent použiť na iný účel, než boli určené.

Pokiaľ by ho využil napriek tomu, že by naň nemal nárok alebo by ho ináč zneužil, dopustil by sa disciplinárneho priestupku.

Kto si môže požičať?

O pôžičku zo Štátneho pôžičkového fondu môže požiadať študent prvého denného a externého vysokoškolského štúdia a to do výšky 1327,67 eura v každom akademickom roku.

Nárok majú aj študenti, ktorí študujú na zahraničnej vysokej škole s trvalým pobytom na Slovensku, alebo študent, ktorý študuje na vysokej škole v Slovenskej republike v postavení zahraničného Slováka.

Ako sa vypláca

Pôžička sa vypláca v dvoch dávkach, prvá do 14 dní od doručenia podpísanej zmluvy o pôžičke s príslušnými dokladmi, druhá časť k 15. februáru akademického roka.

Termín na podanie

Študenti denného, externého i nadštandardného štúdia musia stihnúť žiadosť podať do 10. októbra tohto roka.

Ak študujú na zahraničnej vysokej škole, tak do 20. októbra.

Ako zaplatiť školné

Ak študent potrebuje vyplatiť školné jednorazovo pred termínom zápisu, možno sumu na jeho žiadosť vyplatiť v predstihu. Doklad o zápise potom doručí fondu dodatočne.

Ak študent potrebuje zaplatiť vyššie školné, ako je suma 1327,67 eura, respektíve sa približuje k tejto sume, môže požiadať o pôžičku do dvojnásobku uvedenej sumy, teda do výšky 2655,52 eura.

Postup pri žiadosti

1. Žiadosť, ktorá je na každej webovej stránke vysokej školy alebo fondu, treba vyplnenú odovzdať fakulte, na ktorej žiadateľ študuje.
2. Študijné oddelenie fakulty po kontrole a potvrdení správnosti údajov žiadateľa v žiadosti zostaví abecedný zoznam žiadateľov o pôžičku a posunie ho fondu.
3. Schválenie pôžičky fond oznámi žiadateľovi do 30 dní od doručenia žiadosti fondu na trvalú adresu.
4. Žiadatelia o pôžičku musia mať jedného ručiteľa, občana SR s trvalým pobytom na Slovensku. V čase ručenia musí mať zabezpečený príjem najmenej vo výške životného minima a v roku ručenia nesmie prekročiť vek 55 rokov.
5. Podpisom zmluvy o pôžičke je študent v rámci skupinového poistenia klientov fondu poistený pre prípad trvalých následkov úrazu a smrti, takže mu nevznikajú žiadne povinnosti v súvislosti s poistením. Poistné (vo výške 3,5 promile zo zostatku dlhu) formou pôžičky uhradza fond, ktoré pripisuje na ľarchu účtu klienta.

Ako sa spláca

Najdlhšia lehota splatnosti pôžičky je 10 rokov od uzavretia zmluvy o pôžičke. Do lehoty splatnosti pôžičky sa nezapočítava čas štúdia a zákonný odklad splátok.

Odpustenie pôžičky

V mimoriadnych prípadoch, najmä ak sa dlžník nedostal do hmotnej núdze z vlastnej viny a je odkázaný na sociálnu pomoc, môže rada fondu rozhodnúť o odpustení časti pôžičky.

Aký je záujem

V minulom akademickom roku fond poskytol 2404 pôžičiek, z toho 301 žiadateľom študujúcim externou formou. Celkovo na pôžičkách vyplatil 2 918 096 eur. V poslednom období najviac študenti žiadajú o maximálnu výšku pôžičky, a to 1327,76 eura na príslušný akademický rok, čo svedčí o tom, že celkové náklady na štúdium sa zvyšujú.

Za posledné tri roky fond pôžičku poskytol každému žiadateľovi.

Jarmila Horáková

[Späť na obsah](#)

21. Zaznamenali sme

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 22/09/2011; s.: 21,23; ŠPORT; Redakcia]

MOTORIZMUS

SLOVENSKÝ reprezentant Štefan Svitko si na majstrovstvách Európy v enduro vybojoval v kategórii Senior E3 bronz. Jeho kolega Robert Kapajčík skončil piaty.

FUTBAL

VEDENIE talianskeho klubu Inter Miláno prepustilo zo svojich služieb trénera Giana Piera Gasperiniho. Zverenci 53-ročného kouča prehrali predvčerom s nováčikom Serie A Novarou 1:3. ÚTOČNÍKA Chelsea Didiera Drogbu, ktorý je vo vlasti národným hrdinom, menovali za jedného z 11 členov národnej Komisie pravdy a zmierenia. Kanonier chce pomôcť Pobrežiu Slonoviny po krvavých nepokojoch počas prezidentských volieb. BOHATÝ ruský klub Anži Machačkala neprestáva udivovať lákavými ponukami pre najväčšie hviezdy zo zelených trávnikov. Najnovšie má záľusť na Franka Lamparda a Stevena Gerrarda, ktorým ponúka astronomické platy.

HOKEJ

RADA guvernérov zámorskej NHL rokovala o pripravovaných kozmetických zmenách v súvislosti s bránkou. Ide o zavedenie zelenej overovacej čiary či úpravu konštrukcie bránky.

TENIS

ATP Challenger Tour v Trnave (dotácia 64 000 eur, antuka): Červenák (SR) - Sousa (Portug.) 6:2, 6:3, Čapkovič (SR) - Kovalík (SR) 0:6, 6:2, 6:1. NOVOU medzinárodnou vyslankyňou dobrej vôle Detského fondu UNICEF sa stala Serena Williamsová. Američanka je známa vo svete nielen z kurtov, ale aj vďaka svojmu úsiliu mimo nich. PO októbrovom turnaji ATP vo Viedni sa druhý raz a zrejme nadobro skončí kariéra domáceho matadora Thomasa Mustera. Lavoruká bývalá svetová jednotka 2. októbra oslávi 44. narodeniny.

VOLEJBAL

V BRATISLAVSKEJ športovej hale Mladosť sa zajtra a v piatok uskutoční vynikajúco obsadený turnaj žien Slávia EU Cup 2011 Pohár rektora **Ekonomickej univerzity** Bratislava.

[Späť na obsah](#)

22. Niektoré univerzity požívajú aj z fondu

[Téma: Ekonomická univerzita; Košický Korzár; 21/09/2011; 218/2011; s.: 9; Rodina; or]

Univerzity v rámci svojich možností môžu študentom vo finančnej tiesni pomôcť aj pôžičkami zo svojho štipendijného fondu.

Študentom vysokých škôl môže v núdzi vypomôcť aj štipendijný fond univerzity. Podrobnosti o finančnej výpomoci cez štipendijné fondy fakúlt rieši štipendijný poriadok, preto je vhodné si ho preštudovať. Štipendijné fondy, z ktorých by mohol študent čerpať pôžičku, však nemá každá vysoká škola. Každá fakulta však dokáže študentovi v prípade udalosti s vážnymi zdravotnými následkami, alebo náhlejšej nepriaznivej sociálnej situácie v rodine jednorazovo alebo opakovane pomôcť.

Málo známe pôžičky

Najväčšia univerzita - Univerzita Komenského v Bratislave podľa vyjadrenia Jána Pekára, prorektora pre študijné veci, pôžičky zo štipendijných fondov neposkytuje. To isté nám oznámili z rektorátu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Aj hovorca Katolíckej univerzity v Ružomberku Vladimír Buzna potvrdil, že takáto možnosť u nich nie je zakotvená. Podľa neho poslucháči využívajú pôžičky zo Študentského pôžičkového fondu. Naopak, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici túto možnosť ponúka. Nevyužíva sa však hromadne. Podľa prorektorky Miloty Vetrárovej pôžičku zo štipendijného fondu univerzity v súčasnosti čerpajú štyria študenti - jeden absolvent pôžičku spláca a traja začínajú so splátkami od tohto akademického roku. Rovnako je to na fakultách **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Prorektor Ferdinand Daňo však povedal, že v minulom kalendárnom roku nepožiadala ani jeden študent o takúto pôžičku.

Disciplinárny priestupok

Žiadne zo štipendií nemôže študent použiť na iný účel, než boli určené. Pokiaľ by ho využil napriek tomu, že by naň nemal nárok alebo by ho ináč zneužil, dopustil by sa disciplinárneho priestupku.

(or)

[Späť na obsah](#)

23. Generálka pred štartom sezóny

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 23/09/2011; 220/2011; s.: 41; VOLEJBAL; luc]

Dnes sa v bratislavskej Mladosti začne medzinárodný Slávia **EU** Cup volejbalistiek

"Minulotýždňový domáci jednodňový turnaj splnil svoj účel, opäť sme si vyskúšali nejaké nové varianty a teraz na nás čaká posledná previerka pred nástupom do nového súťažného ročníka," povedal nám tréner volejbalistiek bratislavskej Slávie **Ekonomická univerzita** Bratislava Martin Hančík. Dnes sa totiž opäť doma, v bratislavskej športovej hale Mladost', predstavia na 24. ročníku medzinárodného turnaja Slávia **EU** Cup o Pohár rektora **Ekonomickej univerzity** Bratislava. "Všetky dievčatá sú zdravé, poctivo trénujú. Do poriadku sa dala už aj Golitková, ktorú trápili menšie problémy s brušným svalom," priblížil aktuálny stav družstva tréner Bratislavčaniek. Uplynulý týždeň si na domácej palubovke zmerali sily s českým Přerovom a maďarským tímom Ujpest Budapešť. "Maďarky sme zdolali, Češkám sme podľahli. Nastúpia i teraz na Slávia **EU** Cupe, pevne verím, že im prehru vrátime," usmial sa Hančík mladší. Okrem aktuálnych majstrov Slovenska a zároveň obhajkyň lanskeho turnajového víťazstva, hostiteľskej Slávie **Ekonomická univerzita** Bratislava a už spomínaného tímu z Přerova, sa v Mladosti predstavia aj rakúsky SVS Post Schwechat, slovenský OK Calcit Kamník a rovnako aj naposledy bronzové extraligistky z VCT VISTAreál Pezinok. "Samozrejme, stále je to len prípravný turnaj, ale na našom poslednom vystúpení pred začiatkom stredoeurópskej ligy by som si už chcel vyskúšať zostavu, aká by mohla nastupovať aj počas sezóny," uzavrel Martin Hančík. (luc)

[Späť na obsah](#)

24. V Bratislave sa uskutoční konferencia o Facebooku

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 22/09/2011; Počítače - Správy; sme.sk]

Budúci týždeň sa v priestoroch bratislavskej **Ekonomickej univerzity** uskutoční prvá a jediná konferencia o marketingu a komunikácii na Facebooku.

Prítomnosť na Facebooku sa stala povinnosťou pre všetky spoločnosti, ktoré chcú byť v neustálom kontakte so svojimi zákazníkmi. Firemný blog a webstránka už jednoducho nestačia. Každý tretí Slovak je dnes zaregistrovaný na Facebooku, čo stavia marketérov pred jedinečnú výzvu: ako osloviť a získať si tisíce nových zákazníkov?

Nie je to jednoduché. Samotná prítomnosť na Facebooku totiž nestačí. Dôležité je vedieť, ako komunikovať so svojimi zákazníkmi, a nájsť spôsob, ako získať čo najviac "lajkov", komentárov či zdieľaní. Na túto otázku sa pokúsia zodpovedať viacerí odborníci, ktorí 28. septembra 2011 vystúpia na konferencii InternetRulezz 2011 – All about Facebook, ktorá sa uskutoční v priestoroch bratislavskej **Ekonomickej univerzity**.

Medzi prednášajúcimi vystúpia napríklad také mená ako Jiří Voves, zakladateľ svetovo uznávaných Socialbakers.com, Josef Šlerka, autor unikátneho monitorovacieho nástroja Ataxo Social Insider, či slovenské "legendy" internetového a sociálneho marketingu ako Michal Pastier (Zaragoza Digital), Štefan Vadocz (Neopublic Porter Novelli), Jaro Zacko (Triad Advertising), Petra Holéczyová (Digitask) a ďalší.

Konkrétni zadávatelia na konferencii predstavia ich pohľad do Facebook kuchyne. Prezradia tipy a triky pre efektívnu komunikáciu od klientov z neziskového sektora až po nadnárodnú značku s diametrálne odlišnými nárokmi na výsledky kampaní a očakávaniami jej fanúšikov.

Lístky na konferenciu InternetRulezz 2011 sú ešte v predaji. Viac informácií nájdete tu.

sme.sk

[Späť na obsah](#)

25. Skutočné zárobky lekárov

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 23/09/2011; Blogy; Martin Filko]

Všetky platy, všetkých doktorov*. Zo sociálnej poisťovne.

V neskorších dňoch mojej služby súčasnej vláde som dostal nápad. Minister Jurzyca chcel zistiť a zverejniť platy absolventov vysokých škôl a ich odborov. Mal na to dobré dôvody. Nielen ako servisnú informáciu pre uchádzačov o štúdium. Ale najmä ako nástroj na zlepšenie výsledkov škôl na pracovnom trhu (je za tým Akerlofova teória "šuniek", v zmysle zlých ojazdených áut).

Pôvodná myšlienka bola zaplatiť si prieskum medzi absolventmi, ako to urobili v Čechách. Aj to je cesta, ale drahá, jej výsledky by boli k dispozícii neskoro, a vznikli by problémy so skreslenou vzorkou tých, čo sa vôbec unúvajú odpovedať. Mój vnútorný Veľký brat mal iný návrh – v databázach sociálnej poisťovne sú predsa všetky oficiálne príjmy všetkých Slovákov. Ak by sme ju cez jedinečný identifikátor dokázali prepojiť s údajmi ministerstva školstva o absolventoch, dostaneme sa k ich príjmom. Všetkých absolventov, všetkých odborov, na všetkých vysokých školách. Vráťane všetkých odmien a príplatkov. Teda, ku všetkým legálne priznaným príjmom, ktoré sú zodvodnené.

Nakoniec to nebolo také jednoduché – vyžiadalo si to mnohé rokovania a dokonca aj malú zmenu zákona. Namiesto skutočného prepojenia databáz sa ukázalo jednoduchšie, lacnejšie a bezpečnejšie nechať sociálnu poisťovňu vygenerovať podľa zoznamov absolventov len súhrnné štatistiky. Výsledky dnes Eugen odprezentuje oficiálne. Veľmi vám potom odporúčam pohrať sa s touto webovou aplikáciou (interaktívnou tabuľkou aj grafmi, odheslovaná by mala byť poobede).

Zaujímavé bude aj získané dáta analyzovať, a riešiť nimi problémy života a vesmíru. Ako návnadu sa pokúsím vrhnúť svetlo na nedávnu kontroverziu ohľadom platov lekárov:

Nie je pravda, že mladí doktori žijoria z 500 eur mesačne. Priemerne zarábajú 850-900 eur, o desatinu viac, než priemerný absolvent VŠ. Na druhej strane, ich kamaráti ekonómovia majú rok po skončení školy príjmy takmer o 10 percent, a kolegovia farmaceuti až o 40 percent vyššie*. A v tomto veku ešte určite nedostávajú čierne peniaze ani od pacientov, ani od farmafiriem. Samozrejme, okrem tých, ktorí vo farmapriemysle – namiesto v nemocniciach – pracujú už od skončenia vysokej školy.

Keďže čerství lekári prakticky žijú v nemocnici, rozdiely v hodinových mzdách budú výraznejšie v ich neprospech. V uplynulých týždňoch som poprosil o názor na to, koľko mladí doktori priemerne pracujú, dve skupiny zdravotníkov. Kamarátov-lekárov (v mojom veku) a zopár manažérov nemocníc. Nič vedecké, no konsenzus bol 250-300 hodín mesačne (dlhé hodiny sú pre nich pravidlom aj inde na svete). Bolo by to tak o 30 až 40 percent viac, než môže byť priemer bežných absolventov. V takom prípade by za hodinu práce zarábali o pätinu menej, než ostatní vysokoškoláci, a aj menej než dve tretiny hodinových platov ekonómov a farmaceutov.

Zaujímavý je aj – na prvý pohľad – zlý výsledok košickej medicíny. No skôr než jej podpriemernú kvalitu môže odrážať to, že na Slovensku možno fungujú dva čiastočne oddelené trhy lekárov s odlišnými mzdami, (severo-)západný a (juho-)východný.

—

* Vybral som len údaje o absolventoch druhého stupňa (Mgr., Ing., MUDr.) denného štúdia, ktorí asi najlepšie zodpovedajú ľudovému porozumeniu slova absolvent (mladý, zelený, s obmedzenou pracovnou skúsenosťou). Sociálna poisťovňa mala v roku 2010 zamestnanecké údaje o 84-89 percentách takýchto absolventov medicíny, 88 percentách absolventov farmácie a 71 percentách absolventov **EUBA**. Celkovo je so zamestnaneckým príjmom evidovaných 60 percent všetkých čerstvých absolventov druhého stupňa denného štúdia vysokých škôl.

[Späť na obsah](#)

26. Nový web pre absolventov

[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 16:00; 23/09/2011; Správy; Z domova; Zuzana Hanzelová]

Martin Strižinec, moderátor TA3: "Ministerstvo školstva dnes spustilo nový internetový portál. Má pomáhať absolventom stredných škôl v orientácii medzi jednotlivými vysokými školami. Testovaciu verziu si môžu študenti už teraz vyskúšať."

Zuzana Hanzelová, redaktorka TA3: "Portál Ministerstva školstva umožňuje pozrieť si priemerné platy absolventov jednotlivých Fakúlt vysokých škôl. Využíva pritom svoj Centrálny register študentov a údaje porovnáva s vymeriavacími základmi absolventov so Sociálnej poisťovne."

Eugen Jurzyca, minister školstva (SDKÚ-DS): "Ak sa ukáže, že nejaký študijný program je veľmi drahý pre štát a že dokonca jeho absolventi odchádzajú potom do zahraničia, tak to bude situácia, po ktorej by mal štát zvážiť, či nemá investovať menej do takéhoto programu."

Zuzana Hanzelová, redaktorka TA3: "Stránka je zatiaľ len v testovacej verzii a údaje sú iba z dennej formy štúdia na magisterských stupňoch."

Eugen Jurzyca, minister školstva (SDKÚ-DS): "Je nejaká časť absolventov, ktorá odíde do zahraničia, tú sociálna poisťovňa naozaj nemá pokrytých, nemáme tam živnostníkov."

Zuzana Hanzelová, redaktorka TA3: "Podľa portálu absolventi iedu.sk sú na tom platovo najlepšie, absolventi Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Za nimi nasleduje **Ekonomická univerzita** a Univerzita Komenského v Bratislave. Podľa odborníkov však údaje úplne neodrážajú realitu. Portál totiž neskúma, či sa absolvent školy zamestnal vo svojom vyštudovanom odbore."

Vysoká škola Priemerný plat

Slovenská technická univerzita v Bratislave 984,25 €

Ekonomická univerzita v Bratislave 909,89 €

Univerzita Komenského v Bratislave 840,91 €

Žilinská univerzita 783,69 €

Technická univerzita v Košiciach 756,27 €

[Späť na obsah](#)

27. Toľko berú absolventi našich vysokých škôl!

[Téma: Ekonomická univerzita; Nový Čas; 24/09/2011; s.: 2,3; TÉMA DŇA; ivš]

BRATISLAVA - Rezort školstva spustil včera skúšobnú prevádzku informačného portálu o platoch absolventov vysokých škôl. Každý, kto má záujem, si môže pozrieť, koľko bol v roku 2010 vymeriavací základ mladých ľudí, ktorí skončili vysokú školu. Ľudia tak získajú prehľad, na akých školách sa oplatí študovať. Alebo zistiť, že titul z niektorých univerzít im uplatnenie na trhu práce s dobrým platom neprinesie.

Vyriešiť otázku, na akú vysokú školu sa treba rozhodnúť ísť študovať, by malo byť jednoduchšie. Aj keď peniaze nie sú všetko, v živote sa bez nich nedá zaobísť a aj predstavy študentov sú často skreslené. A tak dozvedieť sa, koľko zarobím po skončení vysokej školy alebo univerzity, môže pomôcť pri rozhodovaní. „Od 23. septembra môžu ľudia prostredníctvom internetového portálu absolventi.iedu.sk sledovať informácie o príjmoch absolventov vysokých škôl, fakúlt a študijných odborov,“ povedala hovorkyňa Ministerstva školstva SR Miriam Žiaková. Na stránke nájdete priemerné hrubé zárobky absolventov z roku 2009, ktorí nastúpili do svojej prvej práce. Dokonca si ich môžete pozrieť nielen v priemere na celú vysokú školu a univerzitu, ale aj konkrétnu fakultu. Zo zverejnených informácií vyplýva, že najviac sa darí absolventom Slovenskej technickej univerzity a **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Tí dostali vlani nástupný plat po štúdiu v priemere takmer 1 000 eur mesačne, čo je o takmer 250 eur viac, ako bola priemerná mzda v slovenskom hospodárstve v roku 2010 - 744 eur. Najmenej zarábali študenti Prešovskej univerzity v Prešove a Univerzity J. Selyeho v Komárne, ktorí brali len asi 75 % v porovnaní s priemernou mzdou. "Už dlhodobo je v evidencii úradov práce najviac uchádzačov z radov absolventov škôl zaradených do skupiny spoločenské vedy, náuky a služby. V máji ich bolo až vyše 56 % zo všetkých nezamestnaných absolventov,“ povedala hovorkyňa Ústredia práce Andrea Hajduchová. Na základe tohto kritéria však podľa nej nemožno príliš posudzovať atraktivnosť daných odborov, keďže najviac ľudí dnes končí predovšetkým štúdiom v spoločenských odboroch, a tak ich zákonite je aj najviac v radoch nezamestnaných. Konateľ personálnej agentúry Proact People Slovensko Peter Paška tvrdí, že pre absolventov technických odborov je vždy dostatok pracovných ponúk. "Vzhľadom na to, že ich je na trhu nedostatok, dokážu ich zamestnávateľia dostatočne platovo ohodnotiť,“ zdôraznil. Rezort školstva spúšťa informačný portál, v ktorom sú zahrnuté len štátne univerzity a vysoké školy. Pri porovnaní plátov absolventov jednotlivých univerzít a vysokých škôl a pri jeho príprave využilo Centrálny register študentov a údaje zo Sociálnej poisťovne. (ivš, foto anc)

Vyhrané majú technické smery

Eva Sadovská, analytička Poštovej banky:

Viaceré prieskumy či štatistiky potvrdzujú, že najvyšším zárobkom sa tešia absolventi technických a ekonomických smerov. Tí si zároveň dokážu nájsť prácu o niečo ľahšie ako ich kolegovia z iných študijných zameraní. Od európskych absolventov sa tí naši líšia menšou chuťou vycestovať za prácou do zahraničia, sú ochotní pracovať viac a za menšiu plácu a navyše sú aj lojálnejší.

Najviac zarába informatik absolvent STU Bratislava, Fakulty informatiky a informačných technológií 1 347 eur za mesiac

Najmenej zarába kňaz absolvent Gréckokatolíckej teologickej fakulty na Prešovskej univerzite 453 eur za mesiac

AKO POSTUPOVAŤ:

- po prihlásení sa na internet zadajte absolventi.iedu.sk (pozor, bez www)
- na obrazovke sa vám zobrazí tabuľka s názvami vysokých škôl a výškami plátov
- vymeriavací základ je zhruba priemerná mzda
- ak chcete niektorú z fakúlt, kliknite na konkrétnu VŠ, zobrazia sa fakulty danej školy a výšky plátov
- ak máte záujem o iné údaje, nájdite si ich v časti "zobrazované údaje"
- môžete si ďalej vybrať počet absolventov danej školy, podiel absolventov vstupujúcich do systému, ich percentný podiel platu k celoslovenskej a regionálnej priemernej mzde

Koľko si naši absolventi na výplatných páskach v roku 2010

Škola Hrubá mzda

Slovenská technická univerzita 984 eur

Ekonomická univerzita v Bratislave 910 eur

Univerzita Komenského v Bratislave 841 eur

Žilinská univerzita v Žiline 784 eur

Technická univerzita v Košiciach 756 eur

Akadémia umení v Bratislave 705 eur

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici 677 eur

Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne 672 eur

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre 655 eur

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach 649 eur

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave 649 eur

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 634 eur

Katolícka univerzita v Ružomberku 628 eur

Technická univerzita v Trnave 625 eur

Technická univerzita vo Zvolene 615 eur

Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave 598 eur

Prešovská univerzita v Prešove 591 eur

Univerzita J. Selyeho v Komárne 569 eur

ZDROJ - absolventi.iedu.sk

[Späť na obsah](#)

28. Absolventi vysokých škôl: Takéto sumy sa im objavujú na výplatných páskach

[Téma: Ekonomická univerzita; cas.sk; 24/09/2011; Čas.sk; Nový Čas, ivš]

Rezort školstva spustil včera skúšobnú prevádzku informačného portálu o platoch absolventov vysokých škôl.

Každý, kto má záujem, si môže pozrieť, koľko bol v roku 2010 vymeriavací základ mladých ľudí, ktorí skončili vysokú školu. Ľudia tak získajú prehľad, na akých školách sa oplatí študovať. Alebo zistiť, že titul z niektorých univerzít im uplatnenie na trhu práce s dobrým platom neprinesie.

Vyriešiť otázku, na akú vysokú školu sa treba rozhodnúť ísť študovať, by malo byť jednoduchšie. Aj keď peniaze nie sú všetko, v živote sa bez nich nedá zaobiť a aj predstavy študentov sú často skreslené. A tak dozvedieť sa, koľko zarobím po skončení vysokej školy alebo univerzity, môže pomôcť pri rozhodovaní. "Od 23. septembra môžu ľudia prostredníctvom internetového portálu absolventi.iedu.sk

sledovať informácie o príjmoch absolventov vysokých škôl, fakúlt a štúdijských odborov," povedala hovorkyňa Ministerstva školstva SR Miriam Žiaková.

Na stránke nájdete priemerné hrubé zárobky absolventov z roku 2009, ktorí nastúpili do svojej prvej práce. Dokonca si ich môžete pozrieť nielen v priemere na celú vysokú školu a univerzitu, ale aj konkrétnu fakultu. Zo zverejnených informácií vyplýva, že najviac sa darí absolventom Slovenskej technickej univerzity a **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Tí dostali vlni nástupný plat po štúdiu v priemere takmer 1 000 E mesačne, čo je o takmer 250 E viac, ako bola priemerná mzda v slovenskom hospodárstve v roku 2010 - 744 E.

Najmenej zarábali študenti Prešovskej univerzity v Prešove a Univerzity J. Selyeho v Komárne, ktorí brali len asi 75 % v porovnaní s priemernou mzdou. "Už dlhodobo je v evidencii úradov práce najviac uchádzačov z radov absolventov škôl zaradených do skupiny spoločenskej vedy, náuky a služby. V máji ich bolo až vyše 56 % zo všetkých nezamestnaných absolventov," povedala hovorkyňa Ústredia práce Andrea Hajduchová.

Na základe tohto kritéria však podľa nej nemožno príliš posudzovať atraktívnosť daných odborov, keďže najviac ľudí dnes končí predovšetkým štúdiom v spoločenských odboroch, a tak ich zákonite je aj najviac v radoch nezamestnaných. Konateľ personálnej agentúry Proact People Slovensko Peter Paška tvrdí, že pre absolventov technických odborov je vždy dostatok pracovných ponúk. "Vzhľadom na to, že ich je na trhu nedostatok, dokážu ich zamestnávateľia dostatočne platovo ohodnotiť," zdôraznil.

Rezort školstva spúšťa informačný portál, v ktorom sú zahrnuté len štátne univerzity a vysoké školy. Pri porovnaní plátov absolventov jednotlivých univerzít a vysokých škôl a pri jeho príprave využilo Centrálny register študentov a údaje zo Sociálnej poisťovne.

Eva Sadovská, analytička Poštovej banky:

Viacere prieskumy či štatistiky potvrdzujú, že najvyšším zárobkom sa tešia absolventi technických a ekonomických smerov. Tí si zároveň dokážu nájsť prácu o niečo ľahšie ako ich kolegovia z iných štúdijských zameraní. Od európskych absolventov sa tí naši líšia menšou chuťou vycestovať za prácou do zahraničia, sú ochotní pracovať viac a za menšiu plácu a navyše sú aj lojálnejší.

Vyhrávajú technické smery

Najviac zarábajú informatici, absolventi STU Bratislava, Fakulty informatiky a informačných technológií - 1 347 E

Najmenej zarábajú kňazi, absolventi Gréckokatolíckej teologickej fakulty na Prešovskej univerzite - 453 E za mesiac

Koľko si našli absolventi na výplatných páskach v roku 2010

Škola Hrubá mzda

Slovenská technická univerzita 984 E

Ekonomická univerzita v Bratislave 910 E

Univerzita Komenského v Bratislave 841 E

Žilinská univerzita v Žiline 784 E

Technická univerzita v Košiciach 756 E

Akadémia umení v Bratislave 705 E

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici 677 E

Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne 672 E

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre 655 E

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach 649 E

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave 649 E

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 634 E

Katolícka univerzita v Ružomberku 628 E

Technická univerzita v Trnave 625 E

Technická univerzita vo Zvolene 615 E

Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave 598 E

Prešovská univerzita v Prešove 591 E

Univerzita J. Selyeho v Komárne 569 E

Ako postupovať:

- po prihlásení sa na internet zadajte absolventi.iedu.sk (pozor, bez www)

- na obrazovke sa vám zobrazí tabuľka s názvami vysokých škôl a výškami plátov
- vymeriavací základ je zhruba priemerná mzda
- ak chcete niektorú z fakúlt, kliknite na konkrétnu VŠ, zobrazia sa fakulty danej školy a výšky plátov
- ak máte záujem o iné údaje, nájdite si ich v časti "zobrazované údaje"
- môžete si ďalej vybrať počet absolventov danej školy, podiel absolventov vstupujúcich do systému, ich percentný podiel platu k celoslovenskej a regionálnej priemernej mzde

[Späť na obsah](#)

29. Jurzyca zverejnil platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 23/09/2011; Domáce; SITA]

Uchádzači, ktorí sa nevedia rozhodnúť medzi viacerými vysokými školami, dostali od ministra školstva Eugena Jurzycu pomôcku.

Rezort v piatok na portáli absolventi.ieud.sk zverejnil informácie o príjmoch absolventov vysokých škôl, fakúlt a študijných odborov. Verejnosť si ich môže porovnať s platovým priemerom v danom odbore v národnom hospodárstve i v regióne. Ministerstvo však upozorňuje, že platový rebríček nemusí kopírovať rebríček kvality škôl. "Neznamená to, že ak má niektorá škola lepšie zarábajúcich absolventov, je lepšia," uviedol na dnešnej tlačovej konferencii Jurzyca. Rezort však verí, že zverejňovanie informácií o platoch či zamestnanosti absolventov pomôže zvýšiť kvalitu i vzájomnú konkurenciu škôl.

Portál obsahuje zatiaľ len údaje o platoch absolventov denného magisterského štúdia z roku 2009, pričom štatistiky mapujú ich mzdy za rok 2010 a za prvý štvrťrok 2011. Po skončení testovacej prevádzky by k nim v budúcom roku mali pribudnúť aj údaje o mzdách absolventov bakalárskeho či doktorandského štúdia. Ministerstvo vychádzalo z informácií od Sociálnej poisťovne, do úvahy bralo len bežných zamestnancov. V štatistike chýbajú živnostníci, absolventi pracujúci v zahraničí, fakulty s menej ako 20 absolventmi a štátne vysoké školy. Ministerstvo pre nedostatok informácií nezarátať ani 11 z 12 súkromných vysokých škôl, pretože od súkromných škôl ešte zákon v roku 2009 nevyžadoval všetky potrebné informácie. V platovej štatistike za rok 2011 by už mali byť obsiahnuté.

Z celkovo 35 vysokých škôl sú aktuálne k dispozícii informácie o platoch absolventov všetkých 20 verejných vysokých škôl a jednej súkromnej. Ako vyplýva zo štatistík, najlepšie zarábajú tí, ktorí majú technické vzdelanie. Platovo nižšie sú v rebríčku absolventi humanitných či umeleckých fakúlt. "To však môže byť spojené aj s tým, že umelci môžu pracovať v iných režimoch než bežní zamestnanci," ozrejmil Jurzyca s tým, že viacerí z nich majú živnosť. Štatistika nezohľadňuje, či absolvent zostal pracovať vo vyštudovanom odbore.

Ministerstvo školstva zoradilo rebríček desiatich vysokých škôl s absolventmi, ktorí zarábajú v priemere najviac. Na jeho čele je Slovenská technická univerzita v Bratislave, nasledujú **Ekonomická univerzita v Bratislave**, Univerzita Komenského v Bratislave, Žilinská univerzita v Žiline a Technická univerzita v Košiciach. Na šiestom mieste je Akadémia umení v Banskej Bystrici, na siedmom Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, za ňou nasledujú Vysoká škola múzických umení v Bratislave, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne a prvú desiatku uzatvára Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre.

Vzhľadom na fakt, že väčšina absolventov zostáva po štúdiu v regióne, kde sídli škola, Jurzyca priznáva isté skreslenie pri porovnaní absolventov škôl z východného a západného Slovenska. "Zoberme si vysokú školu, ktorá je aj v Bratislave aj v Košiciach. V Bratislave má síce absolventov s vyššími platmi než v Košiciach, ale je hlboko pod lokálnym bratislavským priemerom a podobná škola v Košiciach je vysoko nad priemerom, tak je to informácia, ktorá naznačuje, že košická škola je možno aj lepšia, len má v úvodzovkách smolu, že je umiestnená v regióne, kde sú nižšie platy," povedal Jurzyca.

Popis foto:Minister školstva Eugen JurzycaAUTOR - Robert Hüttner, Pravda

[Späť na obsah](#)

30. Jurzyca zverejnil platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; zenskyweb.sk; 23/09/2011; SITA]

Portál obsahuje zatiaľ len údaje o platoch absolventov denného magisterského štúdia z roku 2009, pričom štatistiky mapujú ich mzdy za rok 2010 a za prvý štvrťrok 2011. Po skončení testovacej prevádzky by k nim v budúcom roku mali pribudnúť aj údaje o mzdách absolventov bakalárskeho či doktorandského štúdia.

Uchádzači, ktorí sa nevedia rozhodnúť medzi viacerými vysokými školami, dostali od ministra školstva Eugena Jurzyca pomôcku. Rezort dnes na portáli absolventi.ieud.sk zverejnil informácie o príjmoch absolventov vysokých škôl, fakúlt a študijných odborov. Verejnosť si ich môže porovnať s platovým priemerom v danom odbore v národnom hospodárstve i v regióne. Ministerstvo však upozorňuje, že platový rebríček nemusí kopírovať rebríček kvality škôl. "Neznamená to, že ak má niektorá škola lepšie zarábajúcich absolventov, je lepšia," uviedol na dnešnej tlačovej konferencii Jurzyca. Rezort však verí, že zverejňovanie informácií o platoch či zamestnanosti absolventov pomôže zvýšiť kvalitu i vzájomnú konkurenciu škôl.

Portál obsahuje zatiaľ len údaje o platoch absolventov denného magisterského štúdia z roku 2009, pričom štatistiky mapujú ich mzdy za rok 2010 a za prvý štvrťrok 2011. Po skončení testovacej prevádzky by k nim v budúcom roku mali pribudnúť aj údaje o mzdách absolventov bakalárskeho či doktorandského štúdia. Ministerstvo vychádzalo z informácií od Sociálnej poisťovne, do úvahy bralo len bežných zamestnancov. V štatistike chýbajú živnostníci, absolventi pracujúci v zahraničí, fakulty s menej ako 20 absolventmi a štátne vysoké školy. Ministerstvo pre nedostatok informácií nezarátať ani 11 z 12 súkromných vysokých škôl, pretože od súkromných škôl ešte zákon v roku 2009 nevyžadoval všetky potrebné informácie. V platovej štatistike za rok 2011 by už mali byť obsiahnuté.

Z celkovo 35 vysokých škôl sú aktuálne k dispozícii informácie o platoch absolventov všetkých 20 verejných vysokých škôl a jednej súkromnej. Ako vyplýva zo štatistík, najlepšie zarábajú tí, ktorí majú technické vzdelanie. Platovo nižšie sú v rebríčku absolventi humanitných či umeleckých fakúlt. "To však môže byť spojené aj s tým, že umelci môžu pracovať v iných režimoch než bežní zamestnanci," ozrejmil Jurzyca s tým, že viacerí z nich majú živnosť. Štatistika nezohľadňuje, či absolvent zostal pracovať vo vyštudovanom odbore.

Ministerstvo školstva zoradilo rebríček desiatich vysokých škôl s absolventmi, ktorí zarábajú v priemere najviac. Na jeho čele je Slovenská technická univerzita v Bratislave, nasledujú **Ekonomická univerzita v Bratislave**, Univerzita Komenského v Bratislave, Žilinská univerzita v Žiline a Technická univerzita v Košiciach. Na šiestom mieste je Akadémia umení v Banskej Bystrici, na siedmom Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, za ňou nasledujú Vysoká škola múzických umení v Bratislave, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne a prvú desiatku uzatvára Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre.

Vzhľadom na fakt, že väčšina absolventov zostáva po štúdiu v regióne, kde sídli škola, Jurzyca priznáva isté skreslenie pri porovnaní absolventov škôl z východného a západného Slovenska. "Zoberme si vysokú školu, ktorá je aj v Bratislave aj v Košiciach. V Bratislave má síce absolventov s vyššími platmi než v Košiciach, ale je hlboko pod lokálnym bratislavským priemerom a podobná škola v Košiciach je vysoko nad priemerom, tak je to informácia, ktorá naznačuje, že košická škola je možno aj lepšia, len má v úvodzovkách smolu, že je umiestnená v regióne, kde sú nižšie platy," povedal Jurzyca.

[Späť na obsah](#)

31. Jurzyca zverejnil platy: Najviac zarába technik a zdravotník

[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 23/09/2011; Správy - Domáce; SITA]

BRATISLAVA - Uchádzači, ktorí sa nevedia rozhodnúť medzi viacerými vysokými školami, dostali od ministra školstva Eugena Jurzyca pomôcku. Rezort dnes na portáli absolventi.ieud.sk zverejnil informácie o príjmoch absolventov vysokých škôl, fakúlt a študijných odborov.

Verejnosť si ich môže porovnať s platovým priemerom v danom odbore v národnom hospodárstve i v regióne. Ministerstvo však upozorňuje, že platový rebríček nemusí kopírovať rebríček kvality škôl. "Neznamená to, že ak má niektorá škola lepšie zarábajúcich absolventov, je lepšia," uviedol na dnešnej tlačovej konferencii Jurzyca. Rezort však verí, že zverejňovanie informácií o platoch či zamestnanosti absolventov pomôže zvýšiť kvalitu i vzájomnú konkurenciu škôl.

Portál obsahuje zatiaľ len údaje o platoch absolventov denného magisterského štúdia z roku 2009, pričom štatistiky mapujú ich mzdy za rok 2010 a za prvý štvrťrok 2011. Po skončení testovacej prevádzky by k nim v budúcom roku mali pribudnúť aj údaje o mzdách absolventov bakalárskeho či doktorandského štúdia. Ministerstvo vychádzalo z informácií od Sociálnej poisťovne, do úvahy bralo len bežných zamestnancov. V štatistike chýbajú živnostníci, absolventi pracujúci v zahraničí, fakulty s menej ako 20 absolventmi a štátne vysoké školy. Ministerstvo pre nedostatok informácií nezarátať ani 11 z 12 súkromných vysokých škôl, pretože od súkromných škôl ešte zákon v roku 2009 nevyžadoval všetky potrebné informácie. V platovej štatistike za rok 2011 by už mali byť obsiahnuté.

Z celkovo 35 vysokých škôl sú aktuálne k dispozícii informácie o platoch absolventov všetkých 20 verejných vysokých škôl a jednej súkromnej. Ako vyplýva zo štatistík, najlepšie zarábajú tí, ktorí majú technické vzdelanie. Platovo nižšie sú v rebríčku absolventi humanitných či umeleckých fakúlt. "To však môže byť spojené aj s tým, že umelci môžu pracovať v iných režimoch než bežní zamestnanci," ozrejmil Jurzyca s tým, že viacerí z nich majú živnosť. Štatistika nezohľadňuje, či absolvent zostal pracovať vo vyštudovanom odbore.

Ministerstvo školstva zoradilo rebríček desiatich vysokých škôl s absolventmi, ktorí zarábajú v priemere najviac. Na jeho čele je Slovenská technická univerzita v Bratislave, nasledujú **Ekonomická univerzita v Bratislave**, Univerzita Komenského v Bratislave, Žilinská univerzita v Žiline a Technická univerzita v Košiciach. Na šiestom mieste je Akadémia umení v Banskej Bystrici, na siedmom Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, za ňou nasledujú Vysoká škola múzických umení v Bratislave, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne a prvú desiatku uzatvára Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre.

Vzhľadom na fakt, že väčšina absolventov zostáva po štúdiu v regióne, kde sídli škola, Jurzyca priznáva isté skreslenie pri porovnaní absolventov škôl z východného a západného Slovenska. "Zoberme si vysokú školu, ktorá je aj v Bratislave aj v Košiciach. V Bratislave má síce absolventov s vyššími platmi než v Košiciach, ale je hlboko pod lokálnym bratislavským priemerom a podobná škola v Košiciach je vysoko nad priemerom, tak je to informácia, ktorá naznačuje, že košická škola je možno aj lepšia, len má v úvodzovkách smolu, že je umiestnená v regióne, kde sú nižšie platy," povedal Jurzyca.

[Späť na obsah](#)

32. Školu si už možno vybrať aj podľa platu absolventov

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 24/09/2011; s.: 6; Správy; Radovan Krčmárik]

Radovan Krčmárik Bratislava

Zarába viac vyštudovaný filozof z Univerzity Komenského alebo právnik z Trnavskej univerzity? Informácie o priemerných platoch absolventov 21 vysokých škôl na Slovensku zverejnilo včera ministerstvo školstva. Uchádzačom o vysokoškolské štúdium tak chce poskytnúť viac informácií a pomôcť pri výbere školy či odboru. Podľa rezortu by sa to malo odraziť aj na zvyšovaní konkurencie vysokých škôl a zlepšení ich kvality. Databázu ministerstvo zatiaľ sprístupnilo v skúšobnej prevádzke na portáli iedu.sk, kde ju bude testovať do konca roka. Z údajov sa dá vyčítať, ktoré vysoké školy, fakulty, ale aj jednotlivé odbory produkujú absolventov s najvyššími platmi. Hodnotenie zahŕňa 20 verejných vysokých škôl a jednu súkromnú. Chýbajú súkromné a zahraničné školy, od ktorých rezort ešte nemal potrebné informácie, alebo mali len málo absolventov. Už vo februári budúceho roka by sa však databáza mala rozšíriť. Uvažuje sa aj o doplnení ďalších foriem štúdia, keďže zatiaľ možno porovnávať iba platové ohodnotenie magistratov. Vysoké platy absolventov ešte nemusia znamenať, že je ich univerzita lepšia. Treba totiž prihliadať aj na regionálne podmienky. Je rozdiel, či niekto vyštuduje na univerzite v chudobnejšom regióne, kde sa potom i zamestná, alebo v Bratislave, kde sú najvyššie priemerné platy. Databáza preto ponúka porovnanie škôl aj v rámci jednotlivých regiónov. Podľa ministra školstva Eugena Jurzyca sa v budúcnosti budú hľadať aj ďalšie kritériá na hodnotenie kvality škôl. Na webovej stránke ministerstva napríklad už zverejnili štatistiku zamestnanosti absolventov. "Je na študentovi, aby sa rozhodol, či chce zarábať viac a mať tam viac matematiky či techniky, alebo ho baví niečo iné, prípadne chce študovať niečo ľahšie. Našou úlohou je poskytnúť mu čo najviac informácií," vysvetlil. Sprístupnenie databázy odborníci vítajú. "Čím viac informácií študenti majú, tým lepšie sa môžu rozhodnúť," zhodnotil Ľuboslav Košťál z Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť. Podľa neho by niečo podobné osožilo aj stredným školám, kde funguje veľa zbytočných odborov, ktorých absolventi končia na úradoch práce. Aj prezident Slovenskej rektorskej konferencie Libor Vozár informovanie o platoch absolventov schvaľuje. Upozorňuje však, že by to nemalo byť jediným kritériom, podľa ktorého by sa študenti mali rozhodovať. "Myšlienka je dobrá, ale nemal by sa z toho robiť nejaký rebríček vysokých škôl," zdôraznil.

Vysoké školy, ktorých absolventi najviac zarábajú

Vysoká škola priemerný plat absolventov

1. Slovenská technická univerzita v Bratislave 1058 eur
2. Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach 1029 eur
3. **Ekonomická univerzita v Bratislave** 1022 eur
4. Univerzita Komenského v Bratislave 890 eur
5. Žilinská univerzita 839 eur
6. Technická univerzita v Košiciach 818 eur
7. Vysoká škola múzických umení v Bratislave 765 eur
8. Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici 735 eur

9. Trenčianska univerzita A. Dubčeka 713 eur
10. Akadémia umení v Banskej Bystrici 708 eur

ZDROJ - IEDU - CENTRÁLNY INFORMAČNÝ PORTÁL REZORTU ŠKOLSTVA: POZN.: IDE O ABSOLVENTOV MAGISTERSKÉHO ŠTÚDIA Z ROKU 2009. ÚDAJE SÚ ZA 1. ŠTVRŤROK 2011.

[Späť na obsah](#)

33. Eugena Jurzyca zverejnil platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 23/09/2011; Webnoviny.sk; SITA]

Portál obsahuje zatiaľ len údaje o platoch absolventov denného magisterského štúdia z roku 2009, pričom štatistiky mapujú ich mzdy za rok 2010 a za prvý štvrťrok 2011.

BRATISLAVA 23. septembra (WEBNOVINY) - Uchádzači, ktorí sa nevedia rozhodnúť medzi viacerými vysokými školami, dostali od ministra školstva Eugena Jurzyca pomôcku.

Rezort dnes na portáli absolventi.ieud.sk zverejnil informácie o príjmoch absolventov vysokých škôl, fakúlt a študijných odborov.

Verejnosť si ich môže porovnať s platovým priemerom v danom odbore v národnom hospodárstve i v regióne.

Ministerstvo však upozorňuje, že platový rebríček nemusí kopírovať rebríček kvality škôl.

"Neznamená to, že ak má niektorá škola lepšie zarábajúcich absolventov, je lepšia," uviedol na dnešnej tlačovej konferencii Jurzyca. Rezort však verí, že zverejňovanie informácií o platoch či zamestnanosti absolventov pomôže zvýšiť kvalitu i vzájomnú konkurenciu škôl.

Portál obsahuje zatiaľ len údaje o platoch absolventov denného magisterského štúdia z roku 2009, pričom štatistiky mapujú ich mzdy za rok 2010 a za prvý štvrťrok 2011. Po skončení testovacej prevádzky by k nim v budúcom roku mali pribudnúť aj údaje o mzdách absolventov bakalárskeho či doktorandského štúdia.

Ministerstvo vychádzalo z informácií od Sociálnej poisťovne, do úvahy bralo len bežných zamestnancov. V štatistike chýbajú živnostníci, absolventi pracujúci v zahraničí, fakulty s menej ako 20 absolventmi a štátne vysoké školy.

Ministerstvo pre nedostatok informácií nezarátalo ani 11 z 12 súkromných vysokých škôl, pretože od súkromných škôl ešte zákon v roku 2009 nevyžadoval všetky potrebné informácie. V platovej štatistike za rok 2011 by už mali byť obsiahnuté.

Z celkovo 35 vysokých škôl sú aktuálne k dispozícii informácie o platoch absolventov všetkých 20 verejných vysokých škôl a jednej súkromnej. Ako vyplýva zo štatistík, najlepšie zarábajú tí, ktorí majú technické vzdelanie. Platovo nižšie sú v rebríčku absolventi humanitných či umeleckých fakúlt.

"To však môže byť spojené aj s tým, že umelci môžu pracovať v iných režimoch než bežní zamestnanci," ozrejmil Jurzyca s tým, že viacerí z nich majú živnosť. Štatistika nezohľadňuje, či absolvent zostal pracovať vo vyštudovanom odbore.

Rebríček najviac zarábajúcich absolventov

Ministerstvo školstva zoradilo rebríček desiatich vysokých škôl s absolventmi, ktorí zarábajú v priemere najviac. Na jeho čele je Slovenská technická univerzita v Bratislave, nasledujú **Ekonomická univerzita v Bratislave**, Univerzita Komenského v Bratislave, Žilinská univerzita v Žiline a Technická univerzita v Košiciach.

Na šiestom mieste je Akadémia umení v Banskej Bystrici, na siedmom Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, za ňou nasledujú Vysoká škola múzických umení v Bratislave, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne a prvú desiatku uzatvára Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre.

Vzhľadom na fakt, že väčšina absolventov zostáva po štúdiu v regióne, kde sídli škola, Jurzyca priznáva isté skreslenie pri porovnaní absolventov škôl z východného a západného Slovenska.

"Zoberme si vysokú školu, ktorá je aj v Bratislave aj v Košiciach. V Bratislave má síce absolventov s vyššími platmi než v Košiciach, ale je hlboko pod lokálnym bratislavským priemerom a podobná škola v

Košiciach je vysoko nad priemerom, tak je to informácia, ktorá naznačuje, že košická škola je možno aj lepšia, len má v úvodzovkách smolu, že je umiestnená v regióne, kde sú nižšie platy," povedal Jurzyca.

Popis foto: Študenti., Iustračné foto SITA/Tomáš Benedikovič

Popis foto: Minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Eugen Jurzyca., SITA/Jozef Jakubčo

[Späť na obsah](#)

34. Ministerstvo zverejnilo platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 23/09/2011; Z domova; TASR]

Najlepšie zarábajú absolventi troch bratislavských škôl: Slovenskej technickej univerzity, **Ekonomickej univerzity** a Univerzity Komenského.

BRATISLAVA. Ministerstvo školstva spustilo dnes testovaciu verziu portálu, ktorý zverejňuje priemerné platy absolventov vysokých škôl a ich fakúlt. Na internete je k dispozícii na adrese absolventi.iedu.sk.

"Školy nie sú motivované súťažiť medzi sebou zvyšovaním kvality. Je to tak preto, lebo študenti nemajú informácie o tom, ktorá škola, fakulta je kvalitnejšia, a tieto informácie chýbajú aj zamestnávateľom," vyhlásil na tlačovej besede šéf rezortu Eugen Jurzyca (SKDÚ).

Z informácií na novom portáli vyplýva, že najlepšie po skončení školy zarábajú absolventi troch bratislavských škôl: Slovenskej technickej univerzity (STU), **Ekonomickej univerzity (EU)** a Univerzity Komenského (UK). Nasleduje Žilinská univerzita (ŽU) a Technická univerzita v Košiciach (TU).

Absolventi STU zarábajú podľa portálu po skončení školy v priemere 984 eur, absolventi košickej TU v priemere 756 eur. Naopak, slabšie zarábajú absolventi Prešovskej univerzity či Univerzity J. Selyeho v Komárne. Ich platy sa pohybujú na úrovni necelých 600 eur. Medzi najlepšie ohodnocované odbory na Slovensku patrí informatika, farmácia či elektrotechnika.

Databáza v testovacej verzii ukazuje platy študentov, ktorí skončili magisterské odbory na 21 verejných vysokých školách v dennej forme. Pri jej vytváraní však ministerstvo nebralo do úvahy zárobky živnostníkov.

Rezort chce v blízkej dobe zverejniť aj platy absolventov bakalárskych programov a externistov, zárobky doktorandov, ktorí skončia štúdium, a tiež to, koľko absolventov univerzít je nezamestnaných. V budúcnosti ministerstvo ráta aj s informovaním, ako sú na tom študenti, ktorí skončili súkromné vysoké školy.

Okrem platov absolventov si verejnosť na stránke môže pozrieť, o koľko vyšší alebo nižší je zárobok absolventa vysokej školy oproti priemernému platu v regióne, kde sa vysoká škola nachádza.

"Jasné, že niekto, kto študuje na východnom Slovensku má pravdepodobnosť, že keď tam ostane, bude mať o niečo nižší príjem ako absolvent školy v Bratislave. Preto tam máme možnosť porovnať platy absolventov s priemerom v ich krajoch," povedal minister.

Jurzyca tvrdí, že zoznam nemá vytvoriť rebríček najlepších a najhorších škôl, ale má pomôcť uchádzačom o štúdium rozhodnúť sa, ktorú vysokú školu si vyberú. Ak má niektorá škola absolventov, ktorí majú vyššie príjmy, neznamená to, že je ešte najlepšia. Lebo môže mať vyššie náklady a v iných parametroch nemusí byť dobrá, podčiarkol.

Systém stál rezort 9240 eur bez DPH. Vytvorila ho firma Anasoft APR, ktorú ministerstvo vybralo na základe prieskumu trhu. Podľa ministra by súťaž uchádzačov zdržala spustenie portálu. Firma systém vytvorila spojením databázy Sociálnej poisťovne o vymeriavacích základoch a centrálného registra študentov.

TASR

[Späť na obsah](#)

35. Pozrite sa, aké univerzity zabezpečujú najvyššie platy

[Téma: Ekonomická univerzita; tnoviny.sk; 23/09/2011; TVnoviny; TASR]

Kraľujú technické školy, v prvej päťke Bratislava, Žilina a Košice.

Ministerstvo školstva spustilo testovaciu verziu portálu, ktorý zverejňuje priemerné platy absolventov vysokých škôl a ich fakúlt. Na internete je k dispozícii na adrese absolventi.iedu.sk.

Z informácií na novom portáli vyplýva, že najlepšie po skončení školy zarábajú absolventi troch bratislavských škôl: Slovenskej technickej univerzity (STU), **Ekonomickej univerzity (EU)** a Univerzity Komenského (UK). Nasleduje Žilinská univerzita (ŽU) a Technická univerzita v Košiciach (TU).

Absolventi STU zarábajú podľa portálu po skončení školy v priemere 984 eur, absolventi košickej TU v priemere 756 eur.

Naopak, slabšie zarábajú absolventi Prešovskej univerzity či Univerzity J. Selyeho v Komárne. Ich platy sa pohybujú na úrovni necelých 600 eur.

Medzi najlepšie ohodnocované odbory na Slovensku patrí informatika, farmácia či elektrotechnika.

Databáza v testovacej verzii ukazuje platy študentov, ktorí skončili magisterské odbory na 21 verejných vysokých školách v dennej forme. Pri jej vytváraní však ministerstvo nebralo do úvahy zárobky živnostníkov. Rezort chce v blízkej dobe zverejniť aj platy absolventov bakalárskych programov a externistov, zárobky doktorandov, ktorí skončia štúdium, a tiež to, koľko absolventov univerzít je nezamestnaných. V budúcnosti ministerstvo ráta aj s informovaním, ako sú na tom študenti, ktorí skončili súkromné vysoké školy. Okrem plátov absolventov si verejnosť na stránke môže pozrieť, o koľko vyšší alebo nižší je zárobok absolventa vysokej školy oproti priemernému platu v regióne, kde sa vysoká škola nachádza. "Jasné, že niekto, kto študuje na východnom Slovensku má pravdepodobnosť, že keď tam ostane, bude mať o niečo nižší príjem ako absolvent školy v Bratislave. Preto tam máme možnosť porovnať platy absolventov s priemerom v ich krajoch," povedal minister. Jurzyca tvrdí, že zoznam nemá vytvoriť rebríček najlepších a najhorších škôl, ale má pomôcť uchádzačom o štúdium rozhodnúť sa, ktorú vysokú školu si vyberú. "Ak má niektorá škola absolventov, ktorí majú vyššie príjmy, neznamená to, že je ešte najlepšia. Lebo môže mať vyššie náklady a v iných parametroch nemusí byť dobrá," podčiarkol. Systém stál rezort 9240 eur bez DPH. Vytvorila ho firma Anasoft APR, ktorú ministerstvo vybralo na základe prieskumu trhu. Podľa ministra by súťaž uchádzačov zdržala spustenie portálu. Firma systém vytvorila spojením databázy Sociálnej poisťovne o vymeriavacích základoch a centrálného registra študentov.

UPOZORNENIE: TASR k správe ponúka zvukový záznam.

maš ed

[Späť na obsah](#)

36. Ministerstvo školstva zverejnilo platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 23/09/2011; Z domova; TASR]

BRATISLAVA. Ministerstvo školstva spustilo dnes testovaciu verziu portálu, ktorý zverejňuje priemerné platy absolventov vysokých škôl a ich fakúlt. Na internete je k dispozícii na adrese absolventi.iedu.sk.

Školy nie sú motivované súťažiť medzi sebou zvyšovaním kvality. Je to tak preto, lebo študenti nemajú informácie o tom, ktorá škola, fakulta je kvalitnejšia, a tieto informácie chýbajú aj zamestnávateľom, vyhlásil dnes na tlačovej besede šéf rezortu Eugen Jurzyca (SKDÚ-DS).

Z informácií na novom portáli vyplýva, že najlepšie po skončení školy zarábajú absolventi troch bratislavských škôl: Slovenskej technickej univerzity (STU), **Ekonomickej univerzity (EU)** a Univerzity Komenského (UK). Nasleduje Žilinská univerzita (ŽU) a Technická univerzita v Košiciach (TU).

Absolventi STU zarábajú podľa portálu po skončení školy v priemere 984 eur, absolventi košickej TU v priemere 756 eur. Naopak, slabšie zarábajú absolventi Prešovskej univerzity či Univerzity J. Selyeho v Komárne. Ich platy sa pohybujú na úrovni necelých 600 eur. Medzi najlepšie ohodnocované odbory na Slovensku patrí informatika, farmácia či elektrotechnika.

Databáza v testovacej verzii ukazuje platy študentov, ktorí skončili magisterské odbory na 21 verejných vysokých školách v dennej forme. Pri jej vytváraní však ministerstvo nebralo do úvahy zárobky živnostníkov. Rezort chce v blízkej dobe zverejniť aj platy absolventov bakalárskych programov a externistov, zárobky doktorandov, ktorí skončia štúdium, a tiež to, koľko absolventov univerzít je nezamestnaných. V budúcnosti ministerstvo ráta aj s informovaním, ako sú na tom študenti, ktorí skončili súkromné vysoké školy.

Okrem platov absolventov si verejnosť na stránke môže pozrieť, o koľko vyšší alebo nižší je zárobok absolventa vysokej školy oproti priemernému platu v regióne, kde sa vysoká škola nachádza. Jasné, že niekto, kto študuje na východnom Slovensku má pravdepodobnosť, že keď tam ostane, bude mať o niečo nižší príjem ako absolvent školy v Bratislave. Preto tam máme možnosť porovnať platy absolventov s priemerom v ich krajoch, povedal minister.

Jurzyca tvrdí, že zoznam nemá vytvoriť rebríček najlepších a najhorších škôl, ale má pomôcť uchádzačom o štúdium rozhodnúť sa, ktorú vysokú školu si vyberú. Ak má niektorá škola absolventov, ktorí majú vyššie príjmy, neznamená to, že je ešte najlepšia. Lebo môže mať vyššie náklady a v iných parametroch nemusí byť dobrá, podčiarkol.

Systém stál rezort 9240 eur bez DPH. Vytvorila ho firma Anasoft APR, ktorú ministerstvo vybralo na základe prieskumu trhu. Podľa ministra by súťaž uchádzačov zdržala spustenie portálu. Firma systém vytvorila spojením databázy Sociálnej poisťovne o vymeriavacích základoch a centrálného registra študentov.

TASR

[Späť na obsah](#)

37. Skončili ste školu? Vieme, koľko môžete zarobiť

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 23/09/2011; HNonline; TASR]

Ministerstvo školstva zverejnilo platy absolventov zo všetkých škôl na Slovensku.

Ministerstvo školstva spustilo dnes testovaciu verziu portálu, ktorý zverejňuje priemerné platy absolventov vysokých škôl a ich fakúlt. Na internete je k dispozícii na adrese absolventi.iedu.sk.

"Školy nie sú motivované súťažiť medzi sebou zvyšovaním kvality. Je to tak preto, lebo študenti nemajú informácie o tom, ktorá škola, fakulta je kvalitnejšia, a tieto informácie chýbajú aj zamestnávateľom," vyhlásil dnes na tlačovej besede šéf rezortu Eugen Jurzyca (SKDÚ-DS).

Z informácií na novom portáli vyplýva, že najlepšie po skončení školy zarábajú absolventi troch bratislavských škôl: Slovenskej technickej univerzity (STU), **Ekonomickej univerzity (EU)** a Univerzity Komenského (UK). Nasleduje Žilinská univerzita (ŽU) a Technická univerzita v Košiciach (TU). Absolventi STU zarábajú podľa portálu po skončení školy v priemere 984 eur, absolventi košickej TU v priemere 756 eur. Naopak, slabšie zarábajú absolventi Prešovskej univerzity či Univerzity J. Selyeho v Komárne. Ich platy sa pohybujú na úrovni necelých 600 eur. Medzi najlepšie ohodnocované odbory na Slovensku patrí informatika, farmácia či elektrotechnika.

Databáza v testovacej verzii ukazuje platy študentov, ktorí skončili magisterské odbory na 21 verejných vysokých školách v dennej forme. Pri jej vytváraní však ministerstvo nebralo do úvahy zárobky živnostníkov. Rezort chce v blízkej dobe zverejniť aj platy absolventov bakalárskych programov a externistov, zárobky doktorandov, ktorí skončia štúdium, a tiež to, koľko absolventov univerzít je nezamestnaných. V budúcnosti ministerstvo ráta aj s informovaním, ako sú na tom študenti, ktorí skončili súkromné vysoké školy.

Okrem platov absolventov si verejnosť na stránke môže pozrieť, o koľko vyšší alebo nižší je zárobok absolventa vysokej školy oproti priemernému platu v regióne, kde sa vysoká škola nachádza. "Jasné, že niekto, kto študuje na východnom Slovensku má pravdepodobnosť, že keď tam ostane, bude mať o niečo nižší príjem ako absolvent školy v Bratislave. Preto tam máme možnosť porovnať platy absolventov s priemerom v ich krajoch," povedal minister.

Jurzyca tvrdí, že zoznam nemá vytvoriť rebríček najlepších a najhorších škôl, ale má pomôcť uchádzačom o štúdium rozhodnúť sa, ktorú vysokú školu si vyberú. "Ak má niektorá škola absolventov, ktorí majú vyššie príjmy, neznamená to, že je ešte najlepšia. Lebo môže mať vyššie náklady a v iných parametroch nemusí byť dobrá," podčiarkol.

Systém stál rezort 9240 eur bez DPH. Vytvorila ho firma Anasoft APR, ktorú ministerstvo vybralo na základe prieskumu trhu. Podľa ministra by súťaž uchádzačov zdržala spustenie portálu. Firma systém vytvorila spojením databázy Sociálnej poisťovne o vymeriavacích základoch a centrálného registra študentov.

Popis foto: Snímka: archív

[Späť na obsah](#)

38. Ministerstvo školstva zverejnilo platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; pluska.sk; 23/09/2011; Slovensko; TASR]

Ministerstvo školstva spustilo dnes testovaciu verziu portálu, ktorý zverejňuje priemerné platy absolventov vysokých škôl a ich fakúlt. Na internete je k dispozícii na adrese absolventi.iedu.sk.

"Školy nie sú motivované súťažiť medzi sebou zvyšovaním kvality. Je to tak preto, lebo študenti nemajú informácie o tom, ktorá škola, fakulta je kvalitnejšia, a tieto informácie chýbajú aj zamestnávateľom," vyhlásil dnes na tlačovej besede šéf rezortu Eugen Jurzyca (SKDÚ-DS).

Z informácií na novom portáli vyplýva, že najlepšie po skončení školy zarábajú absolventi troch bratislavských škôl: Slovenskej technickej univerzity (STU), **Ekonomickej univerzity (EU)** a Univerzity Komenského (UK). Nasleduje Žilinská univerzita (ŽU) a Technická univerzita v Košiciach (TU). Absolventi STU zarábajú podľa portálu po skončení školy v priemere 984 eur, na Fakulte informatiky a informačných technológií STU sa absolventi môžu pochváliť zárobkami na úrovni 1347 eur. Podobne sú na tom absolventi Fakulty elektrotechniky a informatiky. Tí po skončení školy zarobia 1180 eur. Absolvent košickej TU dostáva plat v priemere 756 eur. Naopak, slabšie zarábajú absolventi Prešovskej univerzity (PU) či Univerzity J. Selyeho v Komárne. Ich platy sa pohybujú na úrovni necelých 600 eur, absolventi Gréckokatolíckej teologickej fakulty PU dokonca len 453 eur. Medzi najlepšie ohodnocované odbory na Slovensku patrí informatika, farmácia či elektrotechnika.

Na vytvorenie databázy v testovacej verzii ministerstvo vychádzalo z informácií od 20 verejných vysokých škôl a súkromnej Bratislavskej medzinárodnej školy liberálnych štúdií. Pri tvorbe systému však ministerstvo nebralo do úvahy zárobky živnostníkov. Rezort chce v blízkej dobe zverejniť aj platy absolventov bakalárskych programov a externistov, zárobky doktorandov, ktorí skončia štúdium, a tiež to, koľko absolventov univerzít je nezamestnaných. V budúcnosti ministerstvo ráta aj s informovaním, ako sú na tom študenti, ktorí skončili súkromné vysoké školy.

Okrem plátov absolventov si verejnosť na stránke môže pozrieť, o koľko vyšší alebo nižší je zárobok absolventa vysokej školy oproti priemernému platu v regióne, kde sa vysoká škola nachádza. "Jasné, že niekto, kto študuje na východnom Slovensku má pravdepodobnosť, že keď tam ostane, bude mať o niečo nižší príjem ako absolvent školy v Bratislave. Preto tam máme možnosť porovnať platy absolventov s priemerom v ich krajoch," povedal minister.

Jurzyca tvrdí, že zoznam nemá vytvoriť rebríček najlepších a najhorších škôl, ale má pomôcť uchádzačom o štúdium rozhodnúť sa, ktorú vysokú školu si vyberú. "Ak má niektorá škola absolventov, ktorí majú vyššie príjmy, neznamená to, že je ešte najlepšia. Lebo môže mať vyššie náklady a v iných parametroch nemusí byť dobrá," podčiarkol.

Systém stál rezort 9240 eur bez DPH. Vytvorila ho firma Anasoft APR, ktorú ministerstvo vybralo na základe prieskumu trhu. Podľa ministra by súťaž uchádzačov zdržala spustenie portálu. Firma systém vytvorila spojením databázy Sociálnej poisťovne o priemerných vymeriavacích základoch odvodov z roku 2010 a v prvom štvrtroku 2011 a informácií o počte študentov z roka 2009.

[Späť na obsah](#)

39. Hančík: Musíme popracovať na koncovkách

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 26/09/2011; 222/2011; s.: 40; VOLEJBAL; luc]

Na 24. ročníku Slávia **EU** Cupu volejbalistiek tretí raz triumfovala Viedeň

Víťazkami 24. ročníka medzinárodného ženského volejbalového turnaja sa už tretí raz stali hráčky rakúskeho majstra SVS Post Schwechat. Po triumfoch v rokoch 1998 a 2000 teraz v sobotu trofej prevzali z rúk prezidenta Slávie **Ekonomická univerzita** Bratislava Vladimíra Hančíka dve z troch slovenských zástupkyň v tíme – nahrávačka Ivana Zburová a blokárka Lucia Hatinová. Naše trio u juhozápadných susedov dopĺňa devätnásťročná smečiarka Nicola Radosová. Hostiteľky turnaja a zároveň lanskej obhajkyne prvenstva z bratislavskej Slávie **EU** skončili napokon na tretej priečke, keď v poslednom zápase turnaja o druhé miesto podľahli Slovinci z Calcitu Kamnik 2:3. "Nehrali sme zle, naopak, dievčatá ukázali, že vedia zahrať dobre v obrane, pritvrdiť na servise i slušne zakončiť. Potom však príde nezmyselná pasáž zbytočných chýb na príjme a je po výsledku," skonštatoval tréner Bratislavčaniek Martin Hančík. "Chcel som, aby sme si začali veriť, no to sa dá len ťažko, ak vediete 20:13 a set napokon prehráte. Jednoznačne musíme ešte zapracovať na koncovkách. V globále je však nutné povedať, že turnaj splnil svoj účel poslednej generálky pred štartom súťaže. Hoci, určite by bolo

krajšie, keby nám v ústach zostala víťazná chuť," uzavrel kormidelník tímu, ktorý sa už v sobotu na domácej palubovke predstaví v MEL proti silnému Mariboru. Druhé slovenské zástupkyne z Pezinka skončili napokon na poslednej piatej priečke, keď získali len set. Len stupienok pred nimi sa umiestnili hráčky Přeova so slovenským trénerom Vladimírom Sirvoňom na lavičke a dvoma našimi hráčkami v zostave Petrou Rosenbergerovou a Leou Murčínkovou. (luc)

VÝSLEDKY ZO SOBOTY

SVS Post Schwechat – PVK Přeov 3:1 (16, -17, 19, 23), Schwechat Slávia **EU** Bratislava 3:0 (17, 24, 17), VTC VISTAreal Pezinok – OK Calcit Kamnik 1:3 (25, -10, -20, -16), Pezinok – Přeov 0:3 (-15, -23, -10), Slávia **EU** Bratislava – Kamnik 2:3 (-17, 18, 23, -22, -9).

TABUĽKA

1. Viedeň 4 4 0 12:2 12
2. Kamnik 4 3 1 10:7 8
3. Slávia **EU** 4 2 2 8:7 7
4. Přeov 4 1 3 6:9 3
5. Pezinok 4 0 4 1:12 0

NAJ I DVE SLOVENKY

Individuálne ocenenia pre najlepšie hráčky turnaja si odniesli aj dve Slovenky. Za najlepšiu nahrávačku vyhlásili Ivanu Zburovú z Viedne, trofej pre najlepšiu blokárku odovzdali Simone Kóšovej zo Slávie **EU**. Titul najlepšej smečiarky prideliť Tjaši Turnšekovej z Kamnika.

Foto:

Najlepšia nahrávačka turnaja, Slovenka Ivana Zburová v drese Viedne (vpravo), si podáva ruku so slávistkou Antóniou Golitkovou.

[Späť na obsah](#)

40. Jurzyca zverejnil platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; aktualne.sk; 23/09/2011; Domov; Stanislava Harkotová]

Bratislava - Minister školstva Eugen Jurzyca plánuje zverejňovať príjmy absolventov vysokých škôl. Jeho krok má napomôcť zvyšovať kvalitu. Jurzycov predchodca v úrade Ján Mikoľaj považuje zverejňovanie miezd za zbytočné.

Minister od nástupu do úradu prízvukuje, že v slovenskom školstve chýbajú informácie, na základe ktorých by si mladí ľudia volili, čo študovať a najmä kde študovať. Vysoké školy nie sú podľa neho navyše motivované, aby skvalitňovali svoje služby.

Aj preto rezort školstva prichádza s portálom, kde si budú môcť záujemcovia o štúdium skontrolovať, aké priemerné zárobky by dosahovali po absolvovaní odboru, na ktorý sa hlásia. Vychádza z databázy Sociálnej poisťovne i vlastných štatistík.

Zverejnené platy absolventov sa vzťahujú len na zamestnancov. Ak absolvent pracuje na živnosť, jeho mzda do priemeru započítaná nebola. Portál je zatiaľ v testovacej verzii. Funkčný by mal byť od nového roka.

Vysoké školy o sebe nezverejňujú, čo by mali

Lekár 700 eur, lekárnik 1200 eur

Zo spracovaných údajov, ktoré zahŕňajú priemerné mzdy magistrav z roku 2009, najviac vlni zarábali technické odbory. Najlepšie zárobky mali najmä informatici Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

Ich priemerný zárobok po ukončení štúdia predstavuje 1335 eur. Ďalšou skupinou sú elektrotechnici s platom okolo 1100 eur. Mzdy nad 1 100 eur dosahujú aj absolventi politických vied Univerzity Komenského v Bratislave.

Nad tisíc eur zarábajú napríklad absolventi manažmentu UK či absolventi Fakulty medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity** v hlavnom meste.

Pri prehľade lekárskeho vied sa ukazuje, že mladý lekár z Lekárskej fakulty Univerzity P.J. Šafárika v Košiciach zarobí 702 eur. Absolventi Farmaceutickej fakulty v Bratislave zarábajú pre zmenu 1173 eur.

Najnižšie priemerné zárobky absolventov vykazujú Technická univerzita vo Zvolene (615 eur), Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave (598 eur), Prešovská univerzita (591 eur) či Univerzita J. Selyeho v Komárne (569 eur).

Svoj vplyv majú príležitosti v kraji

Jurzyca priznal, že svoj vplyv na platy absolventov má aj to, v ktorej lokalite sa usilujú po skončení štúdia zamestnať. "Napríklad na východnom Slovensku je veľká pravdepodobnosť, že keď tam absolvent ostane, tak bude mať nižší príjem ako absolvent v Bratislave," podotkol.

Z údajov rezortu napríklad vyplýva, že absolventi práva na UK v Bratislave mali vlani zárobok okolo 740 eur, právnicki z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici 546 eur.

Podľa ministra si však študent bude vedieť odsledovať, či ho vie "škola katapultovať vyššie" alebo ostane v zárobku nižšie, ako je priemerný platy v jeho regióne.

Mikolaj: Je to zbytočný krok

Podľa bývalého ministra školstva Jána Mikolaja nemá zverejňovanie platov absolventov výpovednú hodnotu o stave školstva.

"Ak niekto predsa pracuje v zahraničnej spoločnosti, tak ten plat tak aj vyzerá. Tadiaľto cesta nevedie. Každý študent sa musí nejako uplatniť bez ohľadu na to, z akej je školy," reagoval na Jurzycove plány.

"Je to na študentovi rozhodnúť sa, či chce zarábať viac a mať tam viac matematiky či techniky, alebo ho baví niečo iné. Našou úlohou je poskytnúť mu čo najviac informácií, aby sa rozhodol, aby to bolo v súlade s jeho záujmami," povedal Jurzyca.

Podľa Mikolaja by sa mal šéf školstva viac zamerať na uplatniteľnosť absolventov v ich odboroch. "Sú odbory, kde sa študenti doslova vychovávajú pre úradnú prácu," poznamenal. Jurzyca upozornil, že rebríček uplatnenia existuje. Ten ukázal, že problémy zamestnať sa majú najmä študenti Vysoké školy medzinárodného podnikania ISM v Prešove či Univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne.

Najviac absolventov bez práce mala VŠ v Prešove

Infobox:

Najviac zarábajú absolventi:

1. Fakulty informatiky a informačných technológií STU (cca 1300 eur)
2. Fakulty elektrotechniky a informatiky STU (cca 1200 eur)
3. Farmaceutickej fakulty UK (cca 1200 eur)
4. Fakulty medzinárodných vzťahov **EU** (cca 1050 eur)
5. Fakulty manažmentu UK (cca 1050 eur)
6. Fakulty matematiky, fyziky a informatiky UK (cca 1000 eur)
7. Fakulty riadenia a informatiky ŽU (cca 1000 eur)
8. Fakulty hospodárskej informatiky **EU** (cca 1000 eur)
9. Strojníckej fakulty STU (cca 1000 eur)
10. Fakulty sociálnych a ekonomických vied UK (cca 980 eur)

Popis foto: Kde zarábajú absolventi vysokých škôl najviac? V moderných technológiách.

Popis foto: Jurzyca necháva rozhodnutie na študentovi. Chce však, aby mal čo najviac informácií.
Stanislava Harkotová

[Späť na obsah](#)

41. Absolventské platy: Kto zarába najviac

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 26/09/2011; s.: 10,11; SERVIS; ZUZANA BANKOVICHOVÁ]

Finančne najlepšie sú na tom študenti bratislavských škôl

TAKMER osem a pol tisíca. Taký počet nezamestnaných absolventov vysokých škôl mali na úradoch práce k poslednému augustovému dňu tohto roka. Našťastie ich ubúda. Oproti júlu je totiž vysokoškolákov bez práce predsa len o niečo menej. Napriek radám odborníkov, že prácu si treba hľadať hneď po štátniciach, nie až po skončení prázdnin, evidujú úrady práce každoročne tisícky mladých nezamestnaných s diplomom. "K 31. augustu sme zaznamenali 8 462 nezamestnaných absolventov vysokých škôl. Čo je o 1 108 menej, ako bolo v júli," potvrdila nám Andrea Hajdúchová z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

Vedie Bratislavský kraj

Podobne je to každý rok aj s počtom žiadostí o zamestnanie. "Nárast životopisov absolventov zaznamenávame vždy od mája. Súvisí to s ukončením štúdia a hľadaním si práce. Najviac ich však evidujeme v júni. Vtedy počty dosahujú ročné maximum," vysvetľuje Lucia Burianová z pracovného portálu Profesia.sk. Dôležitými faktormi, ktoré môžu ovplyvniť vašu úspešnosť na trhu práce, sú lokalita a profesia, v ktorej prácu hľadáte. "Najviac pracovných ponúk pre absolventov je jednoznačne v Bratislavskom kraji. Zvýšený záujem trvá okrem letných mesiacov až do októbra," tvrdí Burianová.

Na škole záleží

Od toho, čo ste vyštudovali, sa odvíja aj vaša úspešnosť pri uplatňovaní sa v praxi. Ideálne je na to myslieť už počas štúdia. Využiť ponuky absolventských praxí a zabezpečiť si tak postupne miesto v danej práci a odbore. V neposlednom rade sa to, akú ste vyštudovali školu, odzrkadlí aj na tom, či je o váš odbor na trhu práce záujem a tiež aký nástupný plat dostanete. Najlepšie sú na tom absolventi Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. V tesnom závесе sú mladí ekonómovia z hlavného mesta. Najnižšie platy zas majú mladí výtvarníci. Ak vás zaujíma, koľko zarábajú vaši vrstovníci v jednotlivých odboroch, ale i krajoch, ministerstvo školstva si pre takýto prípad pre vás pripravilo novinku. Pred niekoľkými dňami spustilo testovaciu verziu portálu www.absolventi.iedu.sk. "Databáza obsahuje údaje o príjmoch absolventov denného magisterského štúdia v akademickom roku 2008/2009 za rok 2010," povedala nám Miriam Žiaková, hovorkyňa ministerstva školstva.

Desať rád, ako uspieť na pohovore

1. Príďte načas.
2. Zvoľte vhodné oblečenie, nie príliš vyzývavé.
3. Vhodne sa upravte.
4. Vopred si zistite meno osoby, s ktorou sa máte stretnúť, a potrebné informácie o firme.
5. Správajte sa prirodzene a uvoľnene.
6. Nezabúdajte na očný kontakt.
7. Na otázky odpovedajte s istotou.
8. Nebojte sa spýtať na to, čo vám nie je jasné.
9. Ak sa vás na plat nespýtajú, nehovorte o ňom.
10. Nezabudnite sa pozitívne naladiť. (zuzu)

Platy absolventov vysokých škôl v roku 2010

(ide o študentov ktorí ukončili školu v roku 2009)

STU Bratislava 1057,56eur
EU Bratislava 1022,66eur
UK Bratislava 890,33eur
VŠMU Bratislava 764,74eur
VŠVU Bratislava 542,54eur
UCM Trnava 684,94eur
TVU Trnava 654,70eur
TnUAD Trenčín 713,01eur
SPU Nitra 703,81eur
UKF Nitra 653,27eur
UJS Komárno 563,99eur
ŽU Žilina 839,07eur
KU Ružomberok 614,73eur
TU Zvolen 652,12eur

UMB B. Bystrica 734,53 eur
AU B. Bystrica 705,15eur
PU Prešov 605,20eur
UVLF Košice 1028,96eur
TU Košice 818,24eur
UPJŠ Košice 672,52eur

Vysvetlivky

STU Bratislava – Slovenská technická univerzita
EU Bratislava – **Ekonomická univerzita**
UK Bratislava – Univerzita Komenského
VŠMU Bratislava – Vysoká škola múzických umení
VŠVU Bratislava – Vysoká škola výtvarných umení
UCM Trnava – Univerzita sv. Cyrila a Metoda
TvU Trnava – Trnavská univerzita
TnUAD Trenčín – Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka
SPU Nitra – Slovenská poľnohospodárska univerzita
UKF Nitra – Univerzita Konštantína Filozofa
UJS Komárno – Univerzita Jána Selyeho
ŽU Žilina – Žilinská univerzita
KU Ružomberok – Katolícka univerzita
TU Zvolen – Technická univerzita
UMB Banská Bystrica – Univerzita Mateja Bela
AU Banská Bystrica – Akadémia umení
PU Prešov – Prešovská univerzita
UVLF Košice – Univerzita veterinárneho lekárstva
TU Košice – Technická univerzita
UPJŠ Košice – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Aktuálne pracovné ponuky pre absolventov

KRAJ POZÍCIA PLAT TERMÍN NÁSTUPU FIRMA/PA*
Bratislavský Customer care specialist - Russian dohodou - Dell, s.r.o.
Bratislavský Mobile data network solutions developer dohodou ihneď Synergie Slovakia, s.r.o.
Trnavský Customer care - Hebrew language dohodou 31. 10. Appel Counselling, s.r.o.
Trnavský Pracovník klientského servisu - Aj, Nj dohodou 17. 10. Appel Counselling, s.r.o.
Trenčiansky Štatistik - dátový analytik dohodou 24. 10. Appel Counselling, s.r.o.
Nitriansky Telefónny konzultant 450 - 650 ihneď Simio s.r.o.
Žilinský Konštruktér dohodou dohodou Index nosluš, s.r.o.
Banskobystrický Informatik dohodou ihneď Ditec, a. s.
Prešovský Marketingový pracovník dohodou ihneď PSS Svidník, a.s.
Košický Junior programátor dohodou - RWEIT Slovakia, a. s.
Košický Oblastný manažér dohodou ihneď Union poisťovňa, a. s.

Poznámka: Ponuky vhodné aj pre absolventov druhého stupňa vysokých škôl aktuálne k 24. 9. 2011.
ZDROJ - profesia.sk

[Späť na obsah](#)

42. V Bratislave sa uskutoční konferencia o Facebooku

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 23/09/2011; medialne.sk; redakcia]

Budúci týždeň sa v priestoroch bratislavskej **Ekonomickej univerzity** uskutoční prvá a jediná konferencia o marketingu a komunikácii na Facebooku.

[Späť na obsah](#)

43. Ministerstvo školstva sprístupnilo informácie o platoch absolventov magisterského štúdia verejných vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Regina, 18:00; 23/09/2011; Žurnál Rádia Regina; Z domova; Peter Béreš]

Peter Béreš, redaktor: "Ministerstvo školstva sprístupnilo na svojej stránke informácie o platoch absolventov magisterského štúdia verejných vysokých škôl. V tabuľkách je aj porovnanie podľa univerzít, fakúlt, či študijných odborov. Podľa rebríčka TOP 10 majú najvyššie platy absolventi Slovenskej technickej univerzity, **Ekonomickej univerzity** a Univerzity Komenského."

Eugen Jurzyca, minister školstva: "Ak má niektorá škola absolventov ktorí majú vyššie príjmy, neznamená to ešte, že je najlepšia. Ale jednoznačne najvyššie príjmy má technika. Technika a prírodné vedy sú vysoko, v rámci nich informatika. Pokiaľ ide o vysoké školy, príjemne ma prekvapila **Ekonomická univerzita** tým, že skončila na 2. mieste. Nižšie sú z hľadiska príjmov umelecké smery, čo ale môže byť spojené aj s tým, že umelci môžu pracovať v iných režimoch než bežní zamestnanci."

[Späť na obsah](#)

44. Ministerstvo školstva sprístupnilo informácie o platoch absolventov magisterského štúdia verejných vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 20:00; 23/09/2011; Správy; z domova]

Viera Polešovská, moderátorka SRO: "Ministerstvo školstva sprístupnilo na svojej stránke informácie o platoch absolventov magisterského štúdia verejných vysokých škôl. V tabuľkách sú aj porovnania podľa univerzít, fakúlt či študijných odborov. Podľa rebríčka top 10 majú najvyššie platy absolventi Slovenskej technickej univerzity, **Ekonomickej univerzity** a Univerzity Komenského. Minister školstva Eugen Jurzyca."

Eugen Jurzyca, minister školstva SR (SDKÚ-DS): "Ak má niektorá škola absolventov, ktorí majú vyššie príjmy neznamená to ešte, že je aj lepšia, ale jednoznačne najvyššie príjmy má technika. Technika a prírodné vedy sú vysoko, v rámci nich informatika. Pokiaľ ide o vysoké školy príjemne ma prekvapila **Ekonomická univerzita** tým, že skončila na druhom mieste a nižšie sú z hľadiska príjmov umelecké smery, čo ale môže byť spojené aj s tým, že u nás si môžu pracovať v iných režimoch než bežní zamestnanci."

[Späť na obsah](#)

45. Informácie o platoch absolventov VŠ

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio FM, 17:00; 23/09/2011; Správy; z domova; Katarína Ščepánová]

Katarína Ščepánová, redaktorka Rádia FM: "Ministerstvo školstva sprístupnilo na svojej stránke informácie o platoch absolventov magisterského štúdia verejných vysokých škôl. Minister školstva Eugen Jurzyca."

Eugen Jurzyca, minister školstva: "Ak má niektorá škola absolventov, ktorí majú vyššie príjmy, neznamená to ešte, že je najlepšia. Ale jednoznačne najvyššie príjmy má technika. Technika a prírodné vedy sú vysoko, v rámci nich informatika. Pokiaľ ide o vysoké školy, príjemne ma prekvapila **Ekonomická univerzita** tým, že skončila na druhom mieste. A nižšie sú z hľadiska príjmov umelecké smery, čo ale môže byť spojené aj s tým, že umelci môžu pracovať v iných režimoch než bežní zamestnanci."

-END

[Späť na obsah](#)

46. Mŕtva eurozóna

[Téma: Ekonomická univerzita; JOJ, 19:30; 23/09/2011; NOVINY TV JOJ; z domova; Eva Bariová]

Adriana Kmotříková, moderátorka TV JOJ: "Premiérka Iveta Radičová je v New Yorku už 5. Deň. Vrátiť sa má až v nedeľu."

Ján Mečiar, moderátor TV JOJ: "Stretla sa už s americkým prezidentom Barackom Obamom a včera počas dňa prednášala newyorským študentom."

Adriana Kmotříková, moderátorka TV JOJ: "No a jej úvodné slová za katedrou zaujali. Prečo? To sa dozvieme v nasledujúcej reportáži."

Eurozóna založená iba na existencii centrálnej banky a politickej vôli mať spoločnú menu je mŕtva a

predkrízový status quo sa už nevráti."

Eva Bariová, redaktorka TV JOJ: "Slová premiérky citujú všetky slovenské médiá. Málokto z opýtaných im ale rozumie. S prosbou o vysvetlenie či preklad sme sa obrátili aj na študentov **Ekonomickej univerzity**."

Anketa: "Tak status quo už presne neviem aký má význam."

Anketa: "Fúha."

Anketa: "Musel by som sa nad tým asi dlho zamýšľať."

Eva Bariová, redaktorka TV JOJ: "Rozmýšľať nad významom premiérkiných slov už asi o čosi menej potreboval skúsený ekonóm. I keď to čo premiérka zhrnula v jednej vete nám on vysvetlil až v 20-minútovom monológu."

Vladimír Vaňo, finančný analytik: "Tá veta je veľmi stručným zhrnutím toho čo sa podpísalo pod vznik súčasných turbulencií a tiež vizionárskym načrtnutím."

Eva Bariová, redaktorka TV JOJ: "Premiérkinu vysoko intelektuálnu vetu vysvetľuje analytik ďalej."

Vladimír Vaňo, finančný analytik: "Otázka znie ako bude eurozóna pokračovať ďalej. To doterajšie fungovanie sa neosvedčilo a sú len dve možnosti. Buď oveľa striktnjšie a prísnejšie sledovanie jednotlivých štátnych rozpočtov. H alternatíva je naozaj vytvorenie a kvázi federálneho ministerstva financií."

Eva Bariová, redaktorka TV JOJ: "Eva Bariová, TV JOJ."

[Späť na obsah](#)

47. Ministerstvo školstva zverejnilo platy absolventov vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio VIVA, 15:00; 23/09/2011; Správy Rádia VIVA; Z domova; Jana Belovičová]

Jana Belovičová, moderátorka Rádia VIVA: "Ministerstvo školstva spustilo testovaciu verziu portálu, ktorý zverejňuje priemerné platy absolventov vysokých škôl a ich fakúlt. Na internete sú k dispozícii na adrese www.absolventi.iedu.sk. Zámer bol podľa ministra Eugena Jurzyca, motivačný."

Eugen Jurzyca, minister školstva: "Sme presvedčení, že práve nedostatok informácií na strane študentov a zamestnávateľov vedie k tomu, že školy nie sú motivované súťažiť medzi sebou zvyšovaním kvality. Je to tak preto, že študenti nemajú informácie o tom, ktorá škola, ktorá fakulta, ktorý študijný program je kvalitnejší. A tieto informácie chýbajú aj zamestnávateľom."

Jana Belovičová, moderátorka Rádia VIVA: "Z informácií na novom portáli www.absolventi.iedu.sk vyplýva, že najlepšie po skončení školy zarábajú absolventi troch bratislavských vysokých škôl, Slovenskej technickej univerzity – 984 eur. ďalej **Ekonomickej univerzity** a Univerzity Komenského. Nasleduje Žilinská univerzita a Technická univerzita v Košiciach. Naopak, najslabšie zarábajú absolventi Prešovskej univerzity či Univerzity Jánoša Selyeho v Komárne, necelých 600 eur. Medzi najlepšie ohodnocované odbory u nás patrí informatika, farmácia a elektrotechnika. Podľa ministra, ak majú niektorí absolventi vyššie príjmy, neznamená to automaticky, že ich škola je aj najlepšia."

Eugen Jurzyca, minister školstva: "Pretože ona môže mať aj vyššie náklady a možno, že v iných parametroch nie je dobrá. Ale, jednoznačne najvyššie príjmy má technika. Technika a prírodné vedy sú vysoko, v rámci nich informatika, veľmi vysoko. Humanitné vedy o niečo nižšie, ale sú fakulty, ktoré sa dostali veľmi, veľmi vysoko."

[Späť na obsah](#)

48. Zákazníci Primi a Kubu poslali deťom v núdzi viac ako 5 700 Eur

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 26/09/2011; medialne.sk; event2all]

Príjem z predaja "charitatívnej" Magna limo je už v MVO Magna Deti v núdzi.

Zákazníci bratislavskej gastro siete Primi (Michalská, Polus, Eurovea) a Kubu v Auparku mali v lete na

výber: Alebo si dajú klasickú domácu limonádu z nápojového lístka, alebo obetujú euro navyše za jedinečný mix passion fruitu (pasiflóry), zázvoru, limetky, hnedého cukru a 7up, ktoré boli základnými ingredienciami charitatívneho letného nápoja "Magna limo". Za dva mesiace (16.7.-16.9.2011) sa vďaka ich dobrej vôli predalo 1 231 nápojov v celkovej hodnote 5 776 Euro (bez DPH). Výťažok akcie (celá platba zákazníka bez DPH) bol zaslaný mimovládnej organizácii Magna Deti v núdzi, ktorá pomáha zachraňovať detské životy v najchudobnejších kútoch sveta.

Minulý rok (2010) skupina vďaka predaju charitatívnych koláčikov v sieti Primi poslala pre Magna Deti v núdzi podobne niekoľko tisíc eur.

Výsledok "Magna limo" akcie bol už zverejnený aj na www.magna.sk.

Kontakt pre médiá: Ľudovít Tóth, event2all

Magna Deti v núdzi je slovenská humanitárna organizácia, ktorej poslaním je zabezpečovať lekársku a sociálnu pomoc deťom a ich rodinám v krízových oblastiach sveta, realizovať humanitárne a dlhodobé projekty vo svete zamerané na pomoc ľuďom v núdzi spôsobenej, či už chudobou, chorobami, vojnou alebo ekologickou devastáciou a to bez ohľadu na etnickú, náboženskú, či rasovú príslušnosť. Magna Deti v núdzi má v súčasnosti zriadené svoje stále misie v Kambodži, Keni, Vietname, Kongu a Nikaragu a krátkodobú humanitárnu misiu na zemetrasením zdevastovanom Haiti. Magna Deti v núdzi má v dnes svoje kancelárie na Slovensku, v Čechách a Rakúsku. Organizácia bola založená na Slovensku v roku 2001. Viac informácií nájdete na www.magna.sk.

MEDUSA GROUP bola založená v roku 2003 otvorením reštaurácie MEDUSA v historickom centre Bratislavy. Medusa bola vôbec prvým večerným podnikom a cocktail barom v Bratislave s vystúpeniami DJ-ov a v krátkom čase sa stala legendou nočného života. V tom istom roku (2003) bol vytvorený koncept samoobslužných reštaurácií PRESTO spolu so sieťou reštaurácií Al dente. Dnes prevádzkuje skupina v Bratislave devätnásť vlastných gastrozariadení (vrátane samostatnej cateringovej divízie), v ktorých pracuje vyše 400 zamestnancov. MEDUSA Group je najväčšou gastronomickou skupinou pôsobiacou na slovenskom trhu. Jej jediným vlastníkom je Peter Štecko. Viac info nájdete aj na www.medusagroup.sk.

Prehľad súčasných aktivít skupiny Medusa:

Slang pub, Hviezdoslavovo námestie (jún 2011) – najnovšia akvizícia MEDUSA Group v samom srdci Bratislavy. Onedlho prejde redizajnom a čiastočnou prestavbou, ktorá by mala dostať tento podnik na úroveň skupinového štandardu.

BARROCK, Sedlárska ulica (apríl 2011) - najväčší podnik v centre Bratislavy (750 m2 priestorov pre hostí) propagujúci rock ako životný štýl. Jeho súčasťou sú atmosférické rockové dekorácie, najväčšie hamburgery, široký výber hot dogov, steaky a pečené rebierka, A samozrejme najväčšie a najpikantnejšie burito v meste. Viac na www.barrock.sk.

KUBU, Aupark (december 2010) – čerstvé domáce ručne robené cestoviny, fit jedlá, najkvalitnejšia káva z ponuky lavazza. Interiér inšpirovaný newyorským loftom, detský pizza pult a samozrejme otvorená kuchyňa. Viac na www.kubu.sk.

Primi River Lounge Eurovea (2010) – rodinná reštaurácia na brehu rieky s prímorským interiérom, celoročným preskleným pavilónom s výhľadom na Dunaj a mediteránskou kuchyňou doplnenou o lokálne chute. Najúspešnejší projekt skupiny za rok 2010 z pohľadu prekonaných očakávaní (obrat, počet vydaných jedál).

Bistro Petite Provence, Hviezdoslavovo námestie (2010) – útulné francúzske bistro s rôznorodou provensálskou kuchyňou, ktorej základom sú čerstvé a kvalitné potraviny, sezónne menu, tradične plnené bagety, slané koláče quiche, domáce koláče – flany, široká ponuka vín, cocktaily a limonády. Interiér klasického francúzskeho vidieckeho bistra, autentické plechové tabule na stene, vôňa levandule....

Le Club by Medusa, Hviezdoslavovo námestie (2010) – exkluzívny večerný podnik, trendy cocktaily a bublinky v pohári s doprovodom live DJ's.

PRIMI Café, Lounge & Restaurant Polus (2010) – reštaurácia dekorovaná útulným nadčasovým interiérom a open space kuchyňou typickou pre väčšinu reštaurácií Medusa Group.

RIO Grande Restaurant, Hviezdoslavovo námestie (2009) – najnavštevovanejšia reštaurácia v centre Bratislavy inšpirovaná aj brazílskou kuchyňou s vyhľadávaným nočným klubom.

A la Carte, Plynárenská ulica (2003) - business reštaurácia s útulným interiérom a širokým výberom cestovín, pizze, mias na grile ale aj s klasickým vypráženým syrom.

Sit&Eat, Plynárenská ulica (2003) - zrekonštruovaná prevádzka pôvodne z PRESTO siete. Moderná samoobslužná reštaurácia ponúka okrem tradičných obedových menu možnosť zostaviť si obed podľa vlastnej chuti.

Primi, Michalská ulica (2003) – jedna z prvých reštaurácií skupiny. Prírodné materiály, hlavne masívne drevo, koža, teplé farby stien a dekorácií útulnú domácu atmosféru.

PRESTO (2003) – sieť samoobslužných reštaurácií v bratislavských business centrách a administratívnych budovách známa vysokou úrovňou gastronomických služieb. Kvalita reštaurácie, rýchlosť fast-foodu.

Presto Digital Park II, Einsteinova 23, 851 01

Presto Lakeside Park, Tomášikova ulica

Presto Business centrum 1, Plynárenská ulica

Presto Business centrum 5, Plynárenská ulica

Presto, Polus, Vajnorská 100/B

Presto, centrála Allianz, Dostojevského rad

Presto, Allianz, Karloveská ulica

Presto, Allianz Račianska ulica

MEDUSA Catering – samostatná divízia skupiny. Zabezpečuje široký rozsah služieb od malých akcií pre pár osôb, súkromné oslavy až po eventy pre niekoľko tisíc účastníkov ako sú kongresy, plesy, vianočné párty.

Peter ŠTECKO (37) vyštudoval podnikový manažment na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. Podnikať začal v osemnástich. Neskôr sa pre nízky vek pracovať s cennými papiermi zamerl na módu. V roku 1993 založil firmu ZOE a od roku 1995 prevádzkoval rovnomennú sieť obchodov s módou. Príchodom globálnej konkurencie a presunom výroby do Ázie sa rozhodol zmeniť oblasť podnikania. V roku 2003 otvoril svoju prvú reštauráciu v centre Bratislavy s názvom MEDUSA. Dnes má skupina MEDUSA Group 19 prevádzok, vyše 400 zamestnancov a je najväčšou slovenskou gastrokupinou. Peter Štecko je jej jediným majiteľom. Je ženatý a má tri deti.

[Späť na obsah](#)

49. Absolventské platy: Kto zarába najviac?

[Téma: Ekonomická univerzita; pluska.sk; 26/09/2011; Ekonomika; Plus JEDEN DEŇ/ZUZANA BANKOVICHOVÁ]

Takmer osem a pol tisíca. Taký počet nezamestnaných absolventov vysokých škôl mali na úradoch práce k poslednému augustovému dňu tohto roka. Našťastie ich ubúda. Oproti júlu je totiž vysokoškolákov bez práce predsa len o niečo menej.

Napriek radám odborníkov, že prácu si treba hľadať hneď po štátniciach, nie až po skončení prázdnin, evidujú úrady práce každoročne tisícky mladých nezamestnaných s diplomom. "K 31. augustu sme zaznamenali 8 462 nezamestnaných absolventov vysokých škôl. Čo je o 1 108 menej, ako bolo v júli," potvrdila nám Andrea Hajdúchová z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

Vedie Bratislavský kraj

Podobne je to každý rok aj s počtom žiadostí o zamestnanie. "Nárast životopisov absolventov zaznamenávame vždy od mája. Súvisí to s ukončením štúdia a hľadaním si práce. Najviac ich však evidujeme v júni. Vtedy počty dosahujú ročné maximá," vysvetľuje Lucia Burianová z pracovného portálu Profesia.sk. Dôležitými faktormi, ktoré môžu ovplyvniť vašu úspešnosť na trhu práce, sú lokalita a profesia, v ktorej prácu hľadáte.

"Najviac pracovných ponúk pre absolventov je jednoznačne v Bratislavskom kraji. Zvýšený záujem trvá okrem letných mesiacov až do októbra," tvrdí Burianová.

Na škole záleží

Od toho, čo ste vyštudovali, sa odvíja aj vaša úspešnosť pri uplatňovaní sa v praxi. Ideálne je na to myslieť už počas štúdia. Využiť ponuky absolventských praxí a zabezpečiť si tak postupne miesto v danej práci a odbore.

V neposlednom rade sa to, akú ste vyštudovali školu, odzrkadlí aj na tom, či je o váš odbor na trhu práce záujem a tiež aký nástupný plat dostanete. Najlepšie sú na tom absolventi Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. V tesnom závесе sú mladí ekonómovia z hlavného mesta. Najnižšie platy zas majú mladí výtvarníci.

Ak vás zaujíma, koľko zarábajú vaši vrstovníci v jednotlivých odboroch, ale i krajoch, ministerstvo školstva si pre takýto prípad pre vás pripravilo novinku. Pred niekoľkými dňami spustilo testovaciu verziu portálu www.absolventi.iedu.sk.

Vysvetlivky:

STU Bratislava – Slovenská technická univerzita

EU Bratislava – **Ekonomická univerzita**

UK Bratislava – Univerzita Komenského

VŠMU Bratislava – Vysoká škola múzických umení

VŠVU Bratislava – Vysoká škola výtvarných umení

UCM Trnava – Univerzita sv. Cyrila a Metoda

TvU Trnava – Trnavská univerzita

TnUAD Trenčín – Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka

SPU Nitra – Slovenská poľnohospodárska univerzita

UKF Nitra – Univerzita Konštantína Filozofa

UJS Komárno – Univerzita Jána Selyeho

ŽU Žilina – Žilinská univerzita

KU Ružomberok – Katolícka univerzita

TU Zvolen – Technická univerzita

UMB Banská Bystrica – Univerzita Mateja Bela

AU Banská Bystrica – Akadémia umení

PU Prešov – Prešovská univerzita

UVLF Košice – Univerzita veterinárneho lekárstva

TU Košice – Technická univerzita

UPJŠ Košice – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

"Databáza obsahuje údaje o príjmoch absolventov denného magisterského štúdia v akademickom roku 2008/2009 za rok 2010," povedala nám Miriam Žiaková, hovorkyňa ministerstva školstva.

Desať rád, ako uspieť na pohovore

1. Príďte načas.
2. Zvoľte vhodné oblečenie, nie príliš vyzývavé.
3. Vhodne sa upravte.
4. Vopred si zistite meno osoby, s ktorou sa máte stretnúť, a potrebné informácie o firme.
5. Správajte sa prirodzene a uvoľnene.
6. Nezapúšťajte na očný kontakt.
7. Na otázky odpovedajte s istotou.
8. Nebojte sa spýtať na to, čo vám nie je jasné.
9. Ak sa vás na plat nespýtajú, nehovorte o ňom.
10. Nezapudnite sa pozitívne naladiť.

Češi sú platení lepšie

Uvažujete, že sa po práci poobzeráte za hranicami u našich bratov Čechov? Idete na to celkom dobre. U našich západných susedov sa totiž priemerný plat absolventa vysokej školy, ktorú navštevoval v Prahe, pohybuje vo výške približne 925 eur (23-tisíc českých korún).

Medzi najlepšie ohodnotené odbory pritom patria informačné technológie a ostatné technické smery, ekonómia a právo. Naopak, najhoršie sú na tom, podobne ako u nás, absolventi umeleckých škôl.

[Späť na obsah](#)

50. VW je pre študentov vysokých škôl pri rozhodovaní o zamestnaní na 1.mieste

[Téma: Ekonomická univerzita; transport.sk; 27/09/2011; transport.sk, TASR]

Volkswagen Slovakia (VW SK) je pre študentov slovenských vysokých škôl pri rozhodovaní o budúcom zamestnaní v oblasti priemyslu voľbou číslo jedna.

Ukázal to prieskum organizácie AIESEC s názvom The Most Desired Company. Do prieskumu sa v období od marca do konca mája zapojilo 3092 študentov z 32 univerzít a vysokých škôl na Slovensku. Podľa Wilfrieda von Ratha, člena predstavenstva pre personálnu oblasť VW SK, od roku 2007 VW SK veľmi intenzívne spolupracuje s univerzitami a vysokými školami.

Spolupracuje so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave, Technickou univerzitou v Košiciach, Žilinskou univerzitou, Trenčianskou univerzitou Alexandra Dubčeka a **Ekonomickou univerzitou v Bratislave** v rámci projektu IngA – Inžinier v automobilovom priemysle. Jeho cieľom je podpora technického vzdelávania na Slovensku. Od roku 2007 sa doň zapojilo už viac ako 2500 študentov.

V roku 2009 VW SK spoločne so Strojníckou fakultou STU založili študijné zameranie Automobilová produkcia. Je to jediné zameranie tohto druhu na Slovensku. V roku 2010 nasledoval IngA Klub – určený nadaným študentom vysokých škôl so záujmom o automobilový priemysel. V Trainee programe zamestnáva VW SK každoročne viac ako dvadsiatku absolventov.

transport.sk, TASR

[Späť na obsah](#)

51. Euroval je najmenej bolestivé riešenie

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 28/09/2011; s.: 10; NÁZORY A ANALÝZY PLUS; Redakcia]

Kríza dôvery vo svete. Takto charakterizovala cez víkend šéfka menového fondu Christine Lagardeová situáciu na poli globálnej ekonomiky. O dôveru môže požiadať parlament aj premiérka Iveta Radičová so svojim kabinetom, ak jej bude veľmi záležať na schválení zmien v dočasnom eurovale, na ktorom sa v júli dohodli šéfovia vlád krajín eurozóny.

Kto a čo padne?

Môže kvôli eurovalu padnúť naša vláda? Môže kvôli Slovensku padnúť Grécko, prípadne euro? Vládna SaS si drží svoj postoj v odmietaní zvyšovania kapacity eurovalu, kritizuje Európsku centrálnu banku, ktorá proti svojim pravidlám vykupuje na sekundárnom trhu dlhopisy krajín ako Španielsko či Taliansko. Odmietá v podstate všetky návrhy súvisiace so záchranou krajín, ktoré sa správali nezodpovedne, zadlžovali sa neúmerne svojim možnostiam, žili a žijú nad svoje pomery. Jediné východisko tak SaS vidí v bankrote Grécka. Podľa tohto kľúča by malo vyhlásiť default aj Portugalsko, Španielsko a Taliansko.

Ohrozené euro

Ak však skracuje čo len jedna krajina, euro stratí reputáciu. Nemali by sme sa tváriť, že Slovensko nepotrebuje cudzie zdroje. Aj napriek konsolidačnému úsiliu vlády každý rok si musíme požičiavať nové zdroje na finančných trhoch a musíme splácať úroky zo svojich starých dlhov. Aj napriek tomu, že väčšina zdrojov na krytie schodku verejných financií pochádza zo slovenských bánk, mali by sme si uvedomiť, že dve zo štyroch najväčších našich bánk majú matky v Taliansku. V krajine, ktorá je tiež v ohrození a bez pomoci Európskej centrálnej banky by bola v neutržateľnej pozícii.

Snaha o riešenie

Ak sa vaša rodina dostane do problémov napríklad tým, že zamestnávateľ škrtol odmeny, s ktorými rodinný rozpočet počítal, alebo jeden z rodičov stratí prácu, je na svete problém. Nebodaj ak rodina má úver na byt alebo auto, neostáva nič iné, ako sa uskrmniť. V niektorých prípadoch to však nie je možné, a preto bude musieť svoj majetok predať. To je recept niektorých ekonómov aj na súčasnú dlhovú krízu krajín eurozóny. Populárne generalizovanie mikroekonomických poučiek a adaptovanie na makroekonomickú rovinu však stojí na hlinených nohách. Ak totiž všetky krajiny začnú s úspornými opatreniami v čase, keď domáci dopyt začína klesať, môžeme očakávať novú globálnu recesiu. Poučenie nájdeme už v súčasnej kríze, keď síce expanzívna menová politika Fedu pomohla stabilizovať

bankový sektor USA, nedostatok fiškálnych stimulov však nepodporil domáci dopyt a reálna ekonomika stagnuje. Pokles domáceho dopytu spôsobuje pokles objednávok vo výrobnom sektore, následne pokles tržieb, rast nezamestnanosti, pokles príjmov domácností, a sme v špirále recesie. Znižujú sa daňové príjmy štátu, a tým aj schopnosť štátu splácať svoje dlhy. A to v prostredí očakávaného poklesu ekonomického rastu vo väčšine krajín. Nemôžeme sa teda tváriť, že sa nás na Slovensku dlhová kríza netýka, lebo štát vyvíja konsolidačné úsilie a uťahujeme si opasky. Schopnosť krajín splácať svoje dlhy závisí najmä od rastu ekonomiky.

Menej bolestivý euroval

Stupňujúci sa tlak na urýchlené riešenie situácie pociťujú európski lídri zo všetkých strán, USA, Číny, Ruska, MMF... Všetci si uvedomujú, že dlhová kríza krajín eurozóny sa odzrkadlí aj v reálnej ekonomike zvyšku sveta. Po víkende je minimálne z deklaratórneho hľadiska jasné, že svet je na pokraji globálnej krízy, ktorá môže byť horšia ako po páde Lehman Brothers. Ak sa pozrieme na kumulatívne zadĺženie krajín eurozóny, slabú perspektívu ekonomického rastu, tak európske banky pravdepodobne nie sú v lepšej pozícii, v akej boli americké v lete 2008. Navyše, v mnohých prípadoch sú európske banky omnoho väčšie v porovnaní s ich národnými ekonomikami. Európa tak potrebuje rekapitalizovať svoje banky a v strednodobom hľadisku fiškálne stimulovať ekonomiky. Zo súčasného pohľadu sa tak zvýšenie eurovalu javí ako najmenej bolestivé riešenie. Zmeny, ktoré sa dohodli v júli, budú pravdepodobne nedostatočné, a preto je len otázkou času, kedy budú musieť nastať ďalšie úpravy vo fungovaní dočasného, ale aj permanentného eurovalu. A to aj napriek tomu, že návrh amerického ministra financií Timothyho Geithnera v súvislosti so zvýšením úverovej kapacity eurovalu cez pákový efekt až na dva bilióny eur komentovala agentúra S&P negatívne.

Chýba solidarita

To, že euroval funguje, dokazujú aj údaje z Írska, ktoré za prvé dva štvrtroky dosiahlo ekonomický rast, a preto obava, že prideme o všetky prostriedky, ktoré sme vo forme záruk do eurovalu vložili, nie je namieste. Namieste je solidarita a vyjadrenie spolupatričnosti k spoločenstvu, z ktorého nám vyplýva množstvo nepriamych, ale aj priamych výhod. Namieste je aktívne sa spolupodieľať na záchrane systému, v ktorom žijeme. Veď 7,72 miliardy eur, čo je hodnota nášho podielu zvýšených záruk v eurovale, ani nedosahuje objem prostriedkov, ktoré sme za posledné roky získali z eurofondov.

RADKO KURUC ekonóm

Autor študoval na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**, kde pôsobil ako odborný asistent a neskôr získal titul PhD. v odbore svetová ekonomika. V Hospodárskych novinách pôsobil ako redaktor a analytik. V Národnej banke Slovenska pracoval na zavedení eura na Slovensku a v súčasnosti pôsobí v Inštitúte hospodárskej politiky.

[Späť na obsah](#)

52. Štátnice nebudú len výnimočne

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:30; 27/09/2011; Správy STV; Z domova/zo sveta; Rita Fleischmannová]

Natália Žembová, moderátorka STV: "Vysokoškoláci by mali aj naďalej končiť vysokú školu diplomovou prácou a štátnicami. Niektoré odbory dostanú výnimku a štátne záverečné skúšky mať nebudú. Do novely vysokoškolského zákona, ktorú ministerstvo dalo na pripomienkovanie, to presadil poslanec Miroslav Beblavý."

Rita Fleischmannová, redaktorka STV: "Štátne záverečné skúšky by sa museli vykonávať v odboroch, v ktorých nemajú opodstatnenie."

Miroslav Beblavý, poslanec NR SR /SDKÚ-DS/: "Výnimka bude musieť zabezpečiť rovnakú mieru overenia kvality absolventa, to znamená, že ak nebudú napríklad štátnice, budú musieť uviesť v tom opise, že čo to nahradí."

Rita Fleischmannová, redaktorka STV: "Rektori vysokých škôl nie sú v názore, či ponechať štátnice, jednotní."

Rudolf Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity**: "Vykonanie štátnej skúšky dokumentuje spôsobilosť príslušného študenta ukončiť štúdium a dokumentuje kvalitu štúdia."

Libor Vozár, prezident Slovenskej rektorskej konferencie: "Štátnice v doterajšej podobe sú zvlášť z medzinárodného hľadiska dlhodobo neudržateľné."

Rita Fleischmannová, redaktorka STV: "Ministerstvo školstva sa k novele zatiaľ nechce vyjadrovať."

Miroslav Beblavý, poslanec NR SR /SDKÚ-DS/: "Napríklad v niektorých prírodných vedách je oveľa lepšie robiť rozsiahlejšie, náročnejšie aj ambicioznejšie záverečné práce a neskúšať študentov z vedomostí. Za tých okolností my s tým nemáme problém a podporujeme to."

Dušan Čaplovič, predseda Výboru NR SR pre vzdelávanie /Smer-SD/: "Všetko, čo bude znižovať kvalitu vysokoškolského vzdelávania, nebudeme podporovať a medzi to patrí aj dobrovoľnosť štátnic."

Rita Fleischmannová, redaktorka STV: "Akademická obec bude mať teraz 2 týždne na to, aby ministerstvu poslala svoje pripomienky k novele vysokoškolského zákona. Potom sa už návrhom bude zaoberať vláda a neskôr o ňom rozhodovať parlament. Rita Fleischmannová, Slovenská televízia."

[Späť na obsah](#)

53. V Bratislave vystúpi ďalší nobelista Oliver E. Williamson

[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 28/09/2011; Investujeme.sk; redakcia]

Oliver E. Williamson z University of California vystúpi v Bratislave na tému Ekonomía transakčných nákladov: Pôvod a prekážky, aplikácie a výzvy. Vo svojom vystúpení sa bude venovať najmä vplyvu transakčných nákladov na správanie hospodárskych subjektov a celej ekonomiky.

Na prednášku, ktorá bude v stredu 5. októbra o 14-tej hod. v aule **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, je potrebné sa vopred zaregistrovať na stránke školy. V priestoroch univerzity bude zabezpečený priamy prenos z prednášky.

Prednáška profesora Williamsona je ďalším pokračovaním programu Nobel Prize Lecture Series, ktorého cieľom je priniesť študentom a odbornej verejnosti možnosť osobne sa stretnúť s laureátom Nobelovej ceny za ekonómiu. V rámci programu už prednášali osobnosti ako Robert J. Aumann (2008), Edward C. Prescott (2009), Robert A. Mundell (2010) a Edmund S. Phelps (2010). Organizátormi sú občianske združenie Virtual Scientific Laboratories, **Ekonomická univerzita v Bratislave** a Nadácia Tatra banky.

Rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Rudolf Sivák zdôrazňuje najmä aktuálnosť príspevku prof. Williamsona do ekonomie vo vzťahu k súčasným problémom európskej a svetovej ekonomiky: „Je pre mňa potešením, že na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** už tradične začíname akademický rok prednáškou nositeľa Nobelovej ceny za ekonómiu. Tento rok máme česť privítať prof. Olivera E. Williamsona, jedného z najcitovanejších svetových ekonómov a pravdepodobne najvýznamnejšieho ekonóma, ktorý sa v posledných desaťročiach zaoberal problematikou ekonomickej organizácie a inštitúcií. Jeho teória umožňuje novým spôsobom „nazerať“ napr. na formovanie sa firemnej finančnej štruktúry, na politiku zameranú na podporu konkurencie, problematiku deregulácie, optimálnu veľkosť a rozsah činnosti firiem, ale aj na fungovanie súčasných politických systémov. Podľa jednej z jeho kľúčových myšlienok je schopnosť ľudí uskutočňovať dokonale informované rozhodnutia obmedzená. Toto je osobitne dôležité v súčasnom období, keď sa mnohí spoliehajú na to, že globálnu hospodársku a dlhovú krízu vyrieši niekoľko politických rozhodnutí. Sme radi, že **Ekonomická univerzita v Bratislave** aj touto prednáškou prispieva do diskusie o hľadaní vhodných východísk zo situácie, v ktorej sa nachádzajú súčasné ekonomiky.“

Život a práca Olivera E. Williamsona

Profesor Oliver Eaton Williamson sa narodil 27. 9. 1932 v štáte Wisconsin. Po štúdiu na Massachusetts Institute of Technology v roku 1955 pokračoval ako bakalár v štúdiu na Stanford University, kde v roku 1960 získal titul MBA a v roku 1963 na Carnegie Mellon University obhájil titul PhD. V rokoch 1965 - 1968 vyučoval ekonómiu na Kalifornskej univerzite v Berkeley a na University of Pennsylvania. V rokoch 1968 - 1983 už pôsobil na tej iste univerzite ako profesor ekonomie a profesor sociálnych vied. Od roku 1983 bol päť rokov Gordon Tweedy profesorom ekonomie, práva a organizácie na univerzite v Yale. Od roku 1988 až po súčasnosť je Oliver Williamson emeritným profesorom biznisu, ekonomie a práva na University of California v Berkeley. Profesor Williamson je členom Národnej akadémie vied (National Academy of Sciences), významným členom Americkej akadémie vied (American Academy of Arts and Sciences) a Ekonometrickej spoločnosti (Econometric Society). Je držiteľom 12 čestných doktorátov. Počas svojho univerzitného pôsobenia bol Fullbright profesorom, Guggenheim fellowom a fellowom v Centre pre pokročilé štúdie behaviorálnych vied (Center for Advanced Study in the Behavioral Sciences). Je to významný americký seniorský vedec. V roku 1988 bol ocenený Irwinovou cenou za akademický prínos v oblasti manažmentu, v roku 2004 dostal cenu H. C. Recktenwalda za ekonómiu a v roku 2007 bol menovaný za významného člena Americkej ekonomickej asociácie. V roku 2009 bol ocenený Nobelovou cenou za ekonómiu. Profesor Williamson je čestným zakladajúcim vydavateľom magazínov

Journal of Law and Economics and Organization. Okrem toho bol aj prezidentom Západnej ekonomickej asociácie (Western Economic Association) a medzinárodnej spoločnosti pre Novú inštitucionálnu ekonómiu. Profesor Williamson publikoval celkovo 6 kníh a 140 vedeckých a odborných článkov vo významných zahraničných vedeckých a odborných časopisoch. Jeho kniha The Economic Institutions of Capitalism: Firms, Markets, Relational Contracting je najčastejšie citovanou prácou v spoločensko-vednom výskume.

[Späť na obsah](#)

54. Nič nie je čierne alebo biele

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 29/09/2011; s.: 24; KARIÉRA; van]

Martin Šramko, investičný riaditeľ developerskej spoločnosti Immocap Group. Vyštudoval Fakultu podnikového manažmentu na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. V Immocap Group začínal ako finančný riaditeľ.

Funkcia finančného riaditeľa bola logickým krokom. Najskôr som v poradenskej spoločnosti Deloitte nadobudol technické a analytické zručnosti v oblasti financií a manažmentu a potom som teoreticky a prakticky prenikol do oblasti nehnuteľností. Výzvu stať sa investičným riaditeľom som prijal veľmi rád, keďže pred nami stálo veľa zaujímavých projektov.

Udržať sa na svojej pozícii je rovnaká výzva ako na ňu "dorásť". Najdôležitejšie v manažérskej práci je dosahovať priaznivé výsledky pre akcionárov spoločnosti a budovať dobré vzťahy s obchodnými partnermi. Ak sa vám to podarí, viete si svoju pozíciu obhájiť.

Je tu množstvo vonkajších vplyvov, ktoré mi nedajú spávať. V našej práci musí byť všetko správne načasované a včas splnené. Tých úloh je veľmi veľa práve pri multifunkčnom projekte, akým je Centrál, keďže naraz staviame nákupné centrum, administratívu aj hotel.

Čas ani dôvod na vlastný biznis momentálne nie je. Podnikateľské nápady sa určite nájdu, keďže práca v mojej oblasti je dosť kreatívna, no naplno ma zamestnáva projekt Centrál a ďalšie projekty z nášho portfólia.

Jeden z najväčších multifunkčných projektov. To je mojím hnacím motorom. Stanovili sme si cieľ nastaviť kvalitu mestského života a prostredia naozaj vysoko.

Nič nie je čierne alebo biele. Podnikanie je o kompromisoch, takže keď sa mi nič nedarí, nevzdávam to, ale hľadám iné riešenie.

O krôčik predstihnúť stanovené ciele. Úspechom je však pre mňa aj to, ak sú všetky stránky života vyvážené a ľudia okolo mňa sú zdraví a spokojní. (van)

[Späť na obsah](#)

55. Hlavou proti eurovalu

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 29/09/2011; 39/2011; s.: 12,13; EKONOMIKA; Marián Leško]

Silný postoj Richarda Sulíka oslabuje nielen vládu a koalíciu, ale i šancu, že raz zrealizuje svoju hlavnú víziu

Len kvôli tomu, že vo vládnej koalícii "je nejaký avanturista", vláda Ivety Radičovej určite nepadne, vyhlásil Robert Fico. A dodal, že to, čo robí "avanturista" Sulík, a čo sa v koalícii deje pre euroval, sú iba "také hry". Nielen predseda Smeru, ale ani mnohí ďalší politici si nevedia predstaviť, že by pre niekoho mohlo byť aj niečo dôležitejšie ako zotrvanie pri moci. Doterajší životný a politický príbeh Richarda Sulíka však svedčí o tom, že čo je dôležité pre iných, nie je vždy rozhodujúce pre neho.

AKO SA VÍZIE REALIZUJÚ

V roku 1989 mohol R. Sulík nastúpiť na pilotný výcvik v spoločnosti Lufthansa. Kariére, ktorá by iným pripadala atraktívna, sa však vyhol, lebo v jeho rodnej krajine padol starý režim a on chcel niečo viac ako "robiť šoféra autobusu vo vzduchu".

Vďaka tomu, že mal školský účet, na ktorý dostával vreckové, mu banka poskytla úver desaťtisíc mariek, za ktoré kúpil prvé faxy a na Slovensku si založil spoločnosť FaxCopy. Za desať rokov, čo ju viedol, sa firma rozrástla tak, že ju v roku 2006 predal za 150 miliónov korún. Namiesto toho, aby ako úspešný

podnikateľ rozbehol ďalšie aktivity, z biznisu odišiel. Na opakujúcu sa otázku, prečo predal vlastnú firmu a prestal šéfovať spoločnosti OLO, R. Sulík odpovedal vždy rovnako: "Nebavilo ma to tam." Ako tridsiatnik sa stal poslucháčom denného štúdia **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Úspešný podnikateľ a žiadaný manažér sa stal verejne činným človekom "len" preto, lebo chcel robiť niečo, čo ho osobne uspokojuje. Podľa jeho vlastných slov sa chce "pozerať, ako sa vízie realizujú, ako sa idea, ktorá prednedávnom bola iba v hlave, uplatňuje v praxi - to je pre mňa oveľa vzrušujúcejšie než reštrukturalizácia firmy".

STAČILO 51 TÝŽŇOV

Ako študent sa R. Sulík venoval predovšetkým daniam. Na konferencii TREND Top v novembri 2002 si "odchytil" ministra financií Ivana Mikloša, aby sa mu predstavil a na hárku A4 predložil plán, ako zmeniť daňový systém na Slovensku. O týždeň neskôr sa stal poradcom ministra pre daňovú reformu. S odstupom času R. Sulík skonštatoval, že reforma svoju kritickú chvíľu prežila vo februári 2003 - vtedy minister I. Mikloš zapochyboval, či je naozaj potrebná. Jeho poradca urobil všetko, čo mohol, aby jeho váhanie zvrátil. Poskytol rozhovor pre denník Sme, kde apeloval, že "máme jedinečnú príležitosť ukázať svetu, že Slovensko je schopné odvážnych a rozumných reforiem". I. Miklošovi napísal aj ostrý osobný list, že také veci sa nerobia, aby sa niečo rozbehlo a potom nechalo tak. Minister sa napokon pre rovnú daň rozhodol a politicky ju presadil nielen v SDKÚ, ale aj v parlamente. To, že sa za 51 týždňov od stretnutia s I. Miklošom podarilo uzákoniť daňovú reformu, R. Sulík nazval "úžasná success story". Pri realizácii ďalšej vízie už taký úspešný nie je.

ODVODOVÝ BONUS

V knihe Milтона Friedmana Kapitalizmus a sloboda, ktorá vyšla v roku 1963, je okrem konceptu rovnej dane načrtnutá aj teória negatívnej dôchodkovej dane. R. Sulík ju pretavil do svojho odvodového bonusu. Ak rovnú daň pred Slovenskom zrealizovali viaceré krajiny, odvodový bonus sa ešte nepresadil nikde. Publicista Lukáš Krivošík napísal, že ak by sa ho podarilo zaviesť na Slovensku, mohla by jeho "úspešná realizácia inšpirovať celú Európu". Na otázku, čo je jeho hlavnou víziou, R. Sulík dlhé roky odpovedal vždy rovnako: "Presadiť odvodový bonus."

Tak ako v prípade daňovej reformy, aj pre bonus sa pokúsil získať ministra I. Mikloša. Lenže podpredseda SDKÚ tento koncept odmietol. To bol hlavný dôvod, prečo R. Sulík z postu jeho poradcu odišiel. Odvodový bonus bol aj hlavný dôvod, pre ktorý sa stal poradcom ministra financií vo vláde Roberta Fica. Novinárom vtedy povedal, že "ak Smer presadí odvodový bonus, tak verejne vyhlásim, že je to skvelá strana".

Peter Zajac, šéf OKS, to komentoval slovami, že sa R. Sulík ako daňový reformátor "demontoval v priamom prenose" a novinár Štefan Hríb dodal, že prebehlici ako Sulík "sú ešte horší" ako Fico. Ministerský poradca R. Sulík sa vtedy nádejal, že odvodový bonus "sa dá krásne predať ako ľavicový projekt". Keď zistil, že sa mýlil, odišiel. Na neskoršie otázky, či nevstúpi do strany, v ktorej by mal možnosť svoju víziu presadiť, vyhlásil: "Vstúpim len do tej strany, ktorá si osvojí odvodový bonus a zoberie si ho do programu." Pretože taká strana na Slovensku nebola, založil si svoju vlastnú.

VZOSTUP A ÚPADOK

V novembri 2008 oznámil, že zakladá stranu Sloboda a Solidarita (SaS). V júni 2010 získala jeho 240-členná strana tretí najvyšší počet hlasov v parlamentných voľbách. Hoci liberálny program strany oslovil aj skupiny, ktoré si dovtedy politici príliš nevšímali, prekvapujúci volebný výsledok SaS bol založený na dvoch pilieroch: striktnom odmietaní akejkoľvek spolupráce so stranou Smer a rovnako tvrdom odmietaní pôžičky Grécku. Politickí analytici sa zhodli, že R. Sulík uspel predovšetkým vďaka tomu, že v kľúčových veciach vie zaujať silný postoj. Ako sa ukázalo, v bežnej politickej prevádzke taký silný nie je. Skutočnosť, že SaS získala vo voľbách viac ako dvanásť percent hlasov a mala v parlamente 22 poslancov, sa nepremietla primerane do povolebných pomerov. R. Sulík pred voľbami vyhlasoval: "Prioritne by sme chceli, aby bol odvodový bonus v programovom vyhlásení vlády. Tomu som ochotný podriaďiť svoje ambície." Jeho absolútna priorita sa do programového vyhlásenia dostala v podobe prísľubu, že vláda "zavedie odvodový bonus za predpokladu fiškálnej neutrality". Koaličné strany, nesúhlasiace s bonusom, majú možnosť ho blokovat' - stačí im na to argument, že podľa ich prepočtov odvodový bonus fiškálne neutrálny nie je.

R. Sulík, ktorý sa pred voľbami otvorene hlásil k tomu, že chce byť ministrom financií, po voľbách priznal, že hoci mal možnosť sa ním naozaj stať, osobne I. Miklošovi ponúkol, aby obsadil tento post. Nová a neskúsená vládna strana rýchlo strácala pôdu pod nohami - v júni 2011 prieskumy verejnej mienky hlásili, že SaS podporuje už len 6,1 percenta potenciálnych voličov. Pod päť percent podpora strany nepadla, lebo jej predseda opäť zaujal silný postoj - ku gréckej pôžičke a eurovalu.

AGENDA A PRESVEDČENIE

Niektorí analytici - ako napríklad Michal Horský - tvrdia, že jeho striktné odmietavý postoj k eurovalu má výlučne politický dôvod: "Musí sa držať agendy, ktorá mu ako jediná ešte môže zabezpečiť zotrvanie v

budúcom parlamente." Hodnotenie, že predseda parlamentu hrá iba účelovú hazardnú hru, nezohľadňuje podstatnú okolnosť: R. Sulík zastáva v tejto veci rovnaké stanoviská už od apríla 2010. Mnohé nasvedčuje tomu, že z jeho strany je to vec presvedčenia - nesmie sa podporovať nezodpovedná politika iných štátov na úkor občanov Slovenska.

Pochybnosti o tom, či ide len o vec svedomia a presvedčenia, však nadobudli koalíční partneri vtedy, keď R. Sulík v rozhodujúcej chvíli odmietol ponuku, ktorú dostal od I. Mikloša a Mikuláša Dzurindu: Aby súhlasil s rozšírením kapacity a flexibility eurovalu pod podmienkou, že nie minister financií, ani vláda, ale poslanci parlamentu - so súhlasom a po dohode všetkých koalíčných strán - budú rozhodovať o tom, aké stanovisko zaujme slovenský zástupca v eurovale, teda v Správnej rade Európskeho finančného stabilizačného nástoja. Pretože v správnej rade sa na súhlas s poskytnutím konkrétnej pomoci vyžaduje jednomyselnosť, odmietavý postoj nášho zástupcu by fakticky znemožnil prijatie takého rozhodnutia, s ktorým Slovensko nesúhlasí.

Jeden z účastníkov koalície rady, ktorý si neželal byť menovaný, redaktorovi časopisu .týždeň povedal, že ostatní z vedenia SaS by na kompromis možno aj pristúpili, ale Sulík je "zaťatý".

NOHA V DVERÁCH

Odmietnutie kompromisu považujú koalíční partneri za neklamný príznak, že predsedovi SaS nejde iba o to, aby na zvýšenie kapacity a flexibility eurovalu nedoplatilo Slovensko, ale o viac: aby sa nenaplnila dohoda šéfov vlád krajín eurozóny. Aj analytici, ktorí v mnohom dávajú R. Sulíkovi za pravdu a sympatizujú s jeho postojmi, dospeli k záveru, že by bolo absurdné, keby práve Slovensko zabránilo spoločnej akcii eurozóny a prebralo za to zodpovednosť.

Koalíční partneri nechápu, prečo R. Sulíkovi nestačí, aby mal pri eurovale nohu vo dverách, ale trvá na tom, že dvere k nemu musia byť definitívne zabuchnuté. Okrem toho, že jeho "silný postoj" môže spôsobiť pád vlády I. Radičovej, dajú sa očakávať aj ďalšie následky. SaS sa preferenčne i volicky posilní. Ale nie až do takej miery, aby predseda R. Sulík dokázal sám a proti všetkým presadiť to, na čom mu najviac záleží. Vízia, ktorú s takou námahou presadzuje už od roku 2003, stráca šancu na realizáciu. Jeho voľba je preto Sofiina - jedno z jeho "detí" ju neprežije.

? 2011 TREND Holding, spol. s r.o.

[Späť na obsah](#)

56. Opäť nadvláda Slávie EU a Doprastavu?

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 29/09/2011; 225/2011; s.: 30; Volejbal; LUCIA JEŽÍKOVÁ]

V SOBOTU SA ZAČNE 19. ROČNÍK SLOVENSKEJ EXTRALIGY VO VOLEJBALE ŽIEN

NA ÚVOD

Kompletným prvým kolom v sobotu odštartujú devätnásť ročník extraligy volejbalistiek. V jeho základnej časti sa podobne ako v minulom ročníku predstaví osem družstiev. Majstrovská Slávia **Ekonomická Univerzita** Bratislava a vicemajsterky z Doprastavu budú namiesto účinkovania v dlhodobej časti extraligy zastupovať slovenský volejbal v stredoeurópskej lige (MEL). Oba bratislavské tímy vstúpia až do playoff omajstra Slovenska.

ÚČASTNÍCI

V konečnom účtovaní sa v extralige volejbalistiek predstaví desať tímov: VK Slávia **Ekonomická univerzita** Bratislava, VK Doprastav Bratislava, VTC VISTAreal Pezinok, COP Nitra, VK Spišská Nová Ves, ZŠK UKF Nitra, MŠK Žiar nad Hronom, VŠK Paneurópa Bratislava, AC UNIZA Žilina, KV MŠK Oktan Kežmarok. V porovnaní s uplynulou sezónou z najvyššej slovenskej dlhodobej súťaže vypadla Senica, ktorej vedenie sa pre pretrvávajúce finančné problémy rozhodlo družstvo do extraligy neprihlásiť. Namiesto nej sa opäťovne predstaví Žilina, ktorá pôvodne vypadla. V baráži si zotrvanie vybojovali hráčky VŠK Paneurópa a ako nováčik sa v najvyššej súťaži predstavia víťazky prelínacej súťaže z Kežmarku.

SYSTEM SÚŤAŽE

- ZÁKLADNÁ ČASŤ: Osem družstiev sa stretne od tejto soboty 1. októbra až do 3. marca 2012 v 28. kolách systémom každým s každým dvakrát doma a vonku.

- PLAY-OFF: V troch kolách sa v ňom predstaví osem najlepších tímov, pričom sa doň zapoja už aj účastníci MEL Slávia **EU** a Doprastav. O ich nasadení rozhodne skóre z dvoch vzájomných zápasov stredoeurópskej ligy. Doplní ich šesť najlepších tímov po základnej časti extraligy. Štvrtfinálové dvojice hrajú na dve víťazné stretnutia v termínoch 3., 14. a 17. marca. Následné semifinálové a finálové dvojčky už budú medzi sebou bojovať na tri víťazné zápasy, majsterky spoznáme najneskôr 2. mája

2012.

OBHAJCA TITULU

Volejbalistky Slávie **Ekonomická univerzita** Bratislava si prvenstvo v lanskom ročníku vybojovali v napínavom a vyrovnanom päťzápasovom finále s bratislavským Doprastavom. Do záverečných súbojov playoff nenastupovali v role favorita a predsa napokon ukázali pevnejšie nervy, ktoré klub doviedli k trinástemu titulu majsteriek Slovenska. O to viac však možno očakávať tlak zo strany mestských rivaliek z Doprastavu, ktoré by po dvojročnej pauze opäť rady okúsili príchut' extraligového primátu.

ZMENY

Najviac zmien sa počas letnej prestávky udialo na trénerských postoch. Len tri z desiatich tímov si na lavičke ponechali kouča z lanského ročníka – v Pezinku, Spišskej Novej Vsi a v Žiline. Zvyšné družstvá stavili na (staro)nové tváre, ktoré by mohli do klubov priniesť nadhľad a čerstvý impulz. Zopár povšimnutiahodných prerodov sa udialo i v hráčskych šatniach. Slávia bude tento rok bez legionárky, naopak doprastaváčky opäť zalovili v zaoceánskych vodách a do kádra povolali americkú smečiarku Victoriu Hensonovú. Najväčšie aspirantky na titul si zároveň vymenili hráčky navzájom – do bratislavskej haly PKO sa presťahovala doposiaľ slávistická česká nahrávačka Martina Jelínková, naopak palubovky ŠH Mladost' od leta derie smečiarka Doprastavu Miroslava Kuciaková. Výrazný odchod hráčok poznačil Pezinok, ktorému odišli hneď tri hráčky základnej šestky: Andrea Snopková (za slobodna Hnátová), Lucia Bognárová a Lívia Kručovská. Všetky sa rozhodli nastúpiť do bratislavského VŠK Paneurópa, ktorý by v tejto sezóne mohol spolu s posilnenou Spišskou Novou Vsou (prišli Mária Hnátová a Paula Kubová, po materskej sa vrátila Lenka Vartovníková) bojovať o popredné tabuľkové priečky.

FAVORITI

Nenapíšeme nič nové, ak budeme predpokladať, že o zlaté medaily si navzájom zmerajú sily dvaja lanskí finalisti Slávia **EU** a Doprastav. Oba bratislavské tímy majú dostatok hráčskych i trénerských skúseností, aby si účasť v boji o majstra vybojovali. Otázne však je, kto z nich prejaví väčšiu rozvahú v samotnom finále. Lebo ako ukázala lanská sezóna, v závere zohráva veľkú úlohu nielen forma, ale i psychika. LUCIA JEŽÍKOVÁ

[Späť na obsah](#)

57. Martinus.sk zvláda komunikáciu na Facebooku najlepšie

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 29/09/2011; Počítače - Správy; Filip Struhárik]

V Bratislave boli ocenené najlepšie marketingové a komunikačné riešenia na Facebooku.

1. Tisíce fanúšikov. Jedno kníhkupectvo (Martinus.sk)
2. Dovolenkové odpočítavanie (TRIAD Advertising)
3. Budovanie značky Voices (Voices)

Kategória Facebook v komunikácii:

1. Spending report (Zaraguza Digital)
2. Moja krvná skupina (Zaraguza Digital)
3. Deň neprečítaných kníh (Martinus.sk a Zaraguza)

Kategória Efektivita v komunikácii:

1. Aký si šofér (Triad Advertising)
2. Dovolenkové odpočítavanie (Triad Advertising)
3. Generátor výhovoriek (Triad Advertising)

BRATISLAVA. Komunikáciu na sociálnej sieti Facebook zo slovenských firiem najlepšie zvláda internetové kníhkupectvo Martinus.sk. Rozhodla o tom 13-členná porota súťaže FbRulezz 2011.

Porota v prípade Martinusu ocenila najmä originálnu a príjemnú komunikáciu s fanúšikmi a fakt, že

Facebook nevyužíva len na zvyšovanie predaja, ale najmä na komunikáciu s ľuďmi.

Spolumajiteľ Martinusu Michal Meško prezradil, že s prácou na sociálnych sieťach vo firme pomáha až 11 zamestnancov. Aj napriek tomu ale len 2 percentá obratu firmy prichádzajú z Facebooku. V Martinuse totiž najviac energie investujú do upevňovania vzťahu so zákazníkmi, podpora predaja na sociálnych sieťach je pre nich druhoradá.

Ďalšie ocenenia

Facebook v komunikácii najlepšie využila Tatra banka s aplikáciou Spending report, ktorú pre ňu pripravila agentúra Zaraguz Digital.

Najefektívnejším marketingovým ťahom na Facebooku sa podľa poroty stala aplikácia Aký si šofér, ktorú pre poisťovňu Genertel pripravila agentúra Triad Advertising. Aplikáciu použilo viac ako 300-tisíc ľudí.

Spoločnosť Digita.sk udelila aj ocenenie pre Slováka s najväčším vplyvom na Facebooku – takzvaný Social hero. Stal sa ním Michal Dragan zo spoločnosti Business Chilli Solutions.

Prvá konferencia o Facebooku

Súťaž FbRulezz 2011 bola súčasťou prvej konferencie o Facebooku na Slovensku InternetRulezz 2011 – All about Facebook, ktorá sa 28. septembra 2011 uskutočnila na pôde bratislavskej **Ekonomickej univerzity**. Zhruba 250 účastníkov sa na nej dozvedelo všetko dôležité o Facebooku a jeho využití na marketingové účely. Viac informácií o konferencii.

Filip Struhárik

[Späť na obsah](#)

58. V Humennom čakajú na Austrálčanov

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 30/09/2011; 226/2011; s.: 43; Volejbal; luc, ku]

Počas víkendu sa pre našich volejbalových zástupcov začne nový ročník stredoeurópskej ligy

Dvaja z troch slovenských zástupcov sa v novom ročníku stredoeurópskej ligy (MEL) predstavujú už tento víkend. Ženy Doprastavu Bratislava odohrajú prvý duel v tejto súťaži až 23. októbra doma proti Vasasu Budapešť.

SLÁVISTKY ZAČNÚ S MARIBOROM

Volejbalistky Slávie **Ekonomická univerzita** Bratislava obsadili v minulom ročníku MEL ôsmu priečku. Na domácej palubovke v športovej hale Mladost' privítajú v sobotu o 17.00 h naposledy štvrtý tím súťaže slovinskú Novu KBM Branik Maribor. V ženskej MEL sa predstaví desať družstiev, ktoré najskôr odohrajú zápasy systémom každý s každým doma a vonku, štyri najlepšie tímy si napokon zmerajú sily na záverečnom turnaji Final Four. V porovnaní s posledným ročníkom sa v MEL opäť objavia maďarské družstvá. Víťazný český VK Prostějov a posledný z minulosezónnej tabuľky rakúsky Klagenfurt vymenia Vasas Óbuda Budapešť a Újpest Torna Egylet Budapešť. V rámci Chorvátska nahradia Split volejbalistky Vukovaru. Desiatku účastníkov dopĺňajú rakúske tímy Post Schwechat a Askö Linz Steg, slovinský Calcit Kamnik a chorvátsky ŽOK Rijeka.

HUMENČANIA AŽ V NEDEĽU

Mimoriadne až v nedeľu domácim súbojom s chorváckym majstrom Mladost' Záhreb (o 18.00 h) odštartujú piatu sezónu v stredoeurópskej lige volejbalistí ŠK Chemes Humenné. Súťaž má skromnejšiu podobu ako v minulých rokoch, jej posledný víťaz slovinský ACH Volley Bled Ljubljana či rakúsky majster Tirol Innsbruck sa zapoja až do play-off, čo je novinka v MEL. Súpermi Humenčanov v základnej časti tak budú okrem Mladosti Záhreb aj druhý chorvátsky tím Marina Kaštela a tri rakúske kluby hotVolley Viedeň, Posojilnica Aich Dob a Hypo Amstetten (trénuje ho Slovak Miroslav Palgut). Trénerovi ŠK Chemes Richardovi Vlkolinskému v príprave chýbali až štyria hráči - zranení univerzálni Jakubov a blokár Kašper či dvojica Austrálčanov nahrávač Sukochev a smečiar Dekker. Tí mali reprezentačné povinnosti, na majstrovstvách Ázie v Teheráne ich mužstvo prehralo až v semifinále s Čínou 2:3 a včera hralo o bronz s Kórejskou republikou. Do finále postúpil aj domáci Irán (Slováci s ním v príprave na ME odohrali štyri zápasy, z ktorých vyhrali iba jeden). Podľa našich informácií by si dvojicu austrálskych volejbalistov mali humení funkcionári vyzdvihnúť dnes večer vo Viedni. (luc + ku)

[Späť na obsah](#)

59. Postrehy patriota Cedrica Žocha

[Téma: Rektor EU; Topoľčianske noviny; 06/09/2011; 35/2011; s.: 2; Spravodajstvo; SAM DAIMLER]

1000 a 1 dôkazov (dôkaz dvadsiaty štvrtý)

Drahí moji, som rád, že ma práve čítate, pretože mňa čítajú ženy na zastávke, muži v práci, deti v škole, dôchodcovia na lavičke v parku a nezamestnaní na úrade práce, videl som západ slnka v 79 krajinách sveta, no napriek tomu nie som pivo zo slávnej reklamy, som Cedric Žoch a volajte ma patriot. Dnes sa budeme v nepravideľnej pravidelnej rubrike Pekelne ťažké slovo venovať netradičnému slovu, a to slovu Minerva. Minerva je totiž okrem toho, že je to slovo, aj rímska bohyňa múdrosti a doteraz používané meno. Takže ak náhodou nájdete niekoho na ulici, kto sa vám bude zdať múdry, alebo ak niekto v krčme vystúpi s veľmi dobrou rečou a všetkých privedie do úžasu, tak neprikyvujte ako osol/oslica, ale vyslovte taktiež múdru vetu, napríklad: "Toho človeka obdarila sama Minerva." Samozrejme, budeme to myslieť obrazne, pretože nikto Minervou obdarený nechodí do krčmy. Tí naozaj Minervou obdarení sa nachádzajú na univerzitnej pôde. A práve dnes vám chcem dokázať, že Topoľčany sú také podmanivé, inšpirujúce a k vedomostiam naklonené mesto, že sa tu narodili dvaja naozaj výnimočne múdri ľudia. Výnimočne preto, pretože to dotiahli na samotný vrchol vedomostí. Stali sa z nich **rektor** na univerzite. Ak niečo má predstavovať múdrosť, znalosti, skúsenosti, vedenie a poznatky, tak to je univerzita. A ak sa niekto dostane na miesto, z ktorého vedie celú univerzitu, tak to musí stať za to. Buďme neobyčajne hrdí na to, že Topoľčany majú takýchto ľudí až dvoch. Prvým z nich je **Rudolf Sivák, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave**, čo znamená, že Topoľčany dobyli Bratislavu svojimi vedomosťami. Druhým je Peter Blaho, bývalý **rektor** Trnavskej univerzity, čo znamená, že Topoľčany dobyli svojimi vedomosťami aj slovenský Rím. A keď už som pri tom Ríme, pán Blaho je významný odborník práve na rímske právo. Je uznávanou kapacitou na svetovej úrovni. Takým niečím sa iné mesto na Slovensku nemôže pochváliť. Preto deti, ktoré ste práve nastúpili do školy, berte si príklad z týchto pánov, vyprdnite sa na "sociálne siete" a radšej si na nete o nich vyhľadajte niečo viac a objavute, že vedomosti sú krásne ako umenie, ktoré nás formuje k lepšiemu. Snažme sa o to, aby sme svojich učiteľov jedného dňa prekonali. Na dnes sa s vami lúčim hláškou, ktorú zahlásil jeden v súčasnosti fyzicky veľmi starý, no myšlienkami veľmi mladý pán, Cicero: "Summum ius, summa iniuria." Po slovensky: "Najprísnejšie právo, najväčšie bezprávie."

SAM DAIMLER

[Späť na obsah](#)

60. Zaznamenali sme

[Téma: Rektor EU; Plus jeden deň; 22/09/2011; s.: 21,23; ŠPORT; Redakcia]

MOTORIZMUS

SLOVENSKÝ reprezentant Štefan Svitko si na majstrovstvách Európy v enduro vybojoval v kategórii Senior E3 bronz. Jeho kolega Robert Kapajčík skončil piaty.

FUTBAL

VEDENIE talianskeho klubu Inter Miláno prepustilo zo svojich služieb trénera Giana Piera Gasperiniho. Zverenci 53-ročného kouča prehrali predvčerom s nováčikom Serie A Novarou 1:3. ÚTOČNÍKA Chelsea Didiera Drogbu, ktorý je vo vlasti národným hrdinom, menovali za jedného z 11 členov národnej Komisie pravdy a zmierenia. Kanonier chce pomôcť Pobrežiu Slonoviny po krvavých nepokojoch počas prezidentských volieb. BOHATÝ ruský klub Anži Machačkala neprestáva udivovať lákavými ponukami pre najväčšie hviezdy zo zelených trávnikov. Najnovšie má záľusk na Franka Lamparda a Stevena Gerrarda, ktorým ponúka astronomické platy.

HOKEJ

RADA guvernérov zámorskej NHL rokovala o pripravovaných kozmetických zmenách v súvislosti s bránkou. Ide o zavedenie zelenej overovacej čiary či úpravu konštrukcie bránky.

TENIS

ATP Challenger Tour v Trnave (dotácia 64 000 eur, antuka): Červenák (SR) - Sousa (Portug.) 6:2, 6:3, Čapkovič (SR) - Kovalík (SR) 0:6, 6:2, 6:1. NOVOU medzinárodnou vyslankyňou dobrej vôle Detského fondu UNICEF sa stala Serena Williamsová. Američanka je známa vo svete nielen z kurtov, ale aj vďaka

svojmu úsiliu mimo nich. PO októbrovom turnaji ATP vo Viedni sa druhý raz a zrejme nadobro skončí kariéra domáceho matadora Thomasa Mustera. L'avoruká bývalá svetová jednotka 2. októbra oslávi 44. narodeniny.

VOLEJBAL

V BRATISLAVSKEJ športovej hale Mladosť sa zajtra a v piatok uskutoční vynikajúco obsadený turnaj žien Slávia EU Cup 2011 Pohár **rektora Ekonomickej univerzity** Bratislava.

[Späť na obsah](#)

61. Štátnice nebudú len výnimočne

[Téma: Rektor EU; STV Jednotka, 19:30; 27/09/2011; Správy STV; Z domova/zo sveta; Rita Fleischmannová]

Natália Žembová, moderátorka STV: "Vysokoškoláci by mali aj naďalej končiť vysokú školu diplomovou prácou a štátnicami. Niektoré odbory dostanú výnimku a štátne záverečné skúšky mať nebudú. Do novely vysokoškolského zákona, ktorú ministerstvo dalo na pripomienkovanie, to presadil poslanec Miroslav Beblavý."

Rita Fleischmannová, redaktorka STV: "Štátne záverečné skúšky by sa museli vykonávať v odboroch, v ktorých nemajú opodstatnenie."

Miroslav Beblavý, poslanec NR SR /SDKÚ-DS/: "Výnimka bude musieť zabezpečiť rovnakú mieru overenia kvality absolventa, to znamená, že ak nebudú napríklad štátnice, budú musieť uviesť v tom opise, že čo to nahradí."

Rita Fleischmannová, redaktorka STV: "**Rektori** vysokých škôl nie sú v názore, či ponechať štátnice, jednotní."

Rudolf Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity**: "Vykonanie štátnej skúšky dokumentuje spôsobilosť príslušného študenta ukončiť štúdium a dokumentuje kvalitu štúdia."

Libor Vozár, prezident Slovenskej rektorskej konferencie: "Štátnice v doterajšej podobe sú zvlášť z medzinárodného hľadiska dlhodobo neudržateľné."

Rita Fleischmannová, redaktorka STV: "Ministerstvo školstva sa k novele zatiaľ nechce vyjadrovať."

Miroslav Beblavý, poslanec NR SR /SDKÚ-DS/: "Napríklad v niektorých prírodných vedách je oveľa lepšie robiť rozsiahlejšie, náročnejšie aj ambicióznejšie záverečné práce a neskúšať študentov z vedomostí. Za tých okolností my s tým nemáme problém a podporujeme to."

Dušan Čaplovič, predseda Výboru NR SR pre vzdelávanie /Smer-SD/: "Všetko, čo bude znižovať kvalitu vysokoškolského vzdelávania, nebudeme podporovať a medzi to patrí aj dobrovoľnosť štátnic."

Rita Fleischmannová, redaktorka STV: "Akademická obec bude mať teraz 2 týždne na to, aby ministerstvu poslala svoje pripomienky k novele vysokoškolského zákona. Potom sa už návrhom bude zaoberať vláda a neskôr o ňom rozhodovať parlament. Rita Fleischmannová, Slovenská televízia."

[Späť na obsah](#)

62. V Bratislave vystúpi ďalší nobelista Oliver E. Williamson

[Téma: Rektor EU; investujeme.sk; 28/09/2011; Investujeme.sk; redakcia]

Oliver E. Williamson z University of California vystúpi v Bratislave na tému Ekonomía transakčných nákladov: Pôvod a prekážky, aplikácie a výzvy. Vo svojom vystúpení sa bude venovať najmä vplyvu transakčných nákladov na správanie hospodárskych subjektov a celej ekonomiky.

Na prednášku, ktorá bude v stredu 5. októbra o 14-tej hod. v aule **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, je potrebné sa vopred zaregistrovať na stránke školy. V priestoroch univerzity bude zabezpečený priamy prenos z prednášky.

Prednáška profesora Williamsona je ďalším pokračovaním programu Nobel Prize Lecture Series, ktorého cieľom je priniesť študentom a odbornej verejnosti možnosť osobne sa stretnúť s laureátom

Nobelovej ceny za ekonómiu. V rámci programu už prednášali osobnosti ako Robert J. Aumann (2008), Edward C. Prescott (2009), Robert A. Mundell (2010) a Edmund S. Phelps (2010). Organizátormi sú občianske združenie Virtual Scientific Laboratories, **Ekonomická univerzita v Bratislave** a Nadácia Tatra banky.

Rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave Rudolf Sivák zdôrazňuje najmä aktuálnosť príspevku prof. Williamsona do ekonómie vo vzťahu k súčasným problémom európskej a svetovej ekonomiky: „Je pre mňa potešením, že na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** už tradične začíname akademický rok prednáškou nositeľa Nobelovej ceny za ekonómiu. Tento rok máme česť privítať prof. Olivera E. Williamsona, jedného z najcitovanejších svetových ekonómov a pravdepodobne najvýznamnejšieho ekonóma, ktorý sa v posledných desaťročiach zaoberal problematikou ekonomickej organizácie a inštitúcií. Jeho teória umožňuje novým spôsobom „nazerat“ napr. na formovanie sa firemnej finančnej štruktúry, na politiku zameranú na podporu konkurencie, problematiku deregulácie, optimálnu veľkosť a rozsah činnosti firiem, ale aj na fungovanie súčasných politických systémov. Podľa jednej z jeho kľúčových myšlienok je schopnosť ľudí uskutočňovať dokonale informované rozhodnutia obmedzená. Toto je osobitne dôležité v súčasnom období, keď sa mnohí spoliehajú na to, že globálnu hospodársku a dlhovou krízu vyrieši niekoľko politických rozhodnutí. Sme radi, že **Ekonomická univerzita v Bratislave** aj touto prednáškou prispieva do diskusie o hľadaní vhodných východísk zo situácie, v ktorej sa nachádzajú súčasné ekonomiky.“

Život a práca Olivera E. Williamsona

Profesor Oliver Eaton Williamson sa narodil 27. 9. 1932 v štáte Wisconsin. Po štúdiu na Massachusetts Institute of Technology v roku 1955 pokračoval ako bakalár v štúdiu na Stanford University, kde v roku 1960 získal titul MBA a v roku 1963 na Carnegie Mellon University obhájil titul PhD. V rokoch 1965 - 1968 vyučoval ekonómiu na Kalifornskej univerzite v Berkeley a na University of Pennsylvania. V rokoch 1968 - 1983 už pôsobil na tej iste univerzite ako profesor ekonómie a profesor sociálnych vied. Od roku 1983 bol päť rokov Gordon Tweedy profesorom ekonómie, práva a organizácie na univerzite v Yale. Od roku 1988 až po súčasnosť je Oliver Williamson emeritným profesorom biznisu, ekonómie a práva na University of California v Berkeley. Profesor Williamsom je členom Národnej akadémie vied (National Academy of Sciences), významným členom Americkej akadémie vied (American Academy of Arts and Sciences) a Ekonometrickej spoločnosti (Econometric Society). Je držiteľom 12 čestných doktorátov. Počas svojho univerzitného pôsobenia bol Fullbright profesorom, Guggenheim fellowom a fellowom v Centre pre pokročilé štúdie behaviorálnych vied (Center for Advanced Study in the Behavioral Sciences). Je to významný americký seniorský vedec. V roku 1988 bol ocenený Irwinovou cenou za akademický prínos v oblasti manažmentu, v roku 2004 dostal cenu H. C. Recktenwalda za ekonómiu a v roku 2007 bol menovaný za výnamného člena Americkej ekonomickej asociácie. V roku 2009 bol ocenený Nobelovou cenou za ekonómiu. Profesor Williamson je čestným zakladajúcim vydavateľom magazínov Journal of Law a Economics and Organization. Okrem toho bol aj prezidentom Západnej ekonomickej asociácie (Western Economic Association) a medzinárodnej spoločnosti pre Novú inštitucionálnu ekonómiu. Profesor Williamson publikoval celkovo 6 kníh a 140 vedeckých a odborných článkov vo významných zahraničných vedeckých a odborných časopisoch. Jeho kniha The Economic Institutions of Capitalism: Firms, Markets, Relational Contracting je najčastejšie citovanou prácou v spoločensko-vednom výskume.

[Späť na obsah](#)

63. New Member:

[Téma: Rektor EU; Connection; 28/09/2011; 07,08/2011; s.: 8,9; member news; redakcia]

Lear Corporation Seating Slovakia

corporate MEMBER

Lear brings to its global customers industry-leading innovations delivered by the best go-to team in the industry. As a leader in vertical integration, its team has expertise with every element of the car seat - from structure systems, head restraints, foam and adjusters, to leather and fabric. Lear's capabilities include wire harnesses, smart junction boxes, terminals, connectors and selected electronics - all designed to reduce weight, complexity and material costs while delivering outstanding performance. Whatever the vehicle application, Lear delivers the flexibility and speed required to manage continuous improvements, while maintaining consistency and reliability. Its high quality connection options suits a great variety of applications including automobiles, appliances, industrial openandclosed-loop controls, telecommunications, and home-entertainment electronics.

address: Solivarska 1/A 080 01 Prešov Slovak Republic tel.: (+421-51) 2331 112 fax: (+421-51) 2331 100 e-mail: asvecova@lear.com web: www.learcorp.sk contacts: Dave Walsh CEO Andrea Švecová PR & Marketing Barbora Gondeková HR

Ljuba Bachárová

INDIVIDUAL MEMBER

Main fields of activities of Mrs. Ljuba Bachárová:

1. Research in the field of electrocardiology and cardiology: new diagnostic criteria, modeling, multimodal imaging
2. Education and training in electrocardiology and cardiology, academic writing, health care management, research management, including organization of international Scientific Summer School "How to do research"
3. Executive editor of the Journal of Electrocardiology

address: Gallayova 3 841 02 Bratislava Slovak Republic tel.: (+421) 905 401 634 fax: (+421-2) 6542 3244 e-mail: Bacharova@ilc.sk contacts: Ljuba Bachárová

LYNX, s.r.o. Košice

GENERAL member

LYNX has been operating on the information technology market since 1991. Since then, the company has established itself as a provider of the top solutions for its clients in the area of designing, realisation, operation and security of information systems. LYNX portfolio contains complex enterprise security solutions, advanced security solutions, network solutions, simulation & training technologies, application software development and building security solutions. Basic processes in the company are designed and controlled with the emphasis on providing the flexibility of our business activities and maximum helpfulness towards our clients. LYNX has constantly put emphasis on the quality of all activities. Quality Management System in our company is in accordance with the ISO 9001:2000 Standard, is certified and regularly evaluated.

address: Gavlovičova 9 040 17 Košice Slovak Republic tel.: (+421-55) 727 17 17 fax: (+421-55) 728 85 55 e-mail: lynx@lynx.sk web: www.lynx.sk contacts: Zoltán Kollár CEO Ladislav Plánka Sales Michal Danilák Strategy Director

Novartis Slovakia s.r.o.

corporate MEMBER

Novartis was created in 1996 through the merger of Ciba-Geigy and Sandoz, two companies with a rich and diverse corporate history. Throughout the years, Novartis and its predecessor companies have discovered and developed many innovative products for patients and consumers worldwide. Company wants to discover, develop and successfully market innovative products to prevent and cure diseases, to ease suffering and to enhance the quality of life. It believes its portfolio best meets the varied and often complex needs of patients and societies. Novartis is positioned to lead in innovation, partner with others and offer solutions to patients across a broad healthcare spectrum. With more than 115 000 associates in 140 countries worldwide, Novartis associates share a vision of a better today and tomorrow for patients - a vision that drives its growth and success.

address: Galvaniho 15/A 821 04 Bratislava Slovak Republic tel.: (+421-2) 5070 6111 fax: (+421-2) 5070 6100 e-mail: info.sk@novartis.com web: www.novartis.com contacts: Zsolt Kajtor CEO Igor Novák PR & Marketing Andrea Austenová HR

Slovak Placental Stem Cell Registry Eurocord-Slovakia

NON-PROFIT INSTITUTION

The Slovak Placental Stem Cell Registry, Eurocord-Slovakia was established in 1997 with the purpose to provide cord blood stem cell to patients in need of hematopoietic stem cells transplantation and for medical research. We also run sibling donor program, support Slovak pediatric transplantation program and research oriented science. Eurocord-Slovakia operates as a public cord blood bank and registry which processes cord blood donated by mothers and through international cooperation offers it to transplant centers worldwide. Eurocord-Slovakia also enables parents to store their child's cord blood for future medical use. Eurocord-Slovakia is a member of international professional associations WMDA, NetCord and international database Bone Marrow Donors Worldwide. Thorough a cooperation with FDA

and National Marrow Donor Program in the U.S. we have provided cord blood for treatment of 7 American patients. "Helping the Registry Today May Help You Tomorrow."

address: Dúbravská cesta 9 841 04 Bratislava Slovak Republic tel.: (+421-2) 5465 0202 fax: (+421-2) 5465 0204 e-mail: eurocord@eurocord.sk web: www.eurocord.sk contacts: Zohdy Hamid CEO Rastislav Chovanec Deputy CEO Livia Domonkos PR & Marketing

SUS Investment s.r.o.

general member

SUS INVESTMENT is a Slovakia based (Kosice) investment, development and advisory company with its branches in Prague and Bratislava, focusing on the Czech and Slovak Republics. Partners and cooperating companies to SUS INVESTMENT range from individuals (entrepreneurs or business professionals) to some of the world's largest multinational corporations including McDonald's, Black Red White (CEE furniture chain), EMCM, KBC, Metrostav and others.

address: Rastislavova 93 040 01 Košice Slovak Republic tel.: (+421) 603 802 776 e-mail: ssalapa@gmail.com web: www.regioenterprise.eu contacts: Štefan Šalapa CEO

University of Economics in Bratislava

general MEMBER

Established in 1940 as the Slovak College of Commerce, the University of Economics in Bratislava (UEBA) is considered nowadays to be one of the most important educational and research institutions in the Slovak Republic. The UEBA is a public higher education institution with an extensive international cooperation network focusing mainly on Economics, Business, and Management. It provides higher education in full- and part-time form at Bachelor, Master and Doctoral levels in Slovak, English, French and German. On the basis of the comprehensive accreditation of higher education institutions in the Slovak Republic, the UEBA was included in the highest category as a Higher Education Institution of a University Type.

address: Dolnozemska cesta 1 852 35 Bratislava Slovak Republic tel.: (+421-2) 6729 5111 fax: (+421-2) 6729 5101 e-mail: sekrrek@euba.sk web: www.euba.sk contacts: **Rudolf Sivák** Rector Ferdinand Daňo 1st Vice-Rector and Vice-Rector for Education Michal Kovács Center for North American Studies

WELBA spol. s r.o.

general member

Company Welba looks back to its long history of successful trading not only on the Slovak agricultural and chemical markets. Starting in 1991 Welba profiled its business activities mainly on exporting and importing chemical products such as plant protection products mainly from the EU countries. Recently Welba decided to diversify its servicing activities including also logistics and storage for its partners and started a new consulting business on the field of tourism and leisure industry. One of its clients is St. Martins Thermal Baths & Lodge situated on the edge of the National Park. The Lodge first in Central Europe - opens up new dimensions for its guests - a place to become one with nature, a place for connoisseur and explorers. Located in Burgenland/Austria only 7 kilometres from the lake Neusiedler See, St. Martins Thermal Baths & Lodge can be reached with a 50 minute drive from Bratislava in direction Parndorf/Budapest.

address: Tomášikova 10/D 821 01 Bratislava Slovak Republic tel.: (+421-2) 4820 4091 fax: (+421-2) 4820 4099 e-mail: mikulasova.zuzana@gmail.com contacts: Eva Mikulášová General Director Zuzana Mikulášová PR & Marketing

[Späť na obsah](#)
